

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

II KVARTALNI IZVJEŠTAJ

o sprovođenju Plana rada ASK za 2022.

01. april – 30. jun 2022.

A large, stylized white eagle logo with spread wings is positioned on the left side of the page. Overlaid on the eagle's body is the acronym 'ASK' in large, bold, white, block letters. The entire graphic is set against a background of several parallel yellow diagonal lines that cross the page from the bottom left to the top right.

ASK

Podgorica, jul 2022. godine

Sadržaj

I UVOD	3
II ANTIKORUPCIJSKI MEHANIZMI	3
1. Sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa u vršenju javnih funkcija/ poštovanje ograničenja u vršenju javnih funkcija.....	3
2. Kontrola primljenih poklona, donacija i zaključenih sponzorstava.....	6
3. Provjera izvještaja o imovini i prihodima javnih funkcionera u skladu sa godišnjim planom provjera.....	10
4. Kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja.....	17
5. Donošenje i sprovođenje planova integriteta.....	25
5. Kontrola djelatnosti lobiranja.....	32
7. Sprečavanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju postupanjem po prijavama zviždača i zaštitom zviždača koji ispunjavaju zakonske uslove za zaštitu	35
8. Praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije	39
9. Vođenje upravnih postupaka iz nadležnosti ASK.....	43
10. Pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga.....	47
11. Antikorupcijske kampanje, odnosi s javnošću, istraživanja i edukacije	50
III SARADNJA SA DRŽAVNIM INSTITUCIJAMA I CIVILNIM SEKTOROM	54
IV MEĐUNARODNA SARADNJA I INSTITUCIONALNI RAZVOJ	56
1. Međunarodna saradnja.....	56
2. Razvoj informacionog sistema Agencije.....	66
3. Ljudski resursi.....	67
V FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	68
1. Izvršenje budžeta ASK	68
1. Javne nabavke	69
Rezime	70
Aneksi	74

I UVOD

Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija/ASK) je samostalna i nezavisna državna institucija koja je počela sa radom 1. januara 2016. u skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije (u daljem tekstu: ZSK).

Kvartalni izvještaji o sprovođenju Plana rada Agencije, sa tabelarnim prikazom statističkih podataka (aneksi), dostavljaju se Savjetu ASK, koji na taj način vrši monitoring i evaluaciju Plana rada.

Sadržaj Izvještaja prikazan je tematski i obuhvata sve sprovedene aktivnosti ovog organa koje su bile predviđene strateškim ciljevima iz godišnjeg Plana rada Agencije za 2022. godinu.

Prilikom izrade Izvještaja, uzete su u obzir preporuke eksperata Savjeta Evrope.

II ANTIKORUPCIJSKI MEHANIZMI

1. Sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa u vršenju javnih funkcija/ poštovanje ograničenja u vršenju javnih funkcija

1.1. Svrha i opis

Sukob interesa u vršenju javne funkcije postoji kada privatni interes javnog funkcionera utiče ili može uticati na njegovu nepristrasnost u vršenju javne funkcije. Javni funkcioner je dužan da svoju funkciju vrši na način da javni interes ne podredi privatnom, kao i da ne izazove sukob interesa u vršenju javne funkcije.

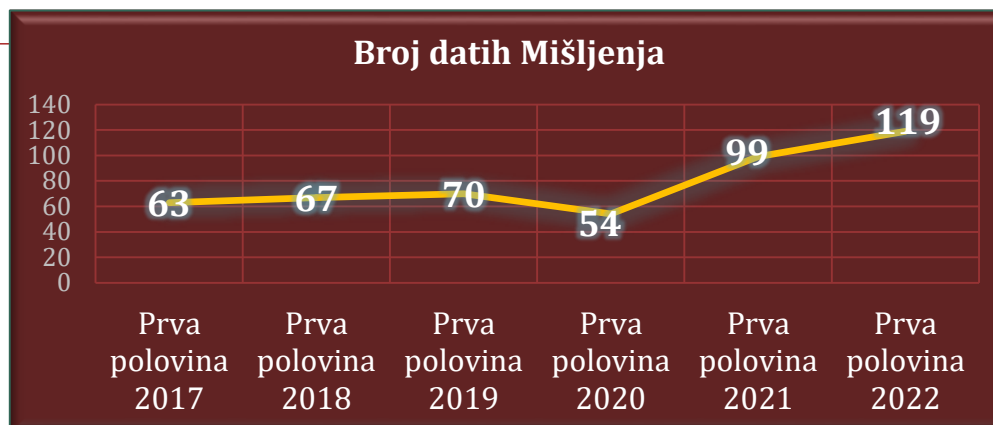
Zakonske odredbe o sukobu interesa u vršenju javne funkcije imaju za cilj da spriječe da dođe do situacija sukoba interesa, kao i da rješavaju i upravljaju sukobom interesa kada do takvih situacija dođe. Takođe, ZSK propisuje i ograničenja u vršenju javnih funkcija, koja se odnose na vršenje nespojivih funkcija, obavljanje dužnosti u privrednim društvima, članstvo u radnim tijelima i primanje naknada, kao i ograničenja po prestanku javne funkcije.

1.2. Rezultati rada

Davanje Mišljenja u cilju sprječavanja sukoba interesa

Agencija je u **II kvartalu 2022**, postupajući po svim primljenim zahtjevima, **dala 57 Mišljenja** o postojanju sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija.

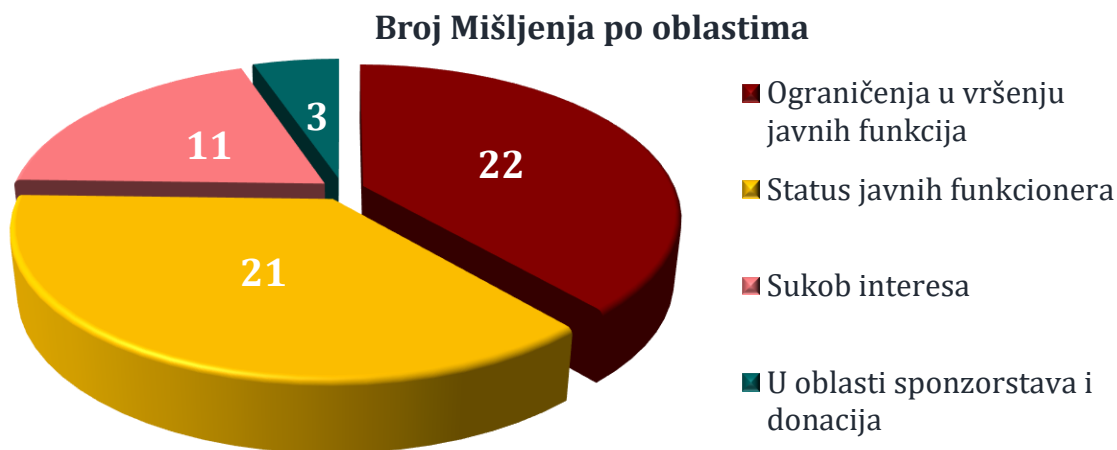
Agencija je u prvoj polovini 2022. dala **119 Mišljenja**, za **20,2% više** nego u istom izvještajnom periodu prethodne godine i najviše na polugodišnjem nivou od 2017. godine.

Grafikon 1 – Broj datih mišljenja

To je **rezultat intenzivne kampanje** usmjerene na jačanje svijesti javnih funkcionera u pogledu poštovanja obaveza propisanih Zakonom, ali i **rasta povjerenja u ASK, njen značaj i kvalitet rada.**

- Od ukupnog broja datih mišljenja u II kvartalu **9 je negativno**, odnosno u njima je konstatovano da **postoji ograničavajući faktor** u odnosu na navode iz zahtjeva za davanje mišljenja;
- **20 Mišljenja je pozitivno** (nema ograničavajućeg faktora u odnosu na navode iz zahtjeva);
- 7 Mišljenja odnosi se na članstvo javnih funkcionera u organima upravljanja i nadzornim organima javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica, gdje je konstatovano da javni funkcioner može biti član navedenih organa upravljanja ili nadzornih organa, ali da po osnovu navedenog članstva ne može ostvariti prihod ili drugu naknadu;
- **21 Mišljenje** odnosi se na status javnih funkcionera shodno članu 3 ZSK.

Grafikon 2 – Broj datih Mišljenja po oblastima u II kvartalu 2022.

Izvodi iz evidencija Agencije

U skladu sa članom 42 ZSK, **2 organa vlasti** su u II kvartalu 2022. prije postupka izbora/imenovanja **zahtijevali izvode iz evidencije Agencije za 16 lica**, o tome da li su u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bili razriješeni javne funkcije zbog povrede odredaba Zakona, kako bi provjerili da li ima zakonskih smetnji za njihovo imenovanje i kako bi bilo spriječeno izvršenje odluka donijetih u sukobu interesa.

Agencija je u navedenim slučajevima konstatovala da se **protiv predloženih kandidata nije vodio postupak razrješenja sa javne funkcije** zbog povrede odredaba ZSK, shodno članu 42 stav 6.

Upravni postupci u vezi sprječavanja sukoba interesa/ograničenja u vršenju javnih funkcija

Agencija je u drugom kvartalu 2022. pokrenula **1 upravni postupak** zbog sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija. **Okončana su 4 postupka** (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i u **2 Odluke utvrđeno kršenje Zakona**.

Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj pokrenutih u. postupaka po službenoj dužnosti	Broj okončanih u. postupaka po službenoj dužnosti (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja u predmetima po službenoj dužnosti	Broj pokrenutih u. postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica	Broj okončanih u. postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja po zahtjevima
Sukob interesa	-	1	0	1	1	1
Ograničenja u vršenju javnih funkcija	-	2	1	-	-	-
UKUPNO	0	3	1 (33,3%)	1	1	1 (100%)

Tabela 1 - Pokrenuti i okončani upravni postupci i utvrđena kršenja zakona u oblasti sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija

Ostavke na osnovu Mišljenja i Odluka Agencije

U II kvartalu 2022. godine, na osnovu datih Mišljenja Agencije, podnijeto je **5 ostavki javnih funkcionera**:

- ✓ **4 na javne funkcije odbornika** u lokalnim parlamentima;
- ✓ **1 ostavka na članstvo u savjetodavnom tijelu javnog preduzeća.**

Prekršajni postupci

Zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na oblast sprečavanja sukoba interesa i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija, Agencija u II kvartalu 2022. godine **nije**

podnijela nijedan zahtjev za pokretanje prekršajnih postupka nadležnim sudovima za prekršaje.

Tokom izvještajnog perioda **okončan je 1 postupak** po zahtjevu iz 2021. godine, u kojem je izrečena **opomena i oduzeta imovinska korist u iznosu od 474,30 €.**

OBUKE

Agencija je u II kvartalu nastavila realizaciju edukativnih aktivnosti u cilju jačanja svijesti javnih funkcionera o integritetu i etičkim vrijednostima u javnom sektoru, te je u tom smislu održala **dvije obuke za novoimenovane javne funkcionere** (Berane i Ulcinj) na **temu „Prijavljivanje prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa“**, na kojima su, između ostalog, predstavljene praksa, procedure i rezultati sprovođenja zakonskih obaveza u vezi sa sprječavanjem sukoba interesa u vršenju javnih funkcija, te ograničenjima u vršenju javnih funkcija.

2. Kontrola primljenih poklona, donacija i zaključenih sponzorstava

2.1. Svrha i opis

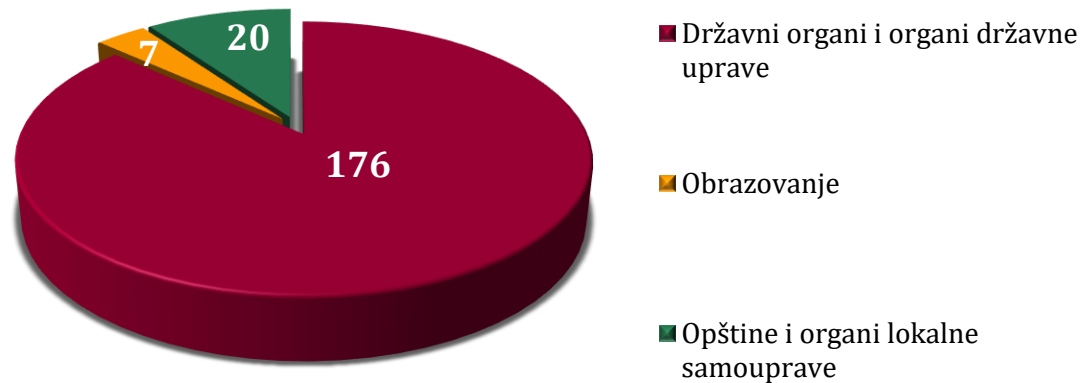
Primanje poklona, sponzorstava i donacija u državnim organima i drugim organima vlasti nosi sa sobom rizik od korupcije, te ZSK predviđa regulacije i u tom dijelu. Konkretno, primanje poklona, sponzorstava i donacija može ugroziti nezavisnost i nepristrasnost rada javnih funkcionera, državnih službenika i organa vlasti kojima su ti benefiti omogućeni. ZSK tako predviđa obavezu Agencije, kao centralnog antikorupcijskog tijela, da vodi, redovno ažurira i objavljuje na sajtu ASK katalog o svim primljenim poklonima, sponzorstvima i donacijama u državnim organima, u cilju obezbjeđivanja što većeg stepena transparentnosti, integriteta i povjerenja u rad organa vlasti.

Organi vlasti dužni su da izvode iz evidencije poklona koju vode, kao i pisane izvještaje o primljenim sponzorstvima i donacijama sa kopijom dokumentacije u vezi sa tim sponzorstvima ili donacijama, dostave Agenciji do kraja marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

2.2. Rezultati rada

U II kvartalu 2022. godine nije bilo prijavljenih poklona od strane organa vlasti, dok su Agenciji **u zakonskom roku** do kraja marta tekuće godine, od strane **22 organa vlasti** prijavljena ukupno **203 poklona** primljena tokom 2021. godine. Do kraja juna 2022. godine ukupno **160 organa vlasti** na državnom i lokalnom nivou dostavilo je obavještenja da **nijesu primali poklone** u toku 2021. godine.

Broj prijavljenih poklona po oblastima

Grafikon 3 - Broj prijavljenih poklona po oblastima

Najviše poklona je, kao i prethodnih godina, protokolarne prirode (171), a riječ je o poklonima koje su javni funkcioneri primili prilikom međunarodnih susreta i koji uvijek, bez obzira na njihovu vrijednost, ostaju državna imovina. Takođe, prijavljena su i 24 prigodna i 8 poklona koji se ne mogu odbiti ili vratiti.

Najviše poklona prijavljeno je od strane predsjednika Vlade Crne Gore (55 protokolarnih i 16 prigodnih).

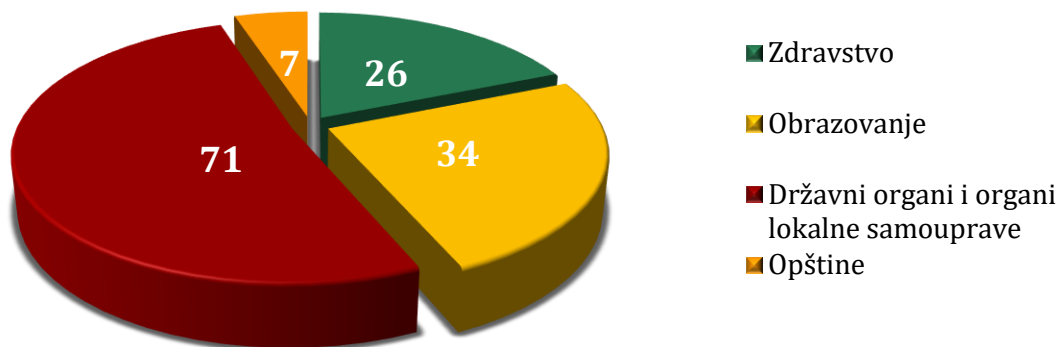
U II kvartalu 2022. godine Agenciji je od strane:

- ✓ **1 organa vlasti** prijavljeno ukupno **1 sponzorstvo i 5 donacija;**
- ✓ **9 organa vlasti** dostavljeno obavještenje da **nijesu primali donacije i sponzorstva** u toku 2021. godine.

Agenciji je **do kraja zakonskog roka**, odnosno do kraja marta tekuće godine od strane:

- ✓ **30 organa vlasti** prijavljeno ukupno **137 sponzorstava;**
- ✓ **229 organa vlasti** prijavljeno ukupno **2.168 donacija;**
- ✓ **131 organa vlasti** dostavljeno obavještenje da **nijesu primali donacije i sponzorstva** u toku 2021. godine.

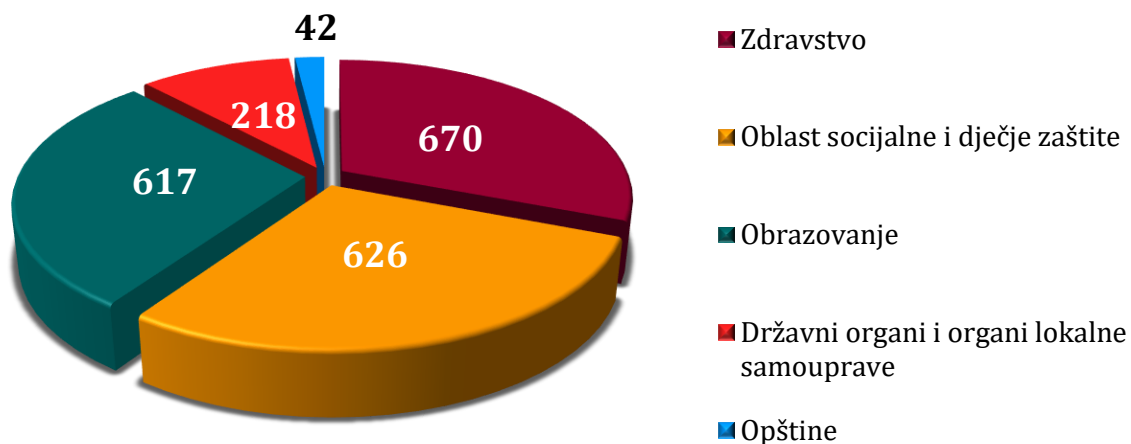
Broj prijavljenih sponzorstava po oblastima

Grafikon 4 – Broj prijavljenih sponzorstava po oblastima

Najveći broj sponzorstava prijavljen je od strane **Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija** (29).

Broj prijavljenih donacija po oblastima

Grafikon 5 – Broj prijavljenih donacija po oblastima

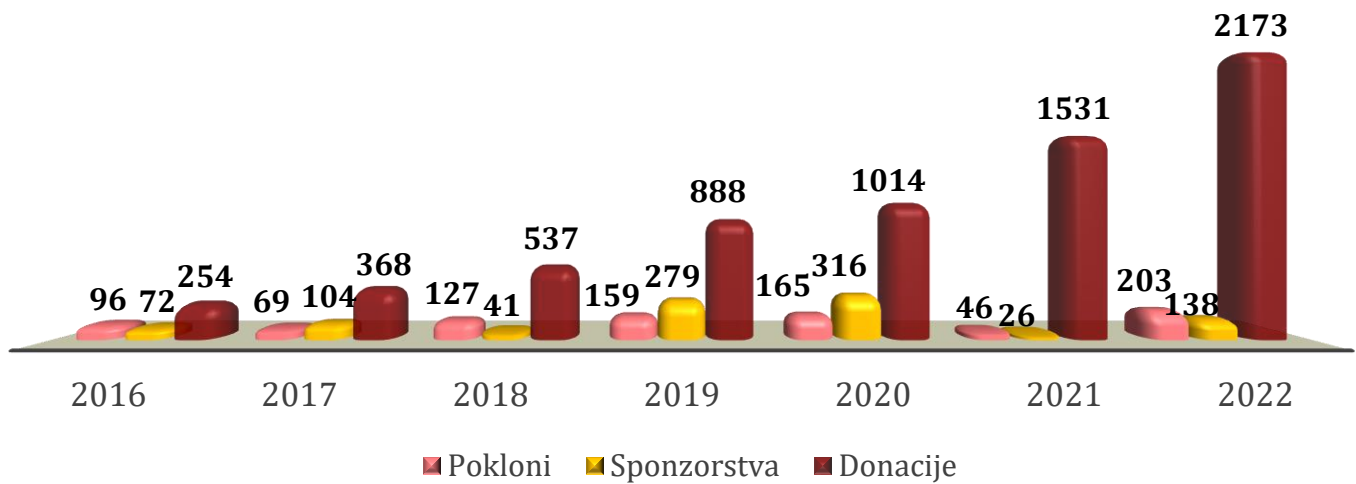
Najveći broj donacija je u **oblasti zdravstva** (ljekovi i medicinska sredstva, medicinska oprema, dezinfekciona sredstva, medicinske uniforme, tehnička oprema, kancelarijska i druga oprema i slično) i **oblasti socijalne i dječje zaštite** (inventar i oprema za socijalnu i dječju zaštitu, igračke, novčana sredstva, novogodišnji paketići, uređenje igrališta i drugo), a potom u **oblasti obrazovanja** (školska oprema, knjige, školski pribor, novčana sredstva, adaptacija i renoviranje školskih prostorija, tehnička oprema za škole i slično).

Najveći broj donacija prijavljen je od strane **JU Dječji dom Mladost - Bijela** (308).

U 2022. godini nastavljen je **trend rasta prijavljenih donacija (za 42% više u odnosu na prethodnu godinu)**, a zabilježen je i **rast prijavljenih poklona (četiri i po puta više u odnosu na prethodnu godinu i najviše od početka rada ASK)**, a **veći je i broj prijavljenih sponzorstava (petostruko više u odnosu na prethodnu godinu)**.

Djelujući preventivno, Agencija je blagovremeno u I kvartalu 2022. **upućivala dopise i obavještenja organima vlasti o njihovoj zakonskoj obavezi** da blagovremeno podnesu izvode iz evidencije poklona i izvještaje o primljenim sponzorstvima i donacijama sa pratećom dokumentacijom, do kraja marta tekuće za prethodnu godinu.

Broj prijavljenih poklona, sponzorstava i donacija po godinama

Grafikon 6 – Broj prijavljenih poklona, sponzorstava i donacija na godišnjem nivou

Svi dostavljeni izvodi iz evidencije poklona i izvještaji o primljenim sponzorstvima i donacijama su **administrativno provjereni i objavljeni na internet stranici ASK¹**, dok je na osnovu provjere primljenih izvještaja, u II kvartalu 2022. godine, **utvrđeno ukupno 27 nepravilnosti, na osnovu kojih su pokrenuti prekršajni postupci.**

Prekršajni postupci

Zbog kršenja odredbe ZSK koja propisuje obavezu organa vlasti da, do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, Agenciji **dostavi izvještaj o primljenim donacijama** sa kopijom dokumentacije, ASK je u II kvartalu 2022. godine **podnijela 26 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupka** nadležnom sudu za prekršaje.

Zbog kršenja odredbe ZSK koja propisuje obavezu **odbijanja poklona** u zakonom predviđenim slučajevima, podnijet je **1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.**

¹ <https://portal.antikorupcija.me:9343/acamPublic/poklonSearch.htm>
<https://portal.antikorupcija.me:9343/acamPublic/donacijaSearch.htm>

3. Provjera izvještaja o imovini i prihodima javnih funkcionera u skladu sa godišnjim planom provjera

3.1. Svrha i opis

Kontrolom izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja Izvještaja propisanu posebnim zakonima, vrši se provjera podataka iz Izvještaja obveznika Zakona ali i njihovih bračnih, vanbračnih supružnika i djece ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu.

Jedan od ključnih ciljeva u ovom dijelu je transparentnost, koja se obezbjeđuje dvostruko:

- Javni funkcioneri i državni službenici obavezani su zakonom da uredno prijavljuju prihode i imovinu u izvještajima, koji se objavljuju na internet stranici Agencije;
- Dostupnost izvještaja o prihodima i imovini na internet stranici ASK daje mogućnost javnom mnjenju da podnosi ASK prijave na osnovu sopstvenih saznanja zbog eventualnih kršenja zakonskih odredbi.

3.2. Rezultati rada

Godišnji plan provjere imovinskog stanja javnih funkcionera i državnih službenika u 2022.

Agencija vrši kontrolu izvještaja u skladu sa Godišnjim planom provjere, koji se po strukturi zasniva na Revidiranom godišnjem planu provjere javnih funkcionera i državnih službenika za 2018. godinu, donijetom u skladu sa preporukama eksperta Savjeta Evrope, koji se zasniva na unaprijeđenoj metodologiji postupaka provjere izvještaja o prihodima i imovini.

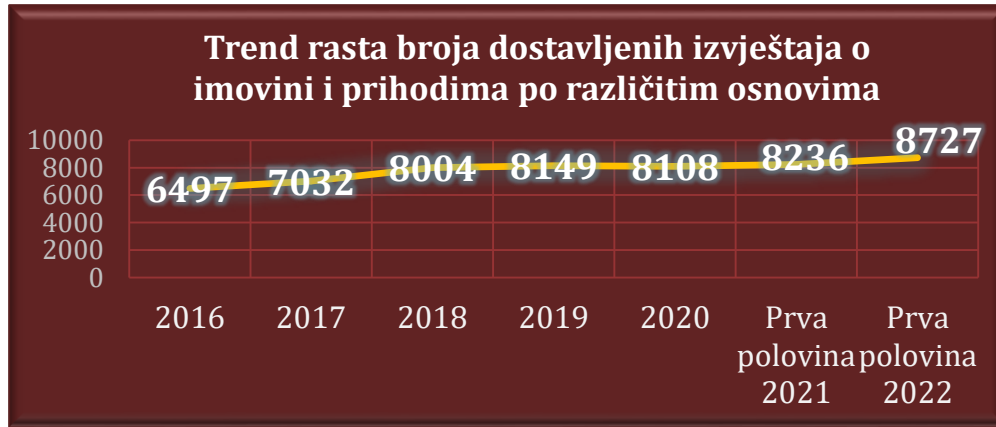
Prilikom provjere koristi se funkcionalnost koja je razvijena u informacionom sistemu Agencije - "**kontrola izvještaja slučajnim odabirom**", osim za kategorije funkcionera čija je kontrola obavezna – poput predsjednika Crne Gore, predsjednika Vlade CG, članova Vlade CG, predsjednika Skupštine Crne Gore, generalnih sekretara Vlade CG, predsjednika i Skupštine, članova Sudskog i Tužilačkog savjeta. **Kontrola izvještaja slučajnim odabirom** obezbjeđuje da se softverski, bez učešća zaposlenih, metodom slučajnog izbora izvrši odabir funkcionera čiji će izvještaji biti kontrolisani. Uvođenjem takvog načina provjere **potpuno se isključuje mogućnost subjektivnog i pristrasnog odabira obveznika Zakona** čiji izvještaji podliježu kontroli.

Godišnji plan provjere imovinskog stanja javnih funkcionera i državnih službenika u 2022. donesen je 30.12.2021. godine.

Dostavljeni Izvještaji o prihodima i imovini/administrativno-tehnička provjera

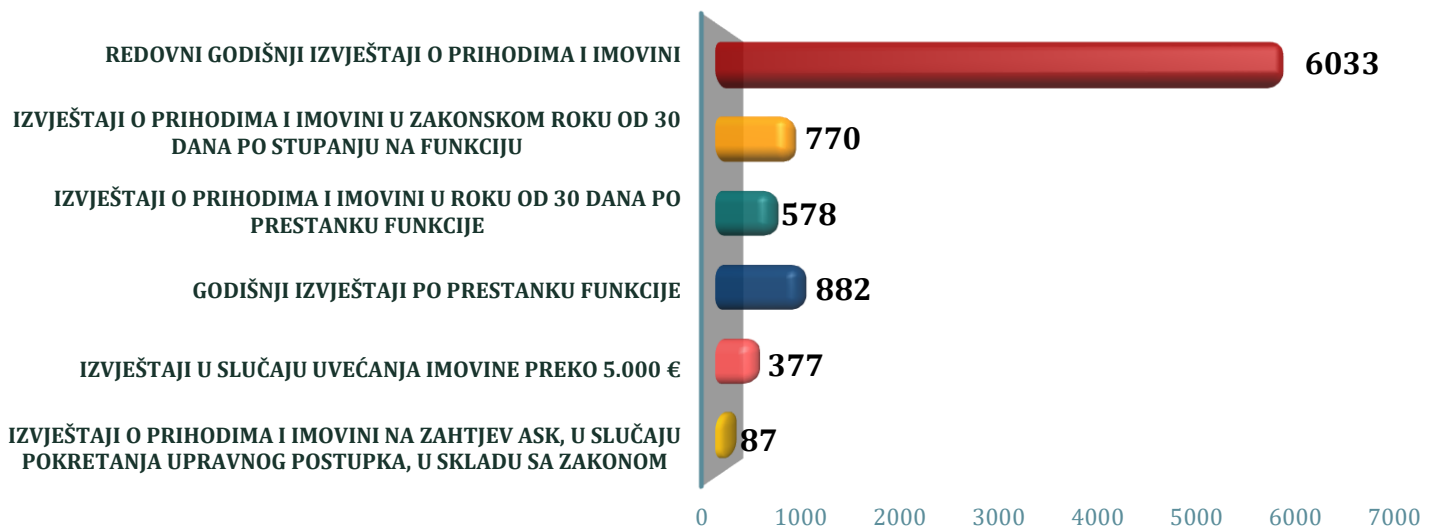
Od 1. aprila do 30. juna 2022. godine *Odsjeku za provjeru podataka iz izvještaja o prihodima i imovini javnih funkcionera* **dostavljeno je ukupno 1.513 izvještaja o prihodima i imovini** po različitim osnovima podnošenja.

Agenciji je u prvoj polovini 2022. godine dostavljeno ukupno 8.727 izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovima podnošenja, za 6% više u odnosu na isti izvještajni period prethodne godine i više u odnosu na godišnje nivoe prvih pet godina rada Agencije.

Grafikon 7 – Trend rasta broja dostavljenih izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovima

Rast broja dostavljenih izvještaja posljedica je povećanja broja novoimenovanih javnih funkcionera, kao i većeg broja izvještaja koje javni funkcioneri dostavljaju po prestanku funkcije. Ovim je dodatno povećan obim rada nadležnog Odsjeka, posebno u dijelu administrativno-tehničke provjere izvještaja.

Grafikon 8 – Izvještaji o prihodima i imovini po različitim osnovima podnošenja u prvoj polovini 2022.

Svi pristigli izvještaji su administrativno-tehnički obrađeni. Tom prilikom, u II kvartalu evidentirana su 3 izvještaja javnih funkcionera koji upućuju na nepravilnosti iz domena ograničenja u vršenju javne funkcije. Agencija je u odnosu na njih pokrenula postupak kontrole po službenoj dužnosti.

Redovni godišnji izvještaji

Od 01.01. do 30.06.2022. godine dostavljena su ukupno **6.033 redovna godišnja izvještaja o prihodima i imovini**.

Grafikon 9 – Dostavljeni redovni godišnji izvještaji o prihodima i imovini u prvoj polovini 2022.

U zakonom propisanom roku do 31. marta 2022. godine javni funkcioneri i državni službenici dostavili su 5.659 izvještaja, čime je njih 95% ispunilo svoju zakonsku obavezu. Procenat ispunjenosti ove zakonske obaveze u 2022. godini je za oko 5% veći u odnosu na 2021. (90,12%).

Protiv svih obveznika koji nijesu u roku podnijeli redovni godišnji izvještaj Agencija je pokrenula prekršajne postupke.

Provjera tačnosti i potpunosti podataka u izvještajima²

U skladu sa Godišnjim planom provjere, u II kvartalu 2022. godine otpočela je kontrola izvještaja o prihodima i imovini u **smislu tačnosti i potpunosti podataka** i trajaće do kraja godine. U izvještajnom periodu izvršena je **provjera 749 izvještaja o prihodima imovini**, čime je **već provjereno 56,3%** izvještaja od predviđenih 1.330.

Broj provjerenih izvještaja u smislu tačnosti i potpunosti je veći, imajući u vidu da nadležni Odsjek provjerava izvještaje i **po službenoj dužnosti**, kao i **na zahtjev**. S tim u vezi, nadležni Odsjek je u II kvartalu, postupajući po službenoj dužnosti i na zahtjev **započeo provjeru 12 izvještaja o prihodima i imovini. U šest izvještaja utvrđena su moguća**

² Provjera tačnosti i potpunosti podataka u izvještajima realizuje se u saradnji sa institucijama koje raspolažu podacima o imovini i prihodima javnih funkcionera i članova zajedničkog domaćinstva: **Upravom prihoda i carina** (podaci o ostvarenim oporezovanim prihodima, kao i podaci iz Centralnog registra privrednih subjekata), **Upravom za katastar i državnu imovinu** (podaci o imaocima prava vlasništva nad nepokretnostima), **Ministarstvom unutrašnjih poslova** (podaci o vlasništvu nad pokretnim stvarima koje se registruju: motorna vozila, oružje), **Centralnim klirinškim depozitarnim društvom** (podaci o licima koja posjeduju hartije od vrijednosti, odnosno akcije u privrednim društvima i drugim pravnim licima), **Centralnom bankom CG**, kao i **poslovnim bankama** (u slučaju date saglasnosti za pristup računima od strane obveznika).

kršenja zakona i predmeti su dostavljeni nadležnom Odsjeku za pokretanje upravnih i prekršajnih postupaka.

Dodatna provjera

Dodatna provjera izvještaja, kao najsloženiji vid kontrole prihoda i imovine javnih funkcionera, u skladu sa Godišnjim planom provjere za 2022, **započeta je u II kvartalu i trajeće do kraja godine.**

Upravni postupci

Agencija je u drugom kvartalu 2022. **pokrenula 10 upravnih postupaka u oblasti prijave prihoda i imovine. Okončana su 153 postupka** (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i **u 93,5% Odluka (143) utvrđeno kršenje Zakona.**

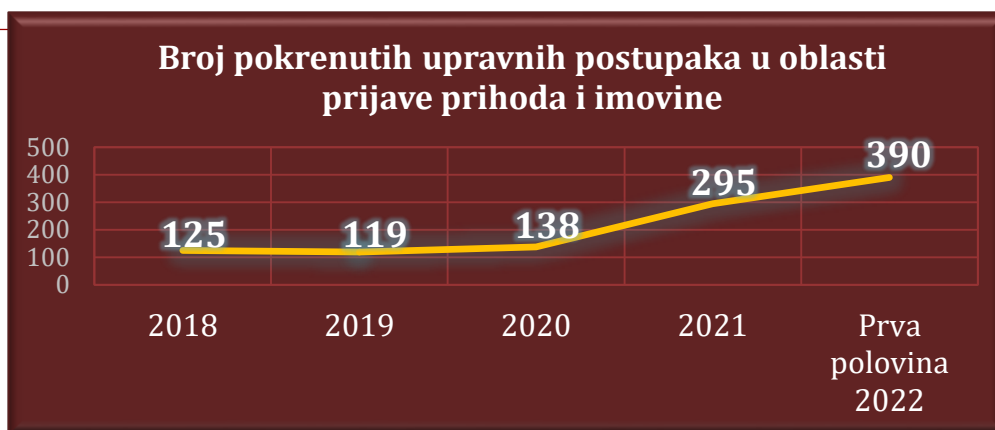
Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj pokrenutih u. postupaka po službenoj dužnosti	Broj okončanih u. postupaka po službenoj dužnosti (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja u predmetima po službenoj dužnosti	Broj pokrenutih u. postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica	Broj okončanih u. postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja po zahtjevima
Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima	1	145	135	9	6	6
Nepodnošenje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana prestanka vršenja javne funkcije	-	1	1	-	-	-
Nepodnošenje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana stupanja na javnu funkciju	-	-	-	-	-	-
Nepodnošenje redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini za 2020. u zakonskom roku	-	1	1	-	-	-

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

Nedostavljanje obavještenja ASK-u o prelasku na drugu ili na još jednu funkciju	-	-	-	-	-	-
Provjera osnova sticanja i izvora sredstava/imovine preko 5.000€	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	1	147	137 (93,2%)	9	6	6 (100%)

Tabela 2 - Pokrenuti i okončani upravni postupci i utvrđena kršenja zakona u oblasti prijave prihoda i imovine

Agencija je u **prvoj polovini 2022. pokrenula značajno više upravnih postupaka** u oblasti prijave prihoda i imovine **u odnosu na godišnji nivo prethodne četiri godine rada**, što je prvenstveno **generisano većim brojem pokrenutih upravnih postupaka koji se odnose na netačne i nepotpune podatke u izvještajima**.

Grafikon 10 – Broj pokrenutih upravnih postupaka u oblasti prijave prihoda i imovine

Prekršajni postupci

Zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na oblast prijave prihoda i imovine, Agencija je u II kvartalu 2022. godine nadležnim sudovima za prekršaje **podnijela ukupno 366 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka**.

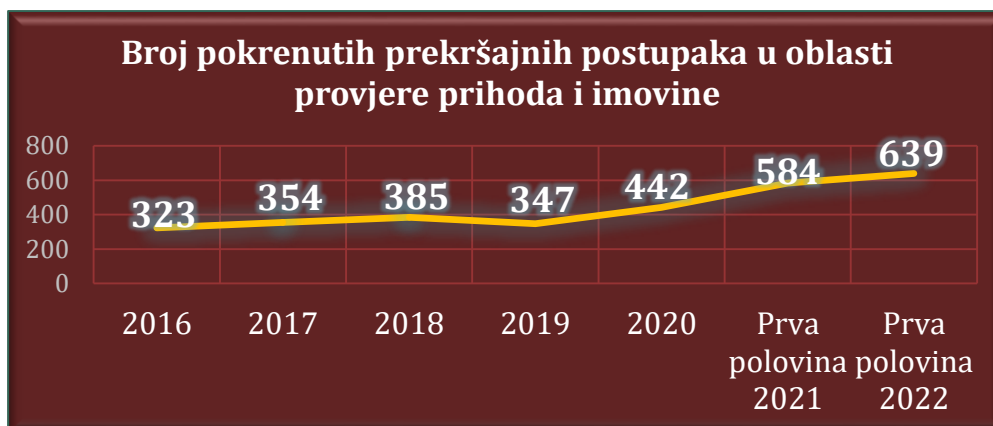
Tokom izvještajnog perioda, okončano je ukupno **207 postupaka** (uključujući i one iz prethodnih godina), od čega su u **94,2% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni je **18.830€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj pokrenutih prekršajnih postupaka	Broj okončanih postupaka	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat postupaka u kojima su izrečene sankcije	Iznos novčanih kazni
Nedostavljanje redovnog godišnjeg izvještaja u zakonskom roku	295	57 zahtjeva	56 (25 nk+31 op)	98,3%	5.120€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od 30 dana po stupanju na javnu funkciju	12	43 zahtjeva 1 nalog	38 (12 nk+ 26 op)	86,4%	2.105€
Nedostavljanje Izvještaja u roku od 30 dana po prestanku funkciju	37	50 zahtjeva	50 (20 nk+30 op)	100%	5.770€
Neobavještanja od strane javnog funkcionera o prelasku na drugu javnu funkciju u roku od 30 dana	-	3 zahtjeva	3 (2nk i 1op)	100%	300€
Podnošenje izvještaja sa netačnim i nepotpunim podacima	2	14 zahtjeva i 3 naloga	14 (5 nk+9 op)	82,4%	1.130€ (980 zaht+150 nalog)
Nedostavljanje Izvještaja u roku od godinu dana po prestanku javne funkcije	20	36 zahtjeva	34 (18 nk+16 op)	94,4%	4.405€
UKUPNO	366	207 (203 po zahtjevima, 4 naloga)	195 (82 novčane kazne, 113 opomena)	94,2%	18.830€ (18.680 po zahtjev; 150 po nalozima)

Tabela 3 - Ishodi prekršajnih postupaka pokrenutih zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

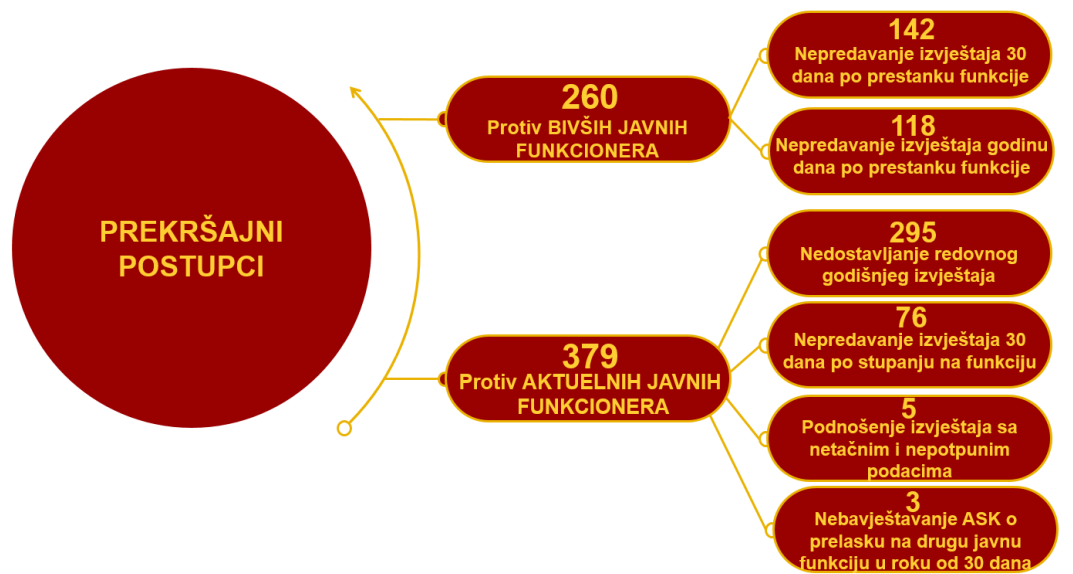
Od ukupno 4 realizovana prekršajna naloga, u 3 predmeta je, nakon traženog sudskog odlučivanja, sud izrekao 3 sankcije – 2 opomene i 1 novčanu kaznu u iznosu od 150€.

Broj pokrenutih prekršajnih postupaka u prvoj polovini 2022. godine u ovoj oblasti je za oko 10% veći u odnosu na isti izvještajni period u 2021. godini, a značajno veći od godišnjeg nivoa prethodnih godina rada ASK. To je prvenstveno generisano intenzivnim radom i proaktivnim pristupom ASK.

Grafikon 11 – Broj pokrenutih prekršajnih postupaka u oblasti prijave prihoda i imovine

Neselektivnim pristupom, Agencija je i u prvoj polovini 2022. godine pokrenula prekršajne postupke i protiv bivših i protiv aktuelnih javnih funkcionera.

Praćenje stila života javnih funkcionera

Krajem 2020. godine započeto je praćenje tzv. stila života javnih funkcionera, u cilju provjere uvećanja imovine javnih funkcionera, koristeći za to javno dostupne podatke, kao i saznanja iz medija, i upoređujući ih sa bazama podataka kojima ASK ima pristup, uz pridržavanje zakonskog okvira propisanog članovima 23 i 30 ZSK.

U tom smislu, Agencija je u II kvartalu 2022. godine **jedan predmet dostavila Specijalnom državnom tužilaštvu.**

Saglasnost za pristup računima bankarskih institucija

Kada je u pitanju pristup računima kod poslovnih banaka i drugih finansijskih institucija, **saglasnost za pristup računima data je u ukupno 47,2% dostavljenih redovnih godišnjih izvještaja o prihodima i imovini (2.848).**

Vođenje evidencije javnih funkcionera i državnih službenika koji imaju obavezu podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

Prema podacima iz baze podataka Agencije, **obavezu dostavljanja izvještaja o prihodima i imovini ima 4.778 javnih funkcionera i 1.570 državnih službenika.**

Kontinuirana podrška obveznicima podnošenja izvještaja o prihodima i imovini

U cilju efikasne primjene zakonskih odredaba koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini, **Agencija je nastavila sprovođenje aktivnosti na planu pružanja podrške obveznicima podnošenja izvještaja**, a radi bližeg upoznavanja sa zakonskim obavezama i uklanjanja potencijalnih nejasnoća, posebno u kontekstu samog procesa podnošenja izvještaja.

U tom smislu, Agencija je u II kvartalu:

- ✓ **dopisom obavijestila novoimenovane javne funkcionere u opštinama Berane i Ulcinj, te funkcionere 43. Vlade Crne Gore i Generalni sekretarijat Vlade o obavezama shodno ZSK;**
- ✓ **u saradnji sa UNDP, a na osnovu prethodno sačinjenog Priručnika za popunjavanje izvještaja, izrađena je i na sajtu ASK objavljena video obuka za popunjavanje izvještaja o prihodima i imovini.**

Sistematski sprovodeći edukativne aktivnosti, Agencija je u II kvartalu, u saradnji sa službama skupština opština **Berane i Ulcinj**, organizovala **dvije obuke za novoimenovane javne funkcionere** u tim opštinama, na temu „**Prijavljivanje prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa**“, na kojima su, između ostalog, predstavljene praksa, procedure i rezultati sprovođenja zakonskih obaveza u vezi sa izvještavanjem o prihodima i imovini javnih funkcionera.

Takođe, na temu „**Prijavljivanja prihoda i imovine**“ održana je **obuka za javne funkcionere** u *Upravi za zaštitu imovinsko pravnih interesa Glavnog grada*.

4. Kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja

4.1. Svrha i opis

Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (ZFPSIK) predstavlja pravni okvir kojim se reguliše način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih subjekata, zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom, fondovima i javnim ovlašćenjima u toku kampanje i kontrola, nadzor i revizija finansiranja i finansijskog poslovanja političkih subjekata u svrhu ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja. Svrha rada *Odsjeka za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja* je da doprinese jačanju integriteta političkih subjekata i izbornih kampanja kroz transparentno finansiranje i odgovornu upotrebu javnih resursa.

4.2. Rezultati rada

Izvještaji i obavještenja političkih subjekata o redovnom radu

Prema članu 48 ZFPSIK, politički subjekti su dužni da **završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj** podnesu Agenciji, Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Upravi prihoda i carina, **najkasnije do 31. marta** tekuće za prethodnu godinu, dok su prema članu 15 stav 3 Zakona u obavezi da do **31. januara** dostave **Odluke o visini članarine**.

Kada je u pitanju broj izvještaja političkih subjekata o redovnom radu, Agenciji je, u II kvartalu 2022. godine, dostavljeno ukupno **7 izvještaja/obavještenja**.

Kategorije dostavljenih izvještaja/obavještenja	Broj dostavljenih izvještaja	Broj evidentiranih obveznika	Procenat poštovanja obaveze
Godišnji konsolidovani izvještaj za 2021.	51	68	75%
Odluke o visini članarine za 2022.	50 ³	63	88,9%

Tabela 4 – Broj dostavljenih izvještaja/obavještenja od strane političkih subjekata

Procenat dostavljenih Godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja političkih subjekata u odnosu na broj obveznika - političkih subjekata je veći u odnosu na prethodnu godinu za 3%, dok je procenat dostavljenih Odluka o visini članarine političkih subjekata veći u odnosu na prethodnu godinu za 18%.

Svi izvještaji političkih subjekata koji su dostavljeni Agenciji kontrolisani su i objavljeni na internet stranici ASK.

Političkim subjektima je 2.199 lica dalo članarinu, kao i prilog, bilo za redovan rad ili izbornu kampanju. Od navedenog broja, 99,91% je dato u skladu sa Zakonom.

Dodatno, izvršena je kontrola 14 propisanih zabrana, odnosno **provjera i kontrola 2.199 lica davalaca članarina i priloga političkim subjektima**. Naime, Zakonom je propisana zabrana političkim subjektima primanja materijalne, finansijske pomoći i nenovčanih priloga od: drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore, fizičkih lica i preduzetnika koji nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca, javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, sindikata, vjerskih zajednica i organizacija, nevladinih organizacija, kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću, dok je licu koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo sa elementima korupcije i organizovanog kriminala zabranjeno da finansira političkog subjekta. Nakon izvršene provjere kod Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva pravde konstatovane su dvije nepravilnosti koje se odnose na slučaj da se dva lica - davaoci priloga političkim subjektima, ne nalaze u biračkom spisku Crne Gore i ASK je u skladu sa svojim nadležnostima sprovela dalji postupak.

³ Šest političkih subjekata je u 2021. godini dostavilo Odluku o visini članarine za 2022.

Odluke organa vlasti o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata

Agencija je izvršila nadzor nad sprovođenjem člana 15 stav 6 ZFPSiIK, kojim se propisuje obaveza da Ministarstvo finansija, kao i organi 25 organa lokalne uprave nadležni za poslove finansija, najkasnije do 31. januara donesu Odluku o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata i objave je na svojoj internet stranici u roku od sedam dana od donošenja.

Prijestonica Cetinje i Opština Petnjica, koje nijesu donijele i objavile odluku u predviđenom roku, uradile su to 11. aprila (Opština Petnjica), odnosno 14. aprila (Prijestonica Cetinje).

Opštine Kotor i Tivat, koje do 31. januara nisu usvojile Budžet za 2022. godinu, donijele su i objavile Odluku o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata za period januar-mart 2022. godine. Opštine su, nakon usvajanja budžeta, 21.04.2022. donijele i objavile Odluku o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u 2022. Vlada Crne Gore je donijela Odluku o raspuštanju Skupštine opštine Budva („Sl. list Crne Gore“, broj 34/22), kojom je određeno da će funkciju Skupštine opštine Budva, do njenog konstituisanja, vršiti Odbor povjerenika. Odbor povjerenika je usvojio Budžet opštine za 2022. godinu 29.04.2022. Zbog novonastale situacije u ovoj opštini još nije usvojena Odluka o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata.

Nakon donošenja navedenih Odluka, ukupna budžetska sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata po ovom osnovu, za 2022. iznose **7.240.591,92€**, dok su ukupna budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjekatima za 2022. opredijeljena u iznosu od **724.151,09€**.

Lokalni izbori 2022.

Odlukom Predsjednika Crne Gore od:

- ✓ 2. aprila 2022. raspisani su vanredni izbori za odbornike u Skupštini opštine **Budva** i 6. aprila u skupštinama opština **Plužine** i **Žabljak** za 5. jun;
- ✓ 13. aprila raspisani su izbori za odbornike u skupštinama opština **Bijelo Polje** i **Šavnik** za 12. jun;
- ✓ 20. aprila raspisani su izbori za odbornike u Skupštini **Glavnog grada Podgorica** i skupštinama opština **Bar**, **Kolašin** i **Danilovgrad** za 19. jun;
- ✓ 5. maja raspisani izbori za odbornike u Skupštini opštine **Pljevlja** za 3. jul 2022. godine.

Kako je 27. saziv Skupštine Crne Gore na Trećoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja izglasao Zakon o dopuni Zakona o lokalnoj samoupravi, 9. maja 2022. godine, Predsjednik Crne Gore je donio odluke i izmjene odluka o raspisivanju izbora u navedenim opštinama, kojima se ranije raspisani lokalni izbori odgađaju i biće održani 23. oktobra 2022. Shodno navedenom, obaveze, zabrane i ograničenja propisana ZFPSiIK produžene su do dana održavanja izbora, kao i mjesec nakon održavanja. Činjenica da se obaveze, zabrane i ograničenja propisana Zakonom primjenjuju **na teritoriji cijele Crne Gore u periodu od minimum 21. aprila do 23. oktobra** uslovlila je da se značajan dio kadrovskih kapaciteta ASK usmjeri na nadzor i kontrolu kampanje. Očekuje se da će buduće izmjene Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja predvidjeti odgovarajuće rješenje za uklanjanje ove pravne praznine, kao i činjenice da će kampanja umjesto propisanih 60 do 100 dana trajati šest mjeseci.

U skladu sa razvijenim metodologijama, a na osnovu usvojenog **Plana kontrole i nadzora za izbornu kampanju za izbor odbornika u SO Tivat, Budva, Plužine, Žabljak, Bijelo Polje, Šavnik, Podgorica, Bar, Kolašin i Danilovgrad**, Agencija tokom izborne kampanje vrši suštinsku kontrolu političkih subjekata, njihovih aktivnosti, prikupljenih i utrošenih sredstava u toku kampanje, te kontrolu poštovanja propisanih zabrana i ograničenja upotrebe javnih resursa u kampanji od strane obveznika Zakona.

Nakon izvršene analize i kontrole, u cilju obezbjeđivanja transparentnosti izborne kampanje, Agencija proaktivno **na svojoj internet stranici objavljuje sva dokumenata o finansiranju kampanje i upotrebi javnih resursa** - u okviru posebnih linkova/banera „**Lokalni izbori jun - 2022**“ objavljuju se detaljni podaci i tabelarni prikazi iz izvještaja političkih subjekata i organa vlasti.

Dostupnost tih dokumenata, tabelarni i analitički prikazi podataka iz izvještaja koje izrađuje Agencija, omogućili su javnosti **potpun uvid u upotrebu javnih resursa kako bi u slučaju bilo kakve sumnje u zloupotrebe mogli da podnesu prigovor.**

Osim toga, ASK **kontinuirano informiše javnost i obveznike ZFPSiIK** o preduzetim aktivnostima, rezultatima izvršenih kontrola, kao i obavezama političkih subjekata i organa vlasti tokom izborne kampanje (putem saopštenja, izjava za medije, održanih sastanaka...).

Transparentnost finansiranja političkih subjekata u toku izborne kampanje

Shodno propisanim nadležnostima i praksi koja se odnosi na aktivnosti političkih subjekata i organa vlasti u kampanji, organi vlasti su dužni da u toku cijele kampanje dostavljaju sve izvještaje i dokumentaciju koju Agencija kontroliše i objavljuje na svojoj internet stranici, dok se aktivnosti političkih subjekata preklapaju sa rokom izborne kampanje koji je propisan Zakonom o izboru poslanika i odbornika, a odnosi se na period od dana potvrđivanja izbornih lista do dana završetka izborne kampanje, odnosno posljednjih 25 dana izborne kampanje. S tim u vezi, u II kvartalu 2022. Agenciji je dostavljen **51 petnaestodnevni izvještaj o priložima pravnih i fizičkih lica** (11 evidentiranih obveznika) i 100% obveznika je ispoštovalo obavezu.

Pored toga, u II kvartalu dostavljeno je i **12 izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava** iz javnih i privatnih izvora za kampanju za lokalne

izbore u Beranama i Ulcinju (13 evidentiranih obveznika), čime je 92,3% obveznika ispoštovalo obavezu.⁴

Agencija je izvršila kontrolu prikupljenih i utrošenih sredstava političkih subjekata u izbornoj kampanji za odbornike u pomenute dvije lokalne samouprave, dok je izvještaj o izvršenoj kontroli i nadzoru u toku izborne kampanje dostupan na stranici ASK.⁵

Svi dostavljeni izvještaji **objavljeni** su na internet stranici ASK.

Proaktivno djelujući, Agencija je, radi dostavljanja izvještaja u roku, kao i kod uočenih tehničkih nepravilnosti, uputila **16 upozorenja** na koja su svi politički subjekti pozitivno reagovali.

Zakonom su propisane obaveze i zabrane za subjekte koji pružaju usluge medijskog oglašavanja koje se odnose na dostavljanje cjenovnika u toku kampanje, kao i ugovora sklopljenih sa političkim subjektima u kampanji. U skladu sa tim, Agenciji su dostavljena **74 cjenovnika** za izbore koji će biti održani 23. oktobra (od čega šest van zakonom definisanog roka), koji su objavljeni na internet stranici ASK.

Upotreba javnih resursa u toku izborne kampanje

U kontekstu izborne kampanje za izbore koji su zakazani za 23. oktobar, **1.029 organa vlasti** koji imaju obaveze u skladu sa ZFPSiK, dostavilo je ukupno **17.540** izvještaja i druge prateće dokumentacije.

Kategorija dostavljenih izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje	Broj dostavljenih izvještaja u toku izborne kampanje	Procenat objavljenih izvještaja
Putni nalozi organa vlasti	3.893	Dostupno kroz linkove i tabelarne prikaze koji su objavljeni na internet stranici Agencije
Analitičke kartice budžetskih potrošačkih jedinica	6.783	-II-
Sedmodnevni izvještaj o socijalnim i jednokratnim davanjima i potrošnji budžetske rezerve	835	-II-
Zapošljavanja u toku kampanje	5.359	100%
Ugovori o ustupanju mehanizacije	1	100%
Odluke o raspodjeli sredstava iz budžetske rezerve	669	100%
UKUPNO	17.540	

Tabela 5 – Kategorije dostavljenih izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje

Zbog uočenih nepravilnosti u izvještajima organa vlasti **upućeno je 2.010 upozorenja**, nakon čega su **otklonjene sve nepravilnosti** ili je dopunjena dokumentacija.

⁴ Krajnji rok za dostavljanje ove kategorije izvještaja bio 27. april 2022.

⁵https://www.antikorupcija.me/media/documents/Izvje%C5%A1taj_o_sprovedenom_nadzoru_za_izbore_odr%C5%BEane_27_marta_2022_godine..pdf

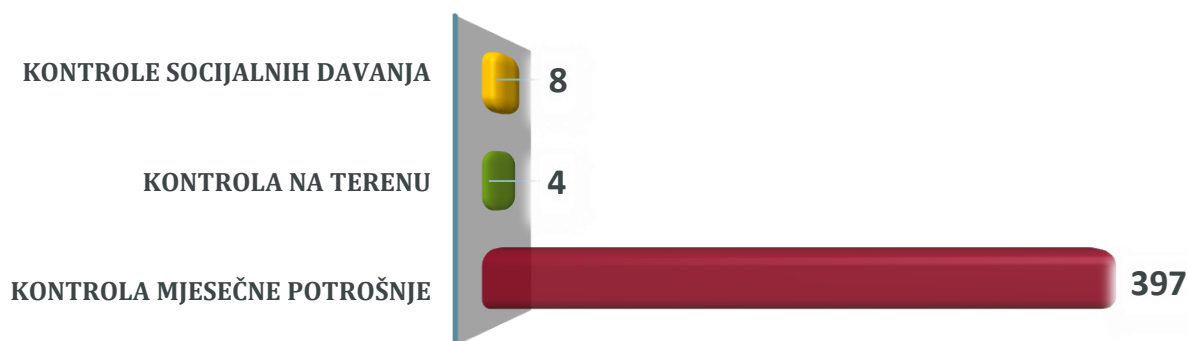
Upozorenja na uočene nepravilnosti u izvještajima organa vlasti	
Analitičke kartice budžetskih potrošačkih jedinica i putni nalozi	1.383
Zapošljavanja u toku kampanje	502
Izvodi iz trezora i potrošnja budžetske rezerve	68
Socijalna i jednokratna davanja	57

Tabela 6 – Upozorenja na uočene nepravilnosti u izvještajima organa vlasti tokom izborne kampanje

Svi dostavljeni izvještaji su kontrolisani i objavljeni (6.029 na internet stranici Agencije, dok su preostali objavljeni na internet stranicama organa vlasti i linkovani su u tabelama koje se nalaze na sajtu Agencije, u skladu sa Zakonom).

Agencija je izvršila **409 kontrola poštovanja zabrana i ograničenja** od strane organa vlasti u toku izborne kampanje za lokalne izbore **u drugom kvartalu ove godine**.

Vrsta i broj kontrola poštovanja zabrana i ograničenja organa vlasti tokom izborne kampanje

Grafikon 12 – Vrsta i broj izvršenih kontrola poštovanja zabrana i ograničenja od strane organa vlasti tokom izborne kampanje za izbore zakazane za 23. oktobar

Kada je u pitanju **kontrola ograničenja mjesečne potrošnje tokom izborne kampanje** utvrđeno je **prekoračenje potrošnje kod 47 obveznika**. O nalazima kontrole i razlozima prekoračenja biće izviješteno u trećem kvartalnom izvještaju.

Zbog **nedostavljanja odluka o zapošljavanju sa pratećom dokumentacijom u roku**, utvrđeno je kršenje kod **101** organa vlasti, dok je **zbog zaključivanja Ugovora o privremenim i povremenim poslovima na sistematizovana radna mjesta** utvrđeno **kršenje kod 7 organa vlasti**.

U svim slučajevima uočenih kršenja Zakona, kod nadležnog Odsjeka inicirano je pokretanje prekršajnih postupaka.

Svi **zapisnici o izvršenim terenskim kontrolama tokom izborne kampanje sa nalazima kontrole** (kontrola 4 organa vlasti) **objavljeni su na internet stranici Agencije** (<https://www.antikorupcija.me/me/kontrola-politickih-subjekata-izbornih-kampanja/2204280828-zapisnici/>).

Po svim osnovima rada Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, izvršena je kontrola **17.680** dostavljenih izvještaja od strane obveznika ZFPSiK o redovnom radu i u toku izborne kampanje za izbore koji su zakazani za 23. oktobar. Agencija je, radi dostavljanja izvještaja u roku, kao i kod uočenih tehničkih nepravilnosti, uputila ukupno **2.026** upozorenja organima vlasti i političkim subjektima, na koja su svi pozitivno reagovali.

Izvršeno je i **409** kontrola poštovanja zabrana i ograničenja u toku izbornih kampanja. Dodatno je izvršena kontrola 14 propisanih zabrana, odnosno **provjera i kontrola 2.199 lica davalaca priloga političkim subjektima**.

Prigovori u toku izborne kampanje

U izvještajnom periodu su podnijeta **3 prigovora** zbog sumnji u kršenje Zakona i **pokrenuta 3 postupka**, koji su u toku.

Prekršajni postupci

Zbog **kršenja odredaba ZFPSiK**, Agencija je u II kvartalu 2022. godine nadležnim sudovima za prekršaje podnijela ukupno **96 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**.

Tokom izvještajnog perioda **okončano je ukupno 55 postupaka** (uključujući i one iz prethodnih godina), od čega su u **94,6% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni je **4.710€**.

Osnov pokretanja prekršajnog postupka	Broj pokrenutih postupaka	Broj okončanih postupaka	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat kažnjivosti	Iznos novčanih kazni
Nedonošenja odluke o visini članarine za tekuću godinu u zakonskom roku	-	3	3 (2 nov, 1 op)	100%	1.550€
Nedostavljanje završnog računa i godišnjeg konsolidovanog izvještaja od strane političkog subjekta	12	1	1 op	100%	-
Nedostavljanje ugovora koje su mediji zaključili sa političkim subjektima u vezi sa izbornom kampanjom u zakonskom roku	1	1	1 op	100%	-
Nedostavljanje odluka o zapošljavanju tokom izborne kampanje u zakonskom roku	78	17	15 (2 nov, 13 op)	88,2%	190€
Nedostavljanje Agenciji cjenovnika usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji u roku od 10 dana od raspisivanja izbora	1	2	2 (1 nov i 1 op)	100%	1.100€
Prekoračenje mjesečne potrošnje od strane budžetskih potrošačkih jedinica u toku izborne kampanje	-	27	26 (13 nov, 13 op)	96,3%	1.520€

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

Neotvaranje posebnog žiro računa od strane političkog subjekta u toku izborne kampanje i neodređivanje odgovornog lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja	-	1	1 op	100%	-
Nedostavljanje traženih podataka i obavještenja Agenciji	3	1	1 nk	100%	200€
Nedostavljanje Izvještaja o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izbornu kampanju	-	1	1 op	100%	-
Finansiranje političkog subjekta od strane lica koje je pravoznažno osuđeno za krivično djelo sa elementima korupcije	-	1	1 nk	100%	150€
Nedostavljanje Agenciji putnih naloga i analitičkih kartica	1	-	-	-	-
UKUPNO	96 zahtjeva	55	52 (20 nk, 32op)	94,6%	4.710€

Tabela 7 – Ishodi prekršajnih postupaka zbog kršenja odredaba ZFPSiIK

Agencija je u već **prvoj polovini 2022. godine** zbog kršenja ZFPSiIK pokrenula ukupno 120 prekršajnih postupaka, **značajno više u odnosu na godišnje nivoe od 2017. do 2020. godine**, a nešto manje od ukupnog broja prekršajnih postupaka pokrenutih tokom cjelokupne 2021. godine.

Grafikon 13 – Broj pokrenutih prekršajnih postupaka zbog kršenja odredaba ZFPSiIK

4.3. Ostale aktivnosti

U II kvartalu 2022. godine:

- ✓ Dato je **115 mišljenja** na zahtjeve organa vlasti i političkih subjekata (od čega 11 za primjenu člana 38, 21 za primjenu člana 40 i 39 za primjenu člana 44 Zakona);
- ✓ Izrađen i objavljen „Izveštaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje za izbore održane u Beranama i Ulcinju“;
- ✓ Predstavnici Odsjeka uzeli su učešće na sastanku „Third meeting of Experts: Finalization of the Practical Guide to Enhance the Collaboration between Supreme Audit institutions and Anti-Corruption Bodies“, u organizaciji UNODC;
- ✓ Dalje su razvijani alati kojima se obezbjeđuje transparentnost: kroz izrađene banere na internet stranici Agencije omogućen je pristup podacima koje se tiču izborne kampanje i redovnog rada, u kojima se nalaze dostavljena dokumenta obveznika zakona, kao i analitički izvještaji Agencije o prikupljenoj i objavljenoj dokumentaciji. Omogućena je pretraga i analiza svih unijetih podataka u informacijski sistem Agencije, a koji se odnose na redovan rad i izbornu kampanju kako političkih subjekata, tako i organa vlasti (kroz analitički izvještaj/link <https://www.antikorupcija.me/me/analitika/>). Tu se mogu naći podaci o prikupljenim i utrošenim sredstvima subjekata po svim osnovama, Izvještaji o dostavljenim zapošljavanjima i angažovanju lica u kampanji, kao i mapa bilborda na kojima se oglašavaju politički subjekti u kampanji.

5. Donošenje i sprovođenje planova integriteta

5.1. Svrha i opis

Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument koji sadrži mjere za sprečavanje i otklanjanje mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičnog ponašanja u okviru organa vlasti. Plan integriteta je rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti rizicima za nastanak i razvoj korupcije, kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvatljivim postupcima.

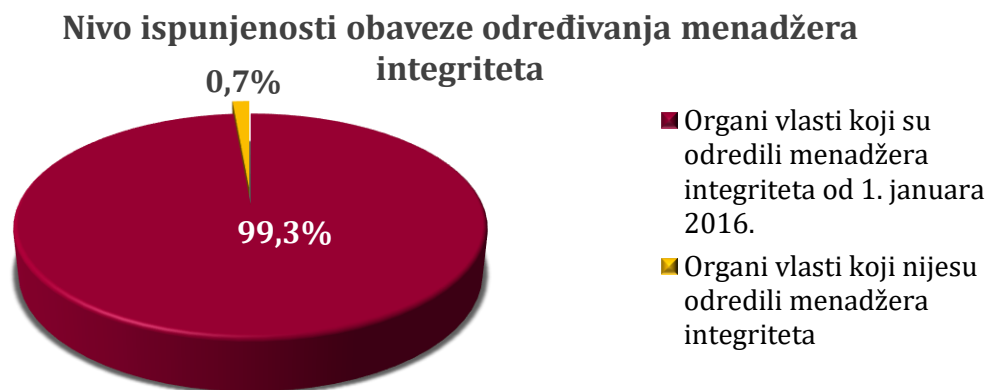
5.2. Rezultati rada

Imenovanje menadžera integriteta

Odsjek za integritet i lobiranje redovno ažurira listu odgovornih lica za izradu i sprovođenje plana integriteta (menadžeri integriteta). U II kvartalu 2022. godine **12 organa vlasti je po prvi put donijelo rješenje o određivanju menadžera integriteta**. Od početka godine ukupno 17 organa odredilo je svog prvog menadžera integriteta.

Ukupno **54 organa** vlasti su u ovom kvartalu informisala Agenciju o promjeni menadžera integriteta, odnosno o imenovanju novog lica za menadžera integriteta. Od početka godine ukupno 111 organa odredilo je novo lice za menadžera integriteta.

Ukupan broj organa vlasti koji su odredili menadžera integriteta od 1. januara 2016. godine je 727.

Grafikon 14 – Nivo ispunjenosti obaveze određivanja menadžera integriteta

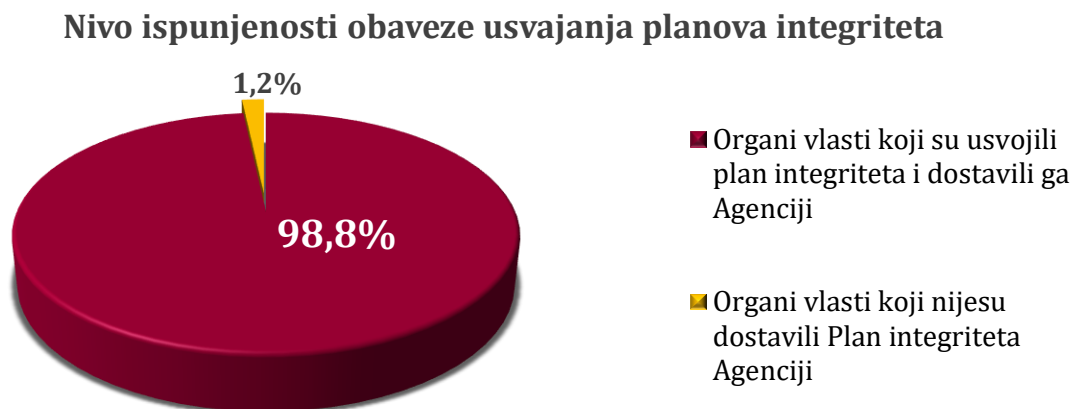
Planovi integriteta

U II kvartalu 2022. godine 10 organa vlasti je prvi put usvojilo i Agenciji dostavilo plan integriteta u štampanoj i elektronskoj formi.

Od početka godine ukupno 16 organa usvojilo je svoj prvi plan integriteta. U pitanju su novoformirani organi vlasti ili organi koji zbog nedostatka kadrovskih kapaciteta nijesu ranije bili u mogućnosti da ispune obaveze određivanja menadžera integriteta i formiranja radne grupe za izradu plana integriteta.

Ukupno su **723 organa vlasti dostavila plan integriteta** Agenciji od 1. januara 2016. godine (od ukupno 732 organa vlasti).

Agencija je u maju 2022. godine dopisima obavijestila novoformirane organe da su u obavezi da odrede menadžera integriteta i usvoje plan integriteta. Dopisi su upućeni i svim organima koji su u prethodnom periodu obavijestili Agenciju da zbog nedostatka kadrovskih kapaciteta nijesu bili u mogućnosti da izrade plan integriteta.

Grafikon 15 – Nivo ispunjenosti obaveze usvajanja planova integriteta od strane organa vlasti U II kvartalu 2022. godine dostavljeno je **11 revidiranih planova integriteta**. Od početka godine plan integriteta je revidiralo ukupno 14 organa vlasti.

Izveštaji o sprovođenju plana integriteta

Organi vlasti su bili u obavezi da Agenciji do 15. aprila 2022. godine dostave izvještaj o sprovođenju plana integriteta u 2021. godini, u elektronskoj i štampanoj formi.

Agenciji je od 1. aprila do 30. juna 2022. godine **dostavljeno 518 izvještaja o sprovođenju plana integriteta u 2021. godini.**

Od početka godine Agenciji je dostavljeno ukupno 698 izvještaja o sprovođenju plana integriteta za prethodnu godinu. Od tog broja, 682 izvještaja su unijeta u aplikaciju za planove integriteta.

Svim organima vlasti je dostavljeno korisničko uputstvo za unos izvještaja u elektronsku aplikaciju.

Davanje preporuka organima vlasti za unapređenje planova integriteta

Agencija je organima vlasti dala preporuke za unapređenje planova integriteta na sistemskom nivou u okviru *Izveštaja o donošenju i sprovođenju planova integriteta u 2021. godini*, koji je Savjet ASK usvojio na 65. sjednici održanoj 22. februara 2022. godine, kao i u okviru izvršenih konsultacija u II kvartalu 2022. godine.

Imajući u vidu da 2022. godine za većinu organa vlasti dospijeva obaveza revidiranja planova integriteta, odnosno donošenja novih planova za naredni dvogodišnji period, Agencija će početkom III kvartala obavijestiti organe vlasti o obavezi ažuriranja i usvajanja novih planova integriteta.

Pružanje podrške organima vlasti u izradi i sprovođenju planova integriteta

Službenici nadležnog Odsjeka su u II kvartalu 2022. nastavili **intenzivnu komunikaciju sa organima vlasti, pružali im podršku i davali komentare, sugestije i preporuke u vezi sa planovima integriteta i izvještajima o njihovom sprovođenju, kao i u vezi sa korišćenjem aplikacije za planove integriteta.**

Tokom izvještajnog perioda, službenici Odsjeka su obavili **541 konsultaciju sa organima vlasti** povodom izrade planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju, kao i povodom korišćenja informacionog sistema za planove integriteta. Od početka godine obavljeno je 1.046 konsultacija. U II kvartalu je održan i jedan radni sastanak povodom izrade i sprovođenja plana integriteta.

Saradnjom ASK i Uprave za kadrove, u II kvartalu 2022. godine realizovan je treći ciklus **Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta.** Četiri službenika Agencije imalo je ulogu predavača na obukama na sljedeće teme: Uloga menadžera integriteta; Vještine menadžera integriteta; Antikorupcijski propisi i posljedice njihovog kršenja; Prepoznavanje i sprječavanje sukoba interesa; Uloga i značaj nadzora lobiranja; Izrada i sprovođenje planova integriteta; i Metodologija za procjenu

primjene antikorupcijskih mjera. U okviru Programa održano je ukupno 12 obuka za 17 polaznika.

Službenica Odsjeka za integritet i lobiranje održala je 10. maja 2022. **predavanje na temu „Uloga menadžera integriteta“**. Dva službenika Odsjeka održala su 13. i 14. juna 2022. predavanje na temu **„Donošenje i sprovođenje planova integriteta“**, a 21. juna predavanje na temu **„Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera“**. Navedena predavanja organizovana su za 17 polaznika trećeg ciklusa Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina menadžera integriteta.

Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta⁶

Službenici Odsjeka su u I kvartalu 2022. godine izradili **Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta u 2021. godini**, koji sadrži detaljnu analizu planova integriteta i izvještaja o njihovom sprovođenju, kao i preporuke za unapređenje planova integriteta, date u okviru deset sistema u koje su svrstani organi vlasti.

Izvještaj o donošenju i sprovođenju planova integriteta je sastavni dio Godišnjeg izvještaja o radu ASK za 2021. godinu. Izvještaj obuhvata sve planove integriteta koji su dostavljeni Agenciji od 2016. do kraja 2021. godine, kao i **analizu informacija iz 692 izvještaja o sprovođenju plana integriteta** koji su dostavljeni Agenciji tokom 2021. godine.

Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera

Agencija je 2021. godine razvila **Metodologiju za procjenu primjene antikorupcijskih mjera**, u saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori, u cilju unapređenja sadržaja i efekata planova integriteta. Metodologija podrazumijeva izradu kriterijuma i indikatora, na osnovu kojih je izvršeno bodovanje i rangiranje organa vlasti u relevantnim sektorima. Za pilot fazu projekta odabrana su **dva sektora: državna uprava i socijalna i dječja zaštita**.

Metodologija je izrađena uz **podršku eksperata** koje je angažovao UNDP i uz konsultacije sa menadžerima integriteta. Dva eksperta (lokalni i međunarodni) su u avgustu 2021. analizirali planove integriteta odgovarajućih institucija i druge relevantne dokumente, a u septembru iste godine radili na definisanju Metodologije i razvoju indikatora uspješnosti primjene antikorupcijskih mjera, u saradnji sa Odsjekom za integritet i lobiranje. U oktobru 2021. godine održane su **dvije radionice za menadžere integriteta** iz oba sistema, na kojima su polaznici upoznati sa Metodologijom i dali sugestije za njeno unapređenje. **Metodologija je finalizovana u novembru 2021. godine.**

Organi vlasti su u novembru i decembru 2021. dostavljali **dokumentaciju kojom dokazuju ispunjenost indikatora** predviđenih Metodologijom. Dokumentaciju su dostavila 32 organa državne uprave (od 40 organa) i 32 organa socijalne i dječje zaštite (od 39 organa). Nakon prikupljanja podataka od institucija, u I kvartalu 2022. godine uslijedila je verifikacija ispunjenosti pokazatelja, dodjeljivanje bodova organima i **izrada pojedinačnih**

⁶ <https://www.antikorupcija.me/me/integritet/izvještaji/>

izvještaja o procjeni primjene antikorupcijskih mjera u organima koji su dostavili dokumentaciju. Izvještaji sadrže bodove za sve kategorije i indikatore, procentualno iskazan učinak, pregled ključnih nalaza i preporuke za unapređenje.

Nacrti pojedinačnih izvještaja dostavljeni su organima, sa mogućnošću reagovanja na njihov sadržaj. Dodatne komentare i informacije Agenciji je dostavilo 17 organa državne uprave i 7 organa socijalne i dječje zaštite. Svi komentari su detaljno razmotreni i organima su dostavljeni finalni izvještaji o primjeni antikorupcijskih mjera.

Osim izvještaja za pojedinačne organe, izrađena su i **dva sektorska izvještaja**, koja sadrže ključne nalaze i preporuke na nivou sektora državne uprave, odnosno socijalne i dječje zaštite. Ovi izvještaji sadrže i listu svih organa u sektoru, rangiranih po učinku koji su ostvarili u pilot fazi projekta. Izvještaji su u II kvartalu objavljeni na internet stranici ASK.⁷

Ključni nalazi projekta su predstavljani na događaju „Integritet na djelu“, koji je održan 6. aprila 2022. godine. Događaju su prisustvovali menadžeri integriteta i starješine organa vlasti iz dva sektora koja su bila predmet procjene, kao i predstavnici relevantnih državnih organa, nevladinih i međunarodnih organizacija.

Indeks antikorupcijskih mjera u sistemu državne uprave iznosi 45%, a u sistemu socijalne i dječje zaštite 41%, što ukazuje na to da u oba sistema ima prostora za unapređenje u planiranju i primjeni antikorupcijskih mjera. Oba sistema su najuspješnija u stvaranju uslova za primjenu propisa za sprečavanje korupcije, dok najmanji učinak ostvaruju u stvaranju etičke kulture.

Kada je sistem socijalne i dječje zaštite u pitanju, **najbolje rangirana institucija** je JU Dnevni centar Podgorica (71,5%), dok je u državnoj upravi najbolji učinak ostvarilo Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija (76,4%).

⁷ <https://www.antikorupcija.me/me/integritet/izvještaji/>

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

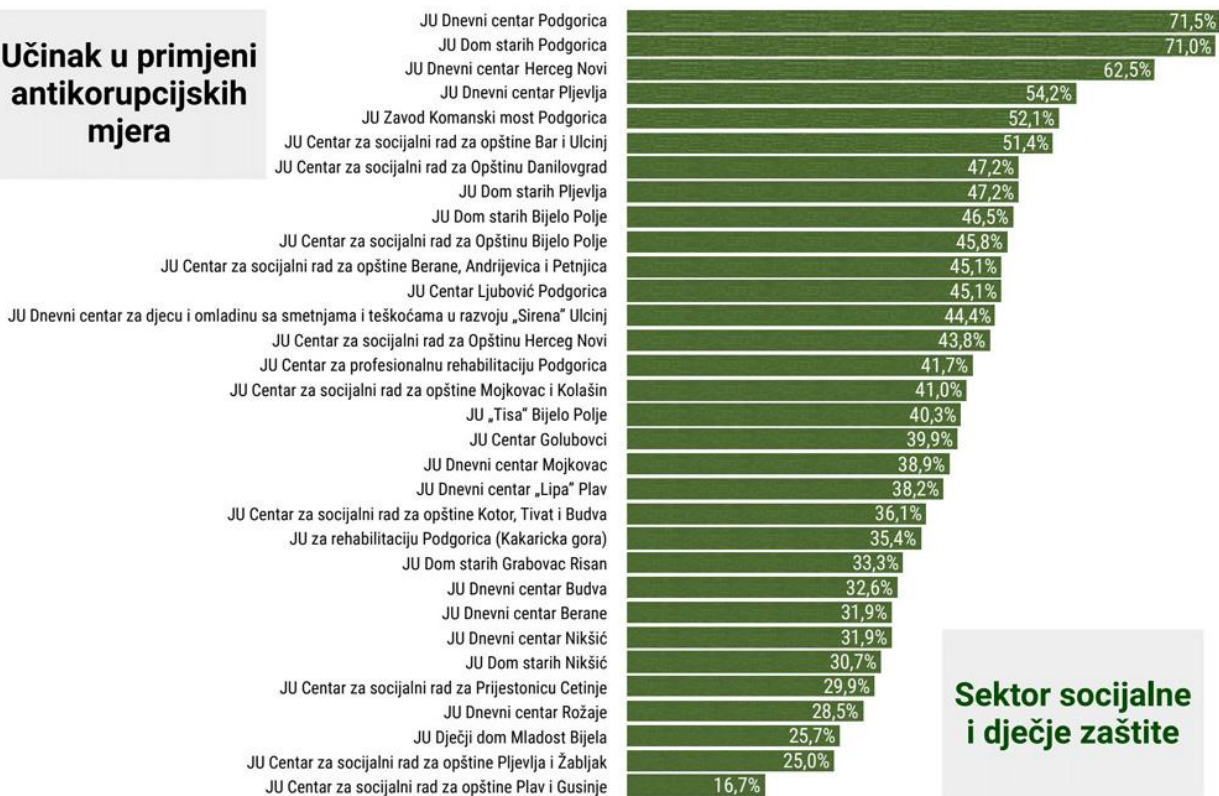

rezultati indeksa za
sektor državne uprave

Učinak u primjeni antikorupcijskih mjera

Učinak u primjeni antikorupcijskih mjera

Sektor socijalne
i dječje zaštite

Procjena je ukazala da je potrebno jačati unutrašnje kontrole, mehanizme za otkrivanje i prijavu korupcije, etično i profesionalno postupanje, odnosno podizanje svijesti zaposlenih o etici i integritetu, kao i upravljanje ljudskim resursima.

Imajući u vidu da za većinu organa vlasti 2022. godine dospijeva obaveza izrade novog plana integriteta, oni će imati priliku da shodno postignutom učinku i dobijenim preporukama uvedu nove antikorupcijske mjere u svoj plan integriteta.

Svrha Metodologije je da procijeni da li organi vlasti sprovode antikorupcijske mjere i da li njihova primjena ima pozitivne efekte, kao i da podstakne organe da budu proaktivni prilikom planiranja i primjene antikorupcijskih mjera. **Ova aktivnost ujedno predstavlja doprinos ispunjenju obaveza iz Poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava, u podoblasti Borba protiv korupcije. Aktivnost se realizuje u okviru projekta „Jačanje kapaciteta za brže pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji”, koji finansira norveško Ministarstvo vanjskih poslova, a sprovodi UNDP u saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije i Generalnim sekretarijatom Vlade.**

U periodu koji slijedi planirano je da Metodologija bude primijenjena i na organe vlasti iz ostalih osam sektora, kao što su: lokalna samouprava, prosvjeta, pravosuđe, zdravstvo, preduzeća u državnom vlasništvu i drugi, uz prilagođavanje Metodologije specifičnostima odabranih sektora.

Prekršajni postupci

Zbog kršenja odredaba ZSK koje se odnose na obavezu podnošenja Izvještaja o sprovođenju plana integriteta do 15. aprila tekuće godine za prethodnu godinu, Agencija je u II kvartalu 2022. godine nadležnim sudovima za prekršaje podnijela ukupno **25 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**.

U izvještajnom periodu okončana su **3 predmeta** po zahtjevima (2 iz 2021, 1 iz 2022), od kojih je u jednom postupku izrečena **novčana kazna** u ukupnom iznosu od **300€**, a u drugom **opomena**.

5.3. Ostale aktivnosti

Učešće na antikorupcijskim konferencijama i radionicama

Službenici Odsjeka za integritet i lobiranje i Odsjeka za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije učestvovali su na **Drugoj regionalnoj radionici „Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementaciji Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC) u zemljama duž ekonomskog pojasa Puta svile”,** koja je održana 1-3. juna u Beogradu.

Prvi dio radionice se fokusirao na mehanizme za procjenu rizika od korupcije na institucionalnom i sektorskom nivou (*Corruption Risk Assessment – CRA*) i u propisima (*Corruption Proofing of Legislation – CPL*). Projekat u okviru kojeg je radionica organizovana ima za cilj uspostavljanje i održavanje mreže antikorupcijskih praktičara za promovisanje međunarodne saradnje u sprečavanju i borbi protiv korupcije u međunarodnim investicionim projektima, između ostalog, unapređenjem razmjene informacija, dobrih praksi i znanja i jačanjem kapaciteta relevantnih država.

Službenici Odsjeka za integritet i lobiranje i Odsjeka za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije učestvovali su na **Treningu za sektor visokog obrazovanja i sektor javnih preduzeća u procjeni korupcijskih rizika (CRA) i procjene rizika u zakonodavstvu (CPL)**, koji je organizovao Sekretarijat Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI) 23. i 24. juna u Podgorici. Službenik Odsjeka

za integritet i lobiranje je bio među uvodnim izlagačima na treningu. Prve dvije sesije su se bavile različitim pristupima u primjeni mehanizama CRA i CPL, a tokom druge sesije učesnici su imali priliku da se bolje upoznaju sa novorazvijenim CRA i CPL vodičima sa kontrolnim listama za dva pomenuta sektora.

Upravljanje rizicima

U II kvartalu donijeti su Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta ASK za 2021. godinu, shodno Zakonu o sprječavanju korupcije i Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta, i Konsolidovani izvještaj o upravljanju rizicima u ASK za 2021. godinu, shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i Pravilniku o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

Ažuriranje spiskova organa vlasti

Odsjek za integritet i lobiranje i Odsjek za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja preduzeli su aktivnosti u II kvartalu 2022. u cilju vođenja i redovnog ažuriranja spiskova organa vlasti u skladu sa ZSK, ZFPSiIK i ZL.

5. Kontrola djelatnosti lobiranja

6.1. Svrha i opis

Lobiranje je djelatnost kojom se vrši uticaj na organe zakonodavne i izvršne vlasti na državnom, odnosno lokalnom nivou u postupku donošenja propisa i drugih opštih akata iz nadležnosti tih organa vlasti, radi ostvarivanja interesa naručioca lobiranja, bez štete po javni interes.

Oblast lobiranja regulisana je Zakonom o lobiranju kojim se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti lobiranja, pravila lobiranja i druga pitanja od značaja za lobiranje, a sve u cilju zakonskog onemogućavanja netransparentnog uticaja na proces donošenja odluka od javnog interesa.

6.2. Rezultati rada

Agencija je 2. marta 2022. godine obrazovala **Komisiju za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja**, iz razloga što je komisiji koja imenovana 11. februara 2016. godine istekao mandat. Time je ujedno realizovan i jedan od zaključaka sa 63. sjednice Savjeta Agencije kojim je inicirano što hitnije formiranje Komisije za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja. Prema čl. 4 Pravilnika o programu i načinu polaganja ispita za obavljanje poslova lobiranja, Komisiju čine predsjednik, koji je predstavnik Agencije, i dva člana: jedan predstavnik Ministarstva pravde i jedan predstavnik Ministarstva javne uprave. Stručno-administrativne poslove za potrebe Komisije obavlja sekretar Komisije, koji je službenik Odsjeka za integritet i lobiranje.

U II kvartalu 2022. godine **objavljen je jedan poziv za prijavljivanje kandidata za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja**. Poziv je objavljen 17. maja 2022. godine na internet stranici Agencije, a ispit je organizovan 10. juna 2022. Takođe, 27. aprila je organizovan ispit po pozivu koji je objavljen u I kvartalu 2022.

Od početka godine objavljena su dva poziva i organizovana dva ispita. Takođe, ASK je na internet stranici objavila novi obrazac prijave za ispit, kao i ažuriranu literaturu za polaganje ispita.

Od januara 2016. godine objavljena su ukupno 23 poziva i organizovano je devet ispita za obavljanje poslova lobiranja.

U II kvartalu 2022. godine izdata su četiri sertifikata o položenom ispitu za obavljanje poslova lobiranja. **Od januara 2016. godine izdato je ukupno 18 sertifikata.**

U II kvartalu 2022. godine jedno fizičko lice podnijelo je zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti lobiranja. Zahtjev je odobren pa je to fizičko lice upisano u registar lobista.

U registar lobista je trenutno upisano šest fizičkih lica i jedno pravno lice.

U II kvartalu Agenciji nije dostavljena nijedna službena zabilješka o lobističkom kontaktu.

U prethodnom kvartalu pet fizičkih lica i jedno pravno lice dostavili su Agenciji izvještaj o radu za 2021. godinu, u zakonom definisanom roku.

U II kvartalu nije bilo dostavljenih informacija lobista i pravnih lica o naručiocu lobiranja, oblasti i predmetu lobiranja. Do sada je Agenciji dostavljena jedna takva informacija.

6.3. Ostale aktivnosti

Radna grupa za izradu Nacrta zakona o lobiranju

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u septembru 2021. godine obrazovalo **Radnu grupu za izradu Nacrta zakona o lobiranju**, čiji su članovi i službenici ASK.

Agenciji i predlagaču zakona obezbijedena je ekspertska pomoć u finalizaciji rješenja za izmjene normativnog okvira u ovoj oblasti, u okviru Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku II. Između ostalog, izrađeno je Mišljenje o Zakonu o lobiranju, sa preporukama za njegovo unapređenje. Prilikom izrade nacrtu posebno su uzeti u obzir nalazi iz Peer Review misije koja je na temu funkcionisanja ASK održana u aprilu 2021. godine.

U periodu 29. oktobar – 18. decembar 2021. sprovedena je javna rasprava o Nacrtu zakona o lobiranju.

Na 64. sjednici Savjeta Agencije koja je održana 31. januara 2022. godine službenik Odsjeka za integritet i lobiranje predstavio je Nacrt zakona o lobiranju. Savjet Agencije je analizirao predložena zakonska rješenja i definisao preporuke za unapređenje zakonskih odredbi u cilju stvaranja pretpostavki za efikasno otkrivanje, procesuiranje i sankcionisanje kršenja Zakona. Savjet je usvojio zaključak kojim je odlučeno da Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava kao predlagaču, uputi prijedloge za izmjene i dopune Nacrta zakona o lobiranju.

Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava je u martu 2022. dostavljeno i **Mišljenje o Nacrtu zakona o lobiranju**, izrađeno u okviru Horizontalnog programa, sa novim preporukama za unapređenje Nacrta.

U II kvartalu 2022. Ministarstvo pravde je obavilo **usaglašavanje kod Sekretarijata za zakonodavstvo u vezi sa Nacrtom zakona o lobiranju**.

Radna grupa za izradu podzakonskih akata o lobiranju

U II kvartalu 2022. godine održan je sastanak Radne grupe za izradu podzakonskih akata o lobiranju. Cilj sastanka je diskusija o Nacrtu zakona i njegovoj usklađenosti sa međunarodnim standardima, kao i identifikacija oblasti u kojima je potrebna posebna regulativa. Radna grupa je izradila nacрте na osnovu kojih će se dalje razvijati predlozi potrebnih podzakonskih akata.

Obuke u oblasti lobiranja

Službenik Odsjeka za integritet i lobiranje održao je 30. maja 2022. **predavanje na temu „Uloga i značaj nadzora lobiranja“**, za 17 polaznika trećeg ciklusa Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina menadžera integriteta, koji je u II kvartalu 2022. godine sprovedla Uprava za kadrove u saradnji sa Agencijom za sprječavanje korupcije.

7. Sprečavanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na korupciju postupanjem po prijavama zviždača i zaštitom zviždača koji ispunjavaju zakonske uslove za zaštitu

7.1. Svrha i opis

Postupanje po prijavama o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije i zaštita zviždača su instrumenti antikorupcijskog djelovanja i predstavljaju snažan mehanizam u prevenciji korupcije u radu kako javnog, tako i privatnog sektora.

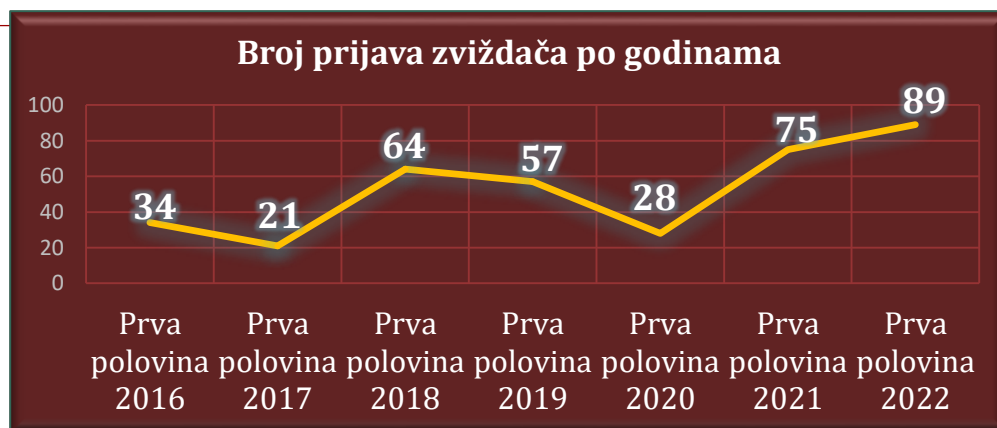
Efikasnim postupanjem po prijavama ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, zaštitom identiteta lica koja podnose prijave, kao i pravovremenim reagovanjem zakonskih obveznika, sprečava se nastanak posljedica koje mogu uzrokovati povredu ljudskih prava, materijalnu i nematerijalnu štetu po pojedinca, odnosno po državu. U tom smislu, blagovremeno otkrivanje nezakonitih radnji i koordinisan rad svih nadležnih institucija predstavlja jedan od ključnih zadataka u sprečavanju korupcije.

7.2. Rezultati rada

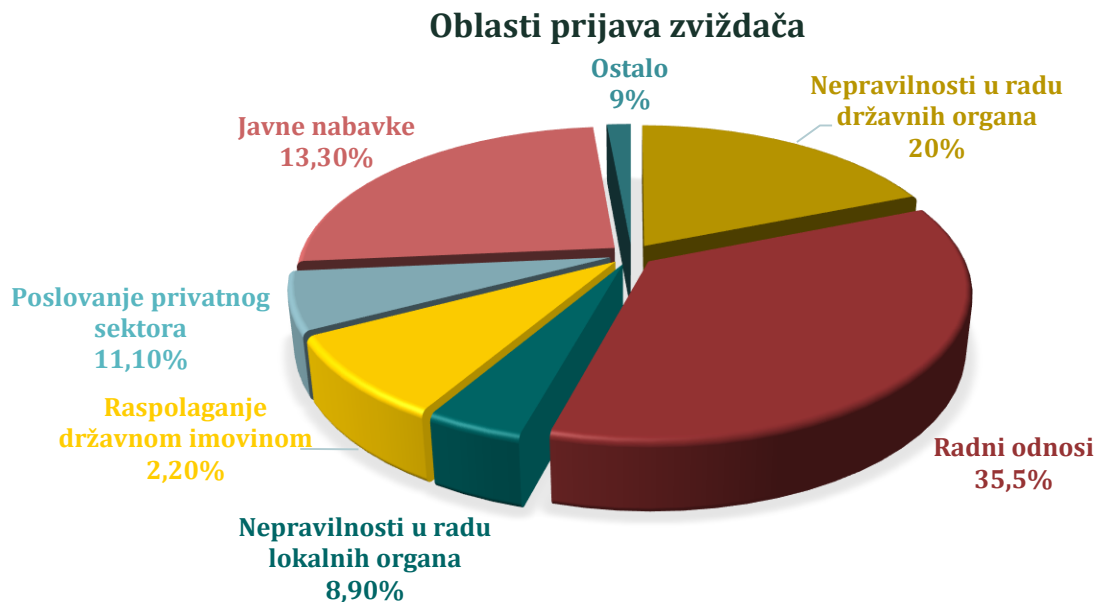
Prijave o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije

U II kvartalu 2022. godine bile su **44 prijave zviždača** (od kojih **pet od strane pravnih lica**), od čega je **21 podnijeta anonimno**.

Agencija je u **prvoj polovini 2022. godine** zaprimila **najviše prijava zviždača od početka rada ASK na nivou prvih šest mjeseci godine**, čime se **nastavlja trend rasta broja prijava**.

Grafikon 16 – Broj prijava zviždača

Grafikon 17 – Procenat prijava zviždača po oblastima prijavljivanja u II kvartalu 2022.

U II kvartalu 2022. godine u radu pred Agencijom su bile **203 prijave zviždača** (uključujući i 131 prijavu iz prethodnog perioda).

Okončano je 15 postupaka po prijavama zviždača (četiri iz 2022. i 11 iz prethodnog perioda):

- ✓ **u tri utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa** (u dva slučaja iz sistema prosvjete i jedan iz sistema zdravstva);
- ✓ date ukupno **četiri preporuke** zakonskom obvezniku za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika, za koje **rok realizacije dospijeva u narednom periodu.**

Takođe, **realizovana je i jedna preporuka data u I kvartalu 2022.**

Postupci po službenoj dužnosti (ex officio)

Agencija je u izvještajnom periodu pokrenula **tri postupka po službenoj dužnosti** zbog sumnje u postojanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije:

- ✓ **Okončana dva – u oba je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa;**
- ✓ **Date ukupno četiri preporuke** zakonskim obveznicima za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika:
 - **dvije realizovane, dok preostale dvije nijesu, te je u tom smislu Agencija postupila u skladu sa ovlašćenjima koja proizilaze iz odredbe člana 53 ZSK.⁸**

⁸ Ukoliko organ vlasti, privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ne postupi po preporuci u ostavljenom roku ili ne obavijesti Agenciju, ASK obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom, podnosi poseban izvještaj Skupštini i obavještava javnost.

Postupci ustupljeni nadležnim tužilaštvima/nadležnim organima

U izvještajnom periodu, Agencija je **nadležnim tužilaštvima** ustupila **dva postupka** (jedan iz 2022. i jedan iz 2021), koji su u toku.

Agencija je u izvještajnom periodu prosljedila **jednu prijavu drugoj nadležnoj instituciji**, dok je za jednu prijavu iz ranijeg perioda dostavljena povratna informacija da nije utvrđeno postojanje nepravilnosti.

Pred drugim nadležnim organima u toku je i 35 postupaka po prijavama zviždača iz prethodnog perioda (10 iz 2021. i 25 iz prethodnog perioda).

Zaštita zviždača

Tokom II kvartala 2022. godine podnijeta su **dva zahtjeva za zaštitu zviždača**, od kojih je **jedan postupak obustavljen** iz razloga povlačenja zahtjeva, dok je **drugi u toku**.

Takođe, **okončan je i postupak po zahtjevu za zaštitu zviždača iz 2021. godine** u kojem Agencija **nije utvrdila osnovanost**.

Agencija je posvećena usklađivanju nacionalnog zakonodavstva iz domena svoje nadležnosti sa međunarodnim standardima.

S tim u vezi, v.d. pomoćnika direktorice prisustvovao je **sedmom sastanku ekspertske grupe Evropske komisije vezano za implementaciju Direktive (EU) 2019/1937**, s ciljem daljeg unapređenja zakonskog okvira u svrhu adekvatnije zaštite zviždača i stvaranja predušlova za efikasniju borbu protiv korupcije.

7.3. Ostale aktivnosti

U II kvartalu 2022. godine:

- službenik Odsjeka učestvovao je na online **radionici „Izrada i implementacija efikasnih sistema zaštite za zviždače“** u organizaciju NCPA mreže;
- v.d. pomoćnik direktorice učestvovao na **„Regionalnoj radionici na temu promocije integriteta u bezbjednosnom sektoru“** u Zagrebu, maja 2022. godine, u organizaciji Centra za bezbjednosnu saradnju (RACVIAC) i Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI). Cilj radionice bilo je promovisanje instituta „zviždača“ kako bi se relevantne strane u sektoru bezbjednosti upoznale sa praktičnim primjerima u uspostavljanju bezbjednih kanala otkrivanja i efektivne zaštite lica koja prijavljuju korupciju kroz uporednu

praksu, a u svijetlu implementacije nove direktive o zaštiti zviždača. Radionica je bila izuzetna prilika za upoznavanje regionalnih i međunarodnih partnera sa zakonodavnim okvirom i nadležnostima ASK, te najboljim primjerima iz prakse kada je zaštita zviždača u pitanju;

- Sekretarijat RAI je u partnerstvu sa Mrežom za mlade Crne Gore (MMCG) organizovao dvodnevni događaj „**Učešće mladih u borbi protiv korupcije**“ u hotelu Avala u Budvi, koji je okupio više od 30 studenata univerziteta, uključujući predstavnike političkih partija i civilnog društva Crne Gore, a na kojem je **v.d. pomoćnika direktorice ASK prezentovao antikorupcijske mehanizme i zaštitu zviždača u Crnoj Gori;**

8. Praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije

8.1. Svrha i opis

Uzroci rizika od korupcije u zakonskim normama mogu biti različiti. Najčešći su nejasne, neprecizne i nerazumljive norme koje otvaraju mogućnost za različita diskreciona tumačenja, upotreba različitih termina u zakonu, široka diskreciona ovlaštenja donosilaca odluka, ostavljanje mogućnosti da se podzakonskim aktima uređuju pitanja koja moraju biti predmet zakonskog regulisanja, dvosmislenost riječi i fraza korišćenih u propisu, protivrječne odredbe, neujednačena terminologija u propisu, neidentifikovana ili podijeljena nadležnost organa, sukob interesa, nedefinisan vremenski okviri za postupke, netransparentnost, nedefinisan nadzor nad organom koji sprovodi zakon. Takve norme mogu proizvesti veliku društvenu štetu jer, u zavisnosti od slučaja, otvaraju normativni prostor za pojedinačne zloupotrebe, kao i mogućnost za sistemsku korupciju. Zadatak ASK, odnosno *Odsjeka za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije*, je da dorinese izradi jasne, precizne i nedvosmislene norme čija primjena neće voditi koruptivnoj posljedici, već većoj pravnoj sigurnosti za sve građane.

Agencija ovu svoju nadležnost ostvaruje po službenoj dužnosti ili na zahtjev zainteresovanih strana. Odsjek svoja mišljenja bazira prevashodno na Metodologiji za procjenu rizika od korupcije u propisima u Crnoj Gori, koja sadrži Kontrolnu listu procjene rizika od korupcije u propisima i pregled svih potencijalnih rizika koji se u donošenju određenog normativnog akta mogu pojaviti, sa praktičnim primjerima koji treba da ilustruju moguće situacije u kojima donosioci ovih akata mogu da se nađu. Dio Metodologije definiše i procesne smjernice, tj. ono što čini suštinu rada Agencije u okviru ove nadležnosti i što je razdvaja od nadležnosti drugih državnih organa.

Mišljenja koja Agencija donosi u sprovođenju ove nadležnosti nijesu obavezujuća, ali njihovo dostavljanje Skupštini, Vladi, Savjetu ASK i predlagaču, te njihovo objavljivanje na internet stranici Agencije, kao i dostupnost zainteresovanoj javnosti, načini su da ona nađu put do predlagača i donosioca normativnih akata u cilju unapređenja normativnih akata, shodno preporukama koja sadrže. Od početka rada Agencije analizirano je 45 propisa, a uticaj njenih mišljenja primjetniji je u odnosu na raniji period. Tako je npr. Komisija za stambena pitanja predložila Vladi stavljanje van snage Odluke o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera, motivisana, kako navode u saopštenju, Mišljenjem ASK kojim je ukazano na niz spornih odredbi koje sadrži predmetna Odluka.

Naredne aktivnosti Odsjeka biće usmjerene na jačanje međuinstitucionalne saradnje sa predlagačima zakona, nevladinim organizacijama i ostalim domaćim i međunarodnim partnerima koji mogu biti značajna podrška Agenciji u uspješnom ostvarivanju aktivnosti na ovom planu, kako bi ovakve odluke organa vlasti postale pravilo, a mišljenja Agencije postala snažan alat kako zakonodavne, tako i izvršne vlasti u izradi i donošenju propisa koji su rasterećeni koruptivnih rizika.

8.2. Rezultati rada

U II kvartalu 2022. Odsjek za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije sačinio je **Mišljenje na Zakon o crnogorskom državljanstvu** i **Mišljenje na Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika**.

Agencija je već u prvoj polovini 2022. godine analizirala ukupno 17 propisa, što je uvećanje za 70% u odnosu na kompletnu 2021. godinu i više nego u prethodne četiri godine zbirno.

Grafik 18 - Broj analiziranih propisa u odnosu na rizike od korupcije

Sačinjavanje mišljenja za izmjenu i dopunu zakona, drugih propisa i opštih akata

Izradi **Mišljenja na Zakon o crnogorskom državljanstvu**⁹ Agencija je pristupila po službenoj dužnosti, imajući u vidu da je cijeli zakonski okvir kojim se uređuje pitanje crnogorskog državljanstva izazvao veliku pažnju međunarodne i domaće javnosti. Analizirajući ovaj Zakon, ASK je utvrdila da je „zakonit“ i „neprekidan“ boravak neophodno defenisani kroz zakonsku normu, a ne podzakonskim aktom kao što je navedeno u članu 17 Zakona, posebno u cilju veće pravne sigurnosti i smanjenja prostora za različite zloupotrebe prilikom pripreme i donošenja ovog propisa.

Osim ovog Zakona, predmet pažnje Agencije u konkretnom Mišljenju bile su i:

- ✓ Odluka o kriterijumima za utvrđivanje uslova za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom;
- ✓ Odluka o kriterijumima za utvrđivanje naučnog, privrednog, ekonomskog, kulturnog i sportskog interesa Crne Gore za sticanje crnogorskog državljanstva;
- ✓ Odluka o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore.

⁹https://www.antikorupcija.me/media/documents/Mi%C5%A1ljenje_na_zakon_o_crnogorskom_dr%C5%BEavljanstvu.pdf

U načelu, zaključeno je da zbog značaja pitanja koje uređuju, te zainteresovanosti kako stručne, tako i međunarodne javnosti za njihovu primjenu, ove odluke treba da budu predmet posebnih preispitivanja i analize izvršne vlasti.

Konkretno, prepoznato je da cijelom postupku, koji je privilegovanog karaktera, nedostaje transparentnost, što je posebno značajno s obzirom na opravdan zahtjev javnosti da zna ko po posebnim procedurama i zbog čega dobija crnogorsko državljanstvo i time uspostavlja pravnu vezu sa Crnom Gorom. Posebno je apostrofirana potreba za transparentnošću kod dodjele „ekonomskog državljanstva“ koje ima za cilj povećanje privrednih aktivnosti. Dodatno, Agencija je predložila da se u narednom periodu sprovede analiza o opravdanosti privlačenja investicija na ovaj način, imajući u vidu da „ekonomsko državljanstvo“ predstavlja otvoreno pitanje za integracione procese.

Kad je u pitanju **Mišljenje na Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika**¹⁰, Agencija je prepoznala interes da sprovede postupak po službenoj dužnosti na osnovu čl. 78 i 79 ZSK, te sagleda razrađenost pravnih procedura predviđenih samim Pravilnikom, sa namjerom da detektuje norme koje uzrokuju netransparentne i nejasne procedure koje ostavljaju prostor za različite vrste zloupotreba i diskriminacija, a time i stvaraju pogodno tle za razvoj različitih vrsta koruptivnih rizika.

Analizom člana 25 d i 25 dž Zakona o stečaju i pomenutog Pravilnika, konstatovano je da se uočava da ne sadrže jasne kriterijume za izbor članova Komisije za polaganje ispita provjere znanja stečajnog upravnika. Takođe, nije precizirano ni na osnovu kojih kriterijuma će se cijeliti koja lica su „istaknuti stručnjaci iz oblasti privrednog i stečajnog prava i menadžmenta“, čime se ostavlja prostor za arbitrarno i proizvoljno odlučivanje, što može dovesti do zloupotreba, koje uslovljavaju pojavu trgovine uticajem.

Imajući u vidu navedeno, Agencija je predložila da se u Pravilniku preciziraju kriterijumi za izbor Komisije, na način kojim se uklanja neizvjesnost učesnika postupka u pogledu krajnjeg efekta odredaba koje se na njih neposredno primjenjuju.

Unapređenje Metodologije za procjenu rizika od korupcije u propisima

Na inicijativu ASK realizovana je aktivnost koja se odnosi na **analizu o potrebi i značaju uvođenja procjene rizika od korupcije kao obaveznog dijela zakonodavnog procesa**. Aktivnost je realizovana u okviru projekta „*Jačanje kapaciteta za brže pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji*“, koji finansira Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške, a sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u saradnji sa Kancelarijom za evropske interacije i Generalnim sekretarijatom Vlade.

¹⁰https://www.antikorupcija.me/media/documents/Mi%C5%A1ljenje_na_pravilnik_o_programu_i_na%C4%8Dinu_polaganja_ispita_provjere_znanja_ste%C4%8Dajnog_upravnika.pdf

Suština antikorupcijske procjene zakona jeste da se doprinese izradi jasnih i preciznih propisa koji ne otvaraju mogućnost za koruptivno i neetičko postupanje, kao i da isti budu normativno usklađeni sa međunarodnim standardima u oblasti borbe protiv korupcije.

Međunarodni ekspert je upoređujući praksu u ovoj oblasti dao preporuke za unapređenje same Metodologije, a posebno dijela Metodologije koji se odnosi na **listu rizika**, sve u cilju lakše i objektivnije identifikacije budućih propisa koji bi bili predmet analize Agencije. Dodatno, razmatrana je i **potreba uvođenja procjene rizika od korupcije kao obaveznog dijela zakonodavnog procesa**, što bi značajno osnažilo samu nadležnost i ulogu Agencije u dijelu sagledavanja rizika od korupcije u normi, a što predstavlja predušlov za eliminaciju daljih sistemskih rizika od ove pojave.

Sve ove aktivnosti rezultirale su **izradom Analize koja sadrži:**

- ✓ *Uporednu analizu koja obuhvata praksu 11 zemalja;*
- ✓ *Analizu stanja u Crnoj Gori, sa preporukama za unapređenje stanja u ovoj oblasti;*
- ✓ *Predlog CPL Čekliste, odnosno Preliminarne kontrolne liste na rizike od korupcije.*

Navedena dokumenta poslužiće u planiranju i osmišljavanju narednih aktivnosti u cilju unapređenja pravnog okvira u ovoj oblasti u Crnoj Gori, a izvjesno je da će u narednoj fazi **ASK pomenutu kontrolnu listu dostaviti Vladi Crne Gore zajedno sa inicijativom koja se odnosi na predviđanje obaveze sprovođenja preliminarne kontrole na rizike od korupcije tokom zakonodavnog procesa**, koja bi bila uređena budućim Zakonom o Vladi.

Saradnja sa relevantnim domaćim i međunarodnim ekspertima, institucijama, organizacijama, ustanovama i civilnim sektorom

Tokom II kvatrala 2022. godine, Odsjek je bio uključen u rad:

- ✓ **Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o lobiranju**, kao i nacrta podzakonskih akata čije donošenje je planirano odmah nakon objavljivanja Zakona o lobiranju;
- ✓ **Radne grupe za izmjenu i dopunu seta medijskih zakona**, gdje je ASK imala značajno više prostora da preispita suštinu pravnih akata, te da blagovremeno postupa i doprinese otklanjanju koruptivnih rizika iz samog propisa u fazi nacrta;
- ✓ **Radne grupe povodom izrade Nacrta zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama**. Na zahtjev Ministarstva vanjskih poslova, načelnica Odsjeka određena je kao kontakt osoba operativnog tima za sprovođenje restriktivnih mjera.

U izvještajnom periodu realizovano je više aktivnosti u okviru projekta „*Southeast Europe – Together Against Corruption (SEE-TAC)*“ koji realizuju RAI i UNODC, a koji obuhvata podršku u oblastima planova integriteta (Corruption risk assessment – CRA) i davanja mišljenja na propise (Corruption proofing of legislation – CPL). Tokom realizacije navedenog projekta odabrana su dva sektora posebno osjetljiva na korupciju: visoko obrazovanje i javna preduzeća, u cilju daljeg unapređenja oblasti CRA (procjena rizika od korupcije u organima,

kroz planove integriteta) i CPL (procjena rizika od korupcije u propisima, kroz davanje mišljenja na propise) u Crnoj Gori i na regionalnom nivou.

Predstavnici RAI su u izvještajnom periodu izradili smjernice sa kontrolnim listama za navedene sektore, zasebno za oblasti CRA i CPL, na osnovu inputa koje su RAI-ju dostavili predstavnici država članica, uključujući službenike ASK, nakon čega je održan trening za predstavnike dva odabrana sektora u oblastima procjene rizika od korupcije na institucionalnom nivou i u propisima.

8.3. Ostale aktivnosti

U II kvartalu 2022. godine:

- pripremljena je **Analiza člana 96 stav 1 ZSK u odnosu na Zakon o državnim službenicima i namještenicima**, a sve u cilju **pripreme Analize o jačanju kadrovskih kapaciteta ASK i primjeni Zakona o radu i Zakona o državnim službenicima i namještenicima**, kojom bi se, između ostalog, uredila pitanja kadrovskog planiranja, kako bi ASK uživala status koji joj normativno i sistemski pripada shodno duhu zakona kojim je osnovana. Ovim je započeta realizacija aktivnosti koja je predviđena Stateškim planom ASK 2022 - 2024, kao i Planom rada ASK za 2022. godinu;
- Načelnik Odsjeka učestvovao je na Drugoj regionalnoj radionici **„Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementacije UNCAC u zemljama duž ekonomskog pojasa puta svile“**, u organizaciji UNODC-a i Ministarstva pravde Republike Srbije.

9. Vođenje upravnih postupaka iz nadležnosti ASK

9.1. Svrha i opis

U cilju obezbjeđivanja poštovanja zakona, Agencija, po službenoj dužnosti ili na zahtjev fizičkih, pravnih i N.N. lica, pokreće upravne postupke u kojima se odlučuje da li je javni funkcioner povrijedio odredbe ZSK u vezi sprječavanja sukoba interesa u vršenju javne funkcije, ograničenja u vršenju javnih funkcija, izvještaja o prihodima i imovini.

Povrede odredaba ZSK utvrđene konačnom, odnosno pravosnažnom Odlukom, smatraju se nesavjesnim vršenjem javne funkcije, o čemu Agencija obavještava organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju, kao i organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje javnog funkcionera, radi preduzimanja administrativnih sankcija, o čemu je organ dužan da povratno informiše Agenciju.

9.2. Rezultati rada

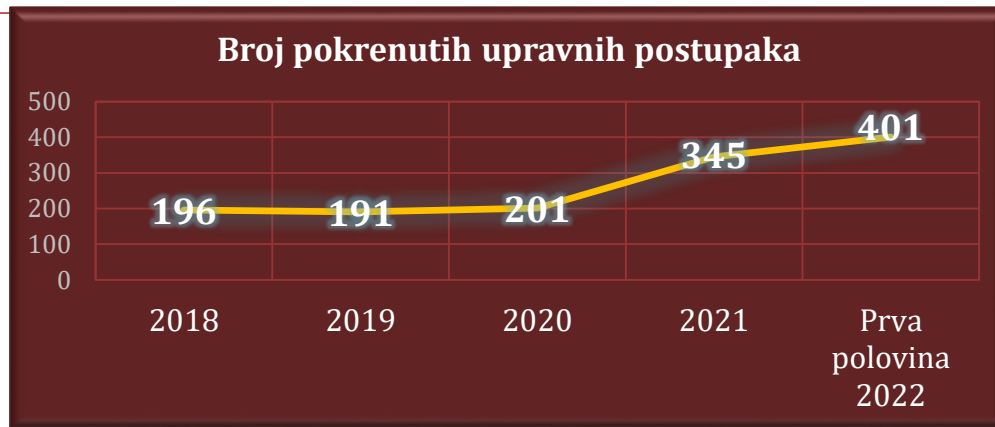
Agencija je u II kvartalu 2022. pokrenula 11 upravnih postupaka protiv javnih funkcionera. Okončano je ukupno 157 postupaka ¹¹ (uključujući predmete iz prethodnog perioda) i kršenje Zakona utvrđeno u 145 postupka (92,4%).

Osnov pokretanja upravnog postupka	Broj pokrenutih u. postupaka po službenoj dužnosti	Broj okončanih u. postupaka po službenoj dužnosti (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja u predmetima po službenoj dužnosti	Broj pokrenutih u. postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica	Broj okončanih u. postupaka po osnovu zahtjeva drugog fizičkog/pravnog/nn lica (uključujući predmete iz prethodnog perioda)	Broj i procenat utvrđenih kršenja po zahtjevima
Sukob interesa	-	1	0	1	1	1
Ograničenja u vršenju javnih funkcija	-	2	1	-	-	-
Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini sa netačnim i nepotpunim podacima	1	145	135	9	6	6
Nepodnošenje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana prestanka vršenja javne funkcije	-	1	1	-	-	-
Nepodnošenje izvještaja o prihodima i imovini u roku od 30 dana od dana stupanja na javnu funkciju	-	-	-	-	-	-
Nepodnošenje redovnog godišnjeg izvještaja o prihodima i imovini za 2020. u zakonskom roku	-	1	1	-	-	-
Nedostavljanje obavještenja ASK-u o prelasku na drugu ili na još jednu funkciju	-	-	-	-	-	-
Provjera osnova sticanja i izvora sredstava/imovine preko 5.000€	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	1	150	138 (92%)	10	7	7 (100%)

Tabela 8 - Pokrenuti i okončani upravni postupci i utvrđena kršenja zakona

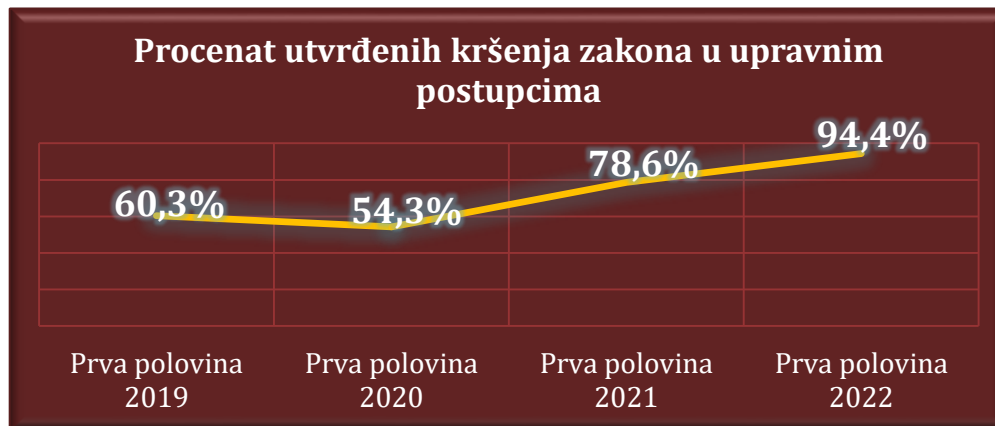
¹¹ 250 upravnih postupaka pokrenuto je 31. marta

Broj pokrenutih upravnih postupaka protiv javnih funkcionera u prvoj polovini 2022. veći je za 16,2% u odnosu na cjelokupnu 2021. godinu, i značajno veći u odnosu na godišnji nivo 2018, 2019. i 2020, što je prvenstveno generisano većim brojem pokrenutih upravnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine, koji se odnose na netačne i nepotpune podatke u izvještajima.

Grafikon 19 - Broj pokrenutih upravnih postupaka po godinama

Dodatno, procenat utvrđenih kršenja zakona značajno je veći u prvoj polovini 2022. u odnosu na iste izvještajne periode prethodne tri godine rada ASK.

Grafikon 20 - Procenat utvrđenih kršenja zakona u upravnim postupcima

Administrativne sankcije

Organi vlasti su nakon okončanih upravnih postupaka, u dijelu sprječavanja sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, kao i u dijelu provjere prihoda i imovine, u II kvartalu 2022. dostavili **5 odgovora**:

- ✓ za 2 javna funkcionera je prestao mandat;
- ✓ u 3 predmeta je izrečena disciplinska mjera – opomena.

Postupanje Upravnog suda

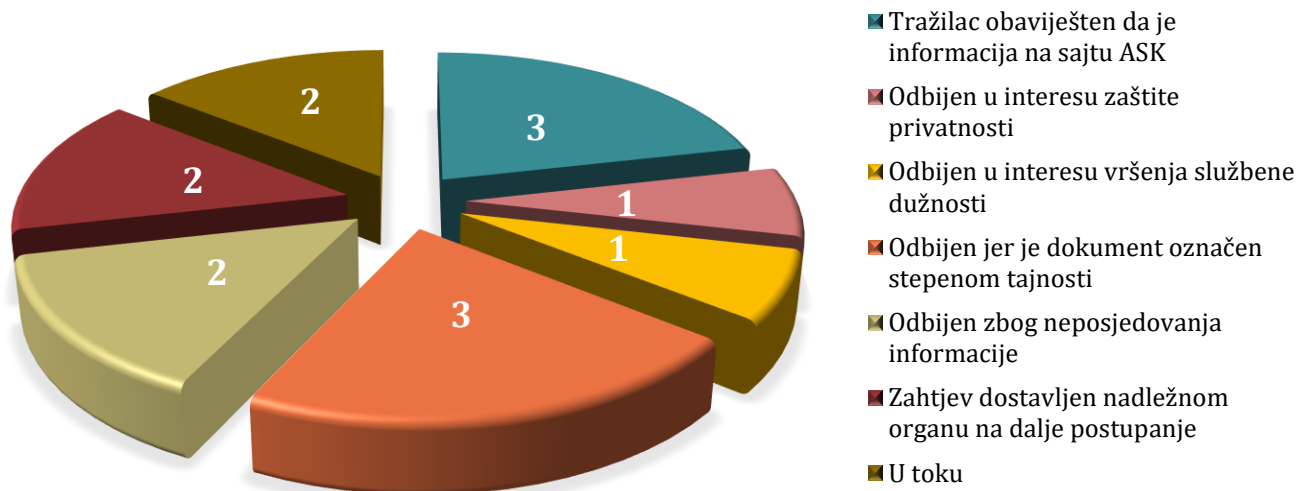
Upravni sud je u II kvartalu 2022. donio **21 presudu** kojima je:

- ✓ **1** Odluku poništio i predmet vratio na ponovni postupak;
- ✓ **18** Odluka potvrdio i odbio tužbe kao neosnovane;
- ✓ U **2** predmeta obustavio postupak.

Slobodan pristup informacijama

Agenciji je u izvještajnom periodu **podneseno ukupno 14 zahtjeva za slobodan pristup informacijama**:

Odgovori Agencije na zahtjeve za slobodan pristup informacijama

Grafikon 21 – Odgovori Agencije na zahtjeve za slobodan pristup informacijama

Podnijeto je 5 žalbi, postupak po njima je u toku.

10. Pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga

10.1. Svrha i opis

Nakon utvrđenih kršenja odredaba Zakona o sprječavanju korupcije (ZSK), Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (ZFPSiIK) i Zakona o lobiranju, Agencija:

- ✓ pokreće prekršajni postupak, podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom Sudu za prekršaje, ili
- ✓ izdaje prekršajne naloge (u skladu sa preporukom Evropske komisije, Agencija od druge polovine 2018. godine direktno izdaje prekršajne naloge).

Svrha izricanja i primjene prekršajnih sankcija je da se poštuju antikorupcijski zakoni i da se utiče na obveznike zakona da ubuduće ne čine prekršaje.

10.2. Rezultati rada

Agencija je II kvartalu 2022. godine, zbog kršenja antikorupcijskih zakona, nadležnim sudovima za prekršaje podnijela ukupno **514 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**. Tokom izvještajnog perioda, **okončano je ukupno 266 postupaka** (uključujući i postupke po zahtjevima iz prethodnih godina i realizovane prekršajne naloge), od čega su u **94% izrečene sankcije**. Ukupan iznos novčanih kazni iznosi **23.840€**.

Osnov podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Broj okončanih postupaka (uključujući postupke iz prethodnih godina)	Broj postupaka u kojima su izrečene sankcije	Procenat postupaka u kojima su izrečene sankcije	Iznos novčanih kazni
Kršenje odredaba ZSK	418	211	198 (83 n.k; 115 opomena)	93,8%	19.130€
Kršenje odredaba ZFPSiIK	96	55	52 (20 n.k; 32 opomena)	94,6%	4.710€
Zakon o lobiranju	-	-	-	-	-
UKUPNO	514	266	250 (103 novčanih kazni; 147 opomena)	94%	23.840€

Tabela 9 – Ishodi pokrenutih prekršajnih postupaka zbog kršenja antikorupcijskih zakona

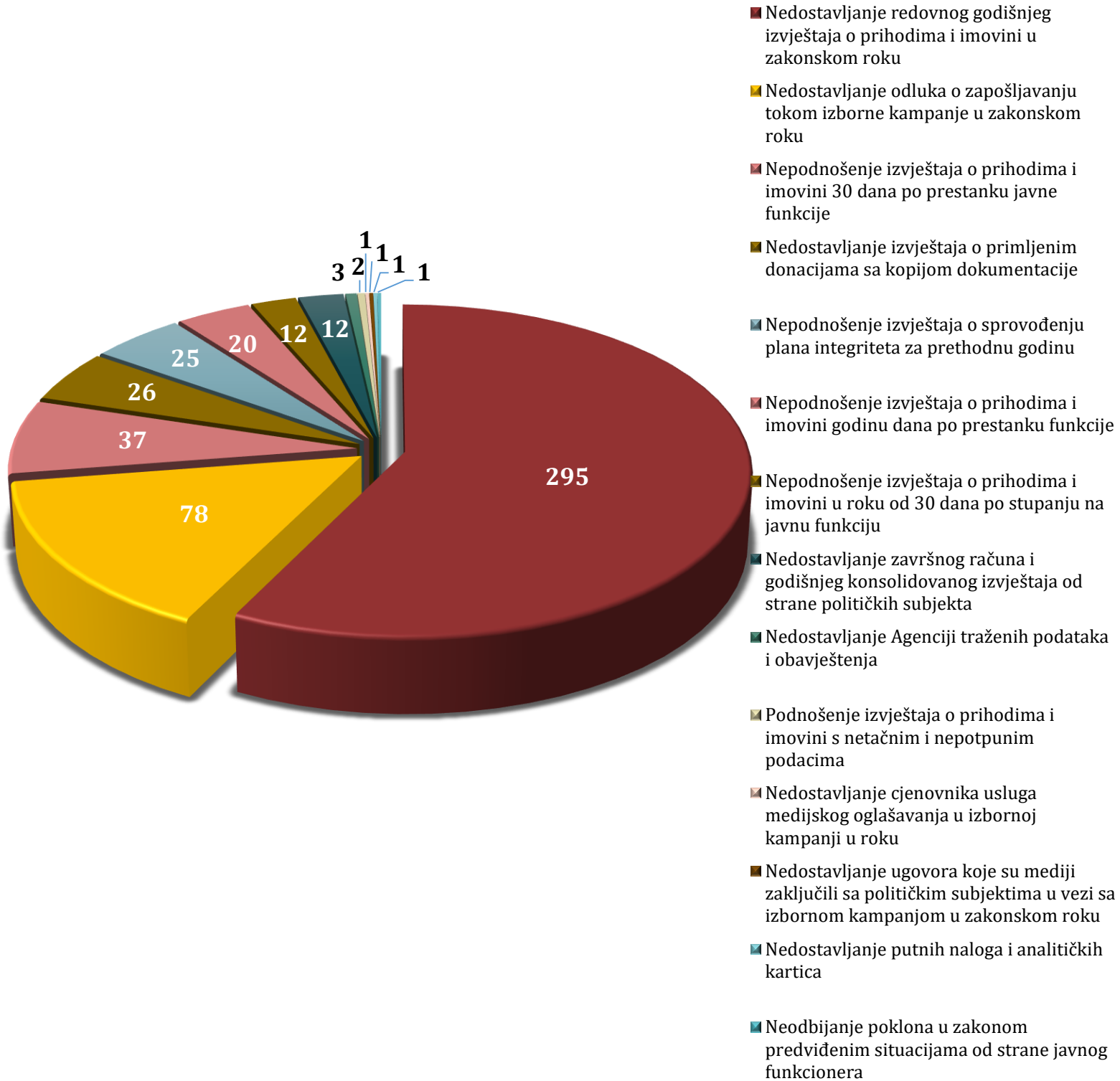
Među okončanim predmetima u II kvartalu 2022. godine su i **4 realizovana prekršajna naloga u kojima je traženo sudsko odlučivanje**, nakon čega su sudovi izrekli 3 sankcije – 2 opomene i 1 novčanu kaznu u iznosu od 150€.

Zbog kršenja antikorupcijskih zakona iz svoje nadležnosti, Agencija je u prvoj polovini 2022. godine pokrenula za **24,5% više prekršajnih postupaka u odnosu na isti izvještajni period 2021**, a **značajno više i u odnosu na godišnje nivoe prethodnih godina rada ASK**. Ovo je prvenstveno **generisano većim brojem pokrenutih prekršajnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine**, usljed intenzivnijeg rada i proaktivnog pristupa ASK.

Grafikon 22 – Broj prekršajnih postupaka pokrenutih zbog kršenja antikorupcijskih zakona

Struktura zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka u II kvartalu 2022.

Grafikon 23 – Struktura zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog kršenja antikorupcijskih zakona u II kvartalu 2022.

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

Oduzimanje imovinske koristi

Agencija u kontinuitetu realizuje **preporuku eksperata Evropske komisije koja se odnosi na oduzimanje imovinske koristi** stečene izvršenjem prekršaja.

S tim u vezi, u zahtjevima za pokretanje prekršajnih postupaka koje dostavlja nadležnim sudovima za prekršaje, osim što zahtijeva osudu i kažnjavanje okrivljenog za izvršeni prekršaj, Agencija predlaže i oduzimanje imovinske koristi stečene izvršenjem prekršaja, što je najčešće praksa u postupcima zbog kršenja zakonskih ograničenja u vršenju javne funkcije.

U II kvartalu 2022. godine, na osnovu zahtjeva Agencije, osim izrečene opomene, sud je u jednom predmetu iz 2021. **oduzeo imovinsku korist stečenu izvršenjem prekršaja u iznosu od 474,30 €.**

Žalbe i ročišta

Protiv rješenja sudova za prekršaje Agencija je u II kvartalu 2022. godine izjavila **5 žalbi** Višem sudu za prekršaje.

Ovlašćeni službenici Agencije su, zastupajući predmete iz oblasti rada Agencije, tokom izvještajnog perioda pristupili na **107 ročišta** pred nadležnim sudovima za prekršaje u Crnoj Gori.

11. Antikorupcijske kampanje, odnosi s javnošću, istraživanja i edukacije

Agencija sprovodi **edukativne, istraživačke i ostale preventivne antikorupcijske aktivnosti**, kao što su **antikorupcijske i informativne kampanje** usmjerene na podizanje nivoa javne svijesti o korupciji, te dalje jačanje znanja o nadležnostima ove institucije i obavezama obveznika primjene antikorupcijskih zakona iz nadležnosti ASK. Stavovi javnosti o korupciji i upoznatost sa radom ASK ispituju se na godišnjem nivou kroz istraživanje javnog mnjenja.

Takođe, u Odsjeku za edukacije, istraživanja, kampanje i analitiku razvijaju se metodologije i alati za analizu rezultata rada ASK po svim nadležnostima i sačinjavaju analitički izvještaji.

12.2. Rezultati rada

Antikorupcijska kampanja

TV spot:

Antikorupcijski spot ASK „Prijavi korupciju, jer društvo kakvo želiš počinje od tebe“ je u drugom kvartalu emitovan pet puta na TV stanicama sa nacionalnom pokrivenošću ispred centralnih večernjih informativnih emisija.

Informativna kampanja

Na internet stranici Agencije objavljeno je video upustvo za podnošenje izvještaja o prihodima i imovini, pripremljeno u okviru projekta *Ubrzanje digitalnog upravljanja*, koji sprovodi i finansira UNDP u Crnoj Gori.

Odnosi sa javnošću

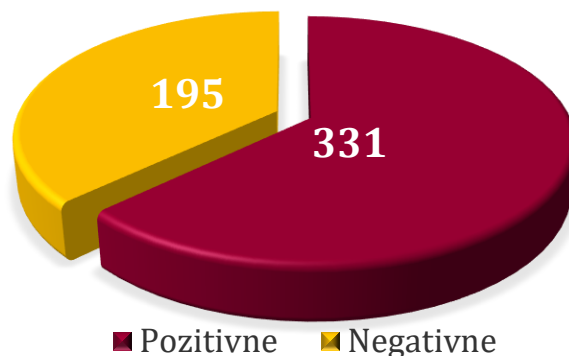
Agencija kontinuirano informiše javnost o svom radu, aktivnostima i rezultatima putem saopštenja dostupnih na svojoj internet stranici, odgovora na novinarska pitanja, izjava za medije, objava na društvenim mrežama, te izlaganja njenih predstavnika na okruglim stolovima i konferencijama koje organizuje ili na koje je pozvana.

U drugom kvartalu 2022. na sajtu ASK **objavljeno je 38 saopštenja**, od kojih 25 saopštenja ASK i 13 saopštenja Savjeta. Najveći broj njih se odnosio na oblasti međunarodne saradnje (8) i kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja (7).

U skladu sa politikom potpune transparentnosti, **ASK je i u ovom izvještajnom periodu odgovorila na sva pristigla novinarska pitanja, kojih je bilo 52.**

Agencija se u II kvartalu 2022. našla u sadržaju **782 medijske objave, izrazito više nego za prva tri mjeseca ove godine (360)**. Medijska slika o Agenciji bila je povoljna. O tome govori odnos pozitivno i negativno intoniranih medijskih objava, koji je presudan za stvaranje imidža.

Objave o Agenciji u II kvartalu 2022.

Broj pozitivno intoniranih objava u drugom kvartalu 2022. veći je nego u kompletnoj 2018, kada ih je zabilježeno 185, i 2019. godini (219), što je još jedno svjedočanstvo o načinu na koji je odgovoreno na izazov nasljeđa negativne percepcije u medijima.

Nadležni odsjek je u izvještajnom periodu nastavio realizaciju **Plana aktivnosti za promociju ključnih rezultata iz Izvještaja o radu ASK za 2021. godinu**, koji je odobrio Savjet, kao i započeo sprovođenje **PR akcionog plana Komunikacija ASK prema javnosti tokom lokalnih izbora 2022**, koji je sastavni dio Plana kontrole i nadzora za izbornu kampanju za izbor odbornika.

Društvene mreže

Agencija je i tokom drugog kvartala 2022. redovno ažurirala naloge na društvenim mrežama Facebook¹², Twitter¹³, LinkedIn¹⁴ i Youtube¹⁵.

	Broj pratilaca	Broj objava	Broj pregleda
Facebook	687	40	4.798
Twitter	1.021 (51 novi)	40	6.628

Agencija je u drugom kvartalu na svojim nalogima na društvenim mrežama Facebook, Twitter i LinkedIn postavila po 10 objava (infografika/grafičkih prikaza) sa ključnim rezultatima iz Izvještaja o radu ASK za 2021. Ta aktivnost predviđena je Planom aktivnosti za promociju ključnih rezultata iz Izvještaja o radu ASK za 2021. koji je Agencija pripremila i usvojila u martu 2022. na osnovu zaključka Savjeta ASK.

I na nalogima Agencije na društvenim mrežama objavljeno je video upustvo za podnošenje izvještaja o prihodima i imovini, pripremljeno u okviru projekta *Ubrzanje digitalnog upravljanja*.

¹² <https://www.facebook.com/antikorupcija.me/>

¹³ https://twitter.com/ASK_CrnaGora

¹⁴ <https://www.linkedin.com/mwllite/company/agencija-za-sprjecavanje-korupcije-crne-gore>

¹⁵ <https://www.youtube.com/channel/UCKnYbyR2Aulz369jXzVBF-w>

EDUKACIJE

Edukacija obveznika antikorupcijskih zakona¹⁶

Sprovođenjem edukativnih aktivnosti doprinosi se daljem informisanju obveznika antikorupcijskih zakona, unapređenju individualnog i institucionalnog integriteta, a posljedično i prevenciji mogućih kršenja zakona iz nadležnosti Agencije.

Agencija je u II kvartalu 2022. sprovodila obuke koje su planirane **Planom obuka za obveznike zakona iz nadležnosti ASK u 2022.**, kao i edukativne aktivnosti koje su definisane Planom rada ASK za 2022.

U izvještajnom periodu Agencija je organizovala **10 obuka** za obveznike antikorupcijskih zakona, koje je pohađalo ukupno **36 polaznika**. Edukacije su organizovane samostalno i u saradnji sa drugim nadležnim institucijama, kao i kroz međunarodne projekte.

U saradnji sa nadležnim službama skupština opština **Ulcinj i Berane** organizovane su dvije obuke na temu „**Prijavljivanje prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa**“ za **новоименоване javne funkcionere tih opština**, koji su stupili na funkciju nakon održanih lokalnih izbora.

Agencija je na inicijativu Uprave za zaštitu imovinsko pravnih interesa Glavnog grada organizovala obuku za javne funkcionere iz te institucije na temu „**Prijavljivanje prihoda i imovine javnih funkcionera**“.

Kada je u pitanju saradnja sa domaćim institucijama, u II kvartalu četiri predstavnika Agencije bili su predavači na sedam obuka koje je organizovala Uprava za kadrove u okviru trećeg ciklusa **Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta**.

Edukacija službenika Agencije¹⁷

U saradnji sa institucijama u Crnoj Gori, kao i međunarodnim partnerima, zaposleni u Agenciji u II kvartalu 2022. bili su **polaznici 14 obuka/treninga/radionica**.

Za efikasno sprovođenje svih zakonskih nadležnosti Agencije potrebna je kontinuirana edukacija kadrova kroz različite oblike stručnog usavršavanja. S tim u vezi, Agencija je u II kvartalu pripremila i usvojila **Plan obuka za zaposlene u ASK za 2022. godinu**.

¹⁶ Više o edukaciji obveznika zakona u aneksu br. 9

¹⁷ Više o edukaciji službenika Agencije u Aneksu br. 10

III SARADNJA SA DRŽAVNIM INSTITUCIJAMA I CIVILNIM SEKTOROM

Međuinstitucionalna saradnja

Rukovodstvo Agencije u II kvartalu sastalo se sa ministrom bez portfelja **Zoranom Miljanićem**. Na sastanku je zaključeno da će se saradnja sa ASK u predstojećem periodu intenzivirati, a naročito po pitanju uspostavljanja kvalitetnih rješenja u oblasti borbe protiv korupcije, pri čemu je naglašeno da neće biti selektivnosti u sprovođenju zakonskih procedura.

U duhu produbljivanja međuinstitucionalne saradnje i snaženja sistemskog odgovora na korupciju, delegacija ASK je u izvještajnom periodu posjetila Ministarstvo pravde i sastala se sa ministrom **Markom Kovačem** i državnim sekretarom **Bojanom Božovićem**.

Takođe, delegacija Agencije sastala se sa ministrom javne uprave **Marašom Dukajem** i njegovim saradnicima. Na sastanku je zaključeno da će se saradnja Ministarstva sa ASK u predstojećem periodu intenzivirati, a naročito po pitanju uspostavljanja kvalitetnih rješenja u oblasti zakonskih rješenja, posebno Zakona o državnim službenicima i namještenicima.

Rukovodstvo ASK se u izvještajnom periodu sastalo i sa predsjednikom Skupštine Crne Gore **Danijelom Đurović**. Na sastanku je istaknut značaj valjane institucionalne saradnje na svim nivoima i izraženo očekivanje da će saradnja na relaciji Agencija - Skupština u periodu koji slijedi biti značajno unaprijeđena.

Sa istim ciljem, rukovodstvo Agencije za sprječavanje korupcije u II kvartalnom periodu sastalo se i sa ministrom vanjskih poslova **Rankom Krivokapićem**, kao i sa državnim sekretarom u Ministarstvu kapitalnih investicija **Admirom Šahmanovićem**.

Saradnja sa NVO

U svrhu daljeg razvoja saradnje sa civilnim sektorom, predstavnici Agencije sastali su se sa predstavnicima NVO Centar za građanske slobode (CEGAS) i Centar za monitoring i istraživanje (CeMI).

Tokom razgovora je obrađeno više tema, a u prvom planu je bilo upoznavanje sa aktivnostima koje Agencija preduzima i koje će preduzimati u **kontroli i nadzoru izbornih kampanja za predstojeće lokalne izbore**.

Na sastanku su, u skladu sa zaključkom Savjeta Agencije sa 66. sjednice, započete i konsultacije sa NVO sektorom na temu **unapređenja forme izvještavanja ASK**. Osim sa **NVO, konsultacije na ovu temu** su planirane i sa relevantnim organima vlasti i međunarodnim partnerima.

IV MEĐUNARODNA SARADNJA I INSTITUCIONALNI RAZVOJ

1. Međunarodna saradnja

1.1. Svrha i opis

U skladu sa Zakonom o sprječavanju korupcije (član 78) Agencija ostvaruje regionalnu i međunarodnu saradnju u oblasti prevencije korupcije. Ta saradnja podrazumijeva **ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore** u ključnim međunarodnim i regionalnim organizacijama koje definišu i prate sprovođenje standarda u oblasti antikorupcije, kao i jačanje administrativnih kapaciteta Agencije **kroz projekte podrške**, uključujući i kapacitete organa vlasti (oko 700) i javnih funkcionera (preko 4.000) kako bi se sveobuhvatno i dosljedno sprovodili zakoni. Agencija je u izvještajnom periodu, u okviru međunarodne saradnje, nastavila sa **kontinuiranim jačanjem institucionalnih kapaciteta i unapređenjem rada u okviru svojih antikorupcijskih nadležnosti, naročito u oblasti antikorupcijskih rizika, a nastavljene su i pripremne aktivnosti u pogledu usklađivanja internih procedura Agencije sa ISO 9001 standardima.**

Takođe, u izvještajnom periodu održana je 91. plenarna sjednica GRECO-a u Strazburu, na kojoj je razmatran, između ostalih, i **Evalucioni izvještaj za Crnu Goru „Prevencija korupcije u odnosu na najviše nivoe izvršne vlasti i policiju“**, u okviru V kruga evaluacije na kojoj **su date preporuke Crnoj Gori kako bi unaprijedila institucionalni i zakonodavni okvir, kao i praksu u ovim oblastima.** Predstavnici Agencije, kao institucije koja koordiniše cjelokupni proces GRECO evaluacije, učestvovali su na sjednici u svojstvu izlagača.

1.2. Rezultati rada

Jačanje kapaciteta ASK kroz podršku međunarodnih partnera

II faza Projekta borbe protiv korupcije, ekonomskog i organizovanog kriminala- „Horizontalni program podrške za Zapadni Balkan i Tursku“

Projekat borbe protiv ekonomskog kriminala je jedan od projekata koji se sprovodi u Crnoj Gori u okviru zajedničke inicijative Savjeta Evrope (SE) i Evropske unije (EU), pod nazivom **Horizontalni program za Zapadni Balkan i Tursku.** Glavni cilj projekta je pružanje podrške institucijama u pogledu sprovođenja pojedinačnih GRECO preporuka, kao i dalje jačanje institucionalnih kapaciteta za sprečavanje korupcije. Do sada je realizovana prva faza projekta (2016-2019), a uskoro se završava i **II faza Horizontalnog programa (2019-2022).**

U okviru II faze, Agencija, kao jedan od ključnih korisnika projekta, ostvaruje tehničku i ekspertsku podršku u oblasti kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja,

strateškog planiranja, izmjene zakonodavnog okvira i unapređenja kapaciteta subjekata nad kojima vrši nadzor.

Uz podršku Savjeta Evrope, obavljena je **prva od predviđene tri faze analize ZSK**, koja je rezultirala izradom **Tehničkog dokumenta**, u kojem su predstavljene analiza, zaključci i preporuke u vezi sa dijelovima ZSK koji uređuju osnivanje i rad Agencije. U dokumentu se konstatuje da **Zakon** obuhvata brojne progresivne odredbe koje štite položaj ASK, ali da ipak **ostavlja određeni prostor za neprimjeren spoljni pritisak i političko uplitanje u rad Agencije**. U tom dijelu naglašava se da su zakonske odredbe spriječile pokušaje da se smanji zakonom definisani budžet Agencije, ali da ZSK nije mogao obezbijediti potpuno ostvarivanje prava na nezavisno raspolaganje budžetom. Pored toga, nezavisnost i efikasnost Agencije mogle bi biti ograničene zbog nepostojanja jasnih i konkretnih zakonskih odredaba u pogledu njenih nadležnosti, upravljanja kadrovima, imenovanja i razrješenja viših rukovodilaca, žalbenih postupaka i politike kažnjavanja. Zbog svega navedenog, dokument opisuje niz preporuka za unapređenje zakonskog okvira koji bi spriječio neprimjerene pritiske i uplitanje, ali i omogućio djelotvorniji, nezavisniji i efikasniji rad Agencije.

Preostale dvije faze analize Zakona biće završene do kraja godine, nakon čega će biti odlučeno da li će se pristupiti izradi novog zakona ili izmjenama i dopunama postojećeg.

U izvještajnom periodu održana je dvodnevna radionica (21-22. maj) za izradu **Komunikacione strategije ASK**, na kojoj su eksperti Savjeta Evrope i službenici Agencije definisali ciljeve i aktivnosti za njihovu realizaciju, u cilju unapređenja komunikacije i saradnje sa domaćom i međunarodnom javnošću.

Takođe, predstavnici Agencije učestvovali su na dvodnevnoj “*Radionici o institucionalnoj saradnji u istragama krivičnih djela korupcije i pranja novca*”, koja je održana 30. i 31. maja u organizaciji Savjeta Evrope.

Rukovodstvo Agencije učestvovalo je na trećem i šestom sastanku Upravnog odbora druge faze *Projekta za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori*, koji su održani 16. i 21. juna.

Aktivnosti u okviru članstva u Konvenciji UN protiv korupcije (UNCAC)

Nakon završene ekspertske misije, koju su činili predstavnici Kancelarije Ujedinjenih nacija za borbu protiv droge i kriminala (UNODC), Estonije i Iraka, a koja je boravila u Crnoj Gori od 29. do 31. marta, predstavnici Agencije nastavili su da koordinišu dalji proces evaluacije u pogledu prikupljanja i dostavljanja preostale relevantne dokumentacije, odnosno odgovora na dodatna pitanja evaluatora.

Radi podsjećanja, u drugom ciklusu evaluacije Crne Gore u fokusu je primjena poglavlja II – *Preventivne mjere, i V – Povraćaj imovine*, a sljedeći korak biće izrada konačnog Izvještaja za Crnu Goru, koji će pokazati da li i u kojoj mjeri naša država svojim zakonodavstvom i praksom ispunjava članove Konvencije u pomenutim poglavljima.

U izvještajnom periodu predstavnica Odsjeka za međunarodnu saradnju, standarde i odnose s javnošću učestvovala je na regionalnoj radionici: *Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementaciji UNCAC-a u zemljama duž ekonomskog pojasa puta svile*, u organizaciji UNODC, koja je održana u online formatu od 18. do 20. maja.

Potom su predstavnici Odsjeka za integritet i lobiranje i Odsjeka za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije učestvovali na Drugoj regionalnoj radionici „*Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementaciji Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC) u zemljama duž ekonomskog pojasa Puta svile*“, koja je održana od 1. do 3. juna u Beogradu i bila posvećena mehanizmima za procjenu rizika od korupcije na institucionalnom i sektorskom nivou, kao i u odnosu na zakonodavstvo i propise.

Radi podsjećanja, u cilju poboljšanja sinergije između promovisanja održivog razvoja kroz implementaciju UNCAC i ublažavanja rizika od korupcije u vezi sa međunarodnim investicionim projektima, u okviru inicijative „*Pojas i put*“ (BRI) , UNODC je pokrenuo projekat pod nazivom „*Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementaciji Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije u zemljama duž ekonomskog pojasa puta svile*“, čiji je cilj uspostavljanje i održavanje mreže antikorupcijskih praktičara za promovisanje međunarodne saradnje u sprečavanju i borbi protiv korupcije u međunarodnim investicionim projektima.

Službenici Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja učestvovali su na Trećem sastanku eksperata za izradu „*Praktičnog vodiča za unapređenje saradnje između vrhovnih revizorskih institucija i antikorupcijskih tijela u cilju sprečavanja i borbe protiv korupcije*“, održanom 30. juna u organizaciji UNODC, u *online* formatu, sa ciljem prikupljanja i razmjene relevantnih iskustava, informacija i sugestija.

Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori

Predstavnici Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori nastavljaju da pružaju podršku radu Agencije, i to u dijelu davanja mišljenja na antikorupcijske propise, kao i u oblasti donošenja i sprovođenja planova integriteta.

Agencija je u partnerstvu sa UNDP i Kancelarijom za evropske integracije, uz podršku Ambasade Norveške, 6. aprila organizovala događaj pod nazivom **“Integritet na djelu”**, na kojem je predstavila **učinak organa državne uprave i socijalne i dječje zaštite u primjeni antikorupcijskih mjera.**

Agencija je razvila *Metodologiju za procjenu primjene antikorupcijskih mjera*, u saradnji sa predstavnicima državnih organa i institucija socijalne i dječje zaštite, a na principima metodologije koju sprovodi Komisija za antikorupciju i građanska prava Republike Koreje.

Svrha metodologije je da procijeni da li organi vlasti sprovode antikorupcijske mjere, tj. da li je primjena dovela do određene promjene, ali i da podstakne organe vlasti da budu proaktivni prilikom planiranja i primjene antikorupcijskih mjera.

Sprovedena procjena je ukazala da je potrebno jačati unutrašnje kontrole i mehanizme za otkrivanje i prijavu korupcije, etično i profesionalno postupanje, odnosno podizanje svijesti zaposlenih o etici i integritetu, kao i upravljanje ljudskim resursima.

U izvještajnom periodu rađeno je na unapređenju *Metodologije za procjenu rizika od korupcije u propisima.*

Ispunjavanje obaveza iz članstva Crne Gore u regionalnim i međunarodnim organizacijama koje definišu i prate sprovođenje antikorupcijskih standarda

GRECO - Grupa zemalja za borbu protiv korupcije Savjeta Evrope

U prethodne dvije godine u Crnoj Gori se sprovodi V krug evaluacija, u okviru kojih GRECO ocjenjuje zakonodavni i institucionalni okvir i praksu kada je u **pitanju prevencija korupcije u odnosu na najviše nivoe Vlade i policiju.**

Radi podsjećanja, GRECO predstavlja najznačajniji mehanizam za ocjenu primjene antikorupcijskih standarda Savjeta Evrope, koji je osnovan 1999. godine i broji 50 zemalja članica. Crna Gora je članica GRECO-a od 2006. Ovaj mehanizam evaluacije pomaže da se identifikuju nedostaci u nacionalnim antikorupcijskim politikama, predviđajući neophodne zakonodavne, institucionalne i praktične reforme. GRECO sistem monitoringa sastoji se od dvije faze: evaluacione procedure koja rezultira Izvještajem koji sadrži preporuke za dalje sprovođenje reformi, i fazu ocjenjivanja, koja podrazumijeva ocjenu preduzetih mjera za sprovođenje utvrđenih preporuka.

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

Agencija ima ulogu nacionalnog koordinatora za ispunjavanje svih obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u ovoj organizaciji.

Do sada je Crna Gora uspješno **prošla I, II, III i IV krug GRECO evaluacija**, i to ispunivši 42 preporuke, od 49 adresiranih, pet preporuka je djelimično ispunjeno, a dvije nijesu ispunjene.

Tokom drugog kvartala predstavnici Agencije učestvovali su na 91. plenarnoj sjednici, održanoj od 13. do 17. juna u Strazburu, na kojoj je razmatran i Evaluacioni izvještaj za Crnu Goru „*Prevenција korupcije u odnosu na najviše nivoe izvršne vlasti i policiju*“. **Tom prilikom navedene su preporuke koje naša država treba da ispuni u sljedećih 18 mjeseci kako bi unaprijedila institucionalni i zakonodavni okvir i praksu u ovim oblastima.** Izvještaj će biti dostupan javnosti nakon što Vlada Crne Gore sprovede procedure za autorizaciju i objavljivanje.

Aktivno učešće ASK u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji

NON-PAPER 2022

U Radnom dokumentu Evropske komisije o stanju u poglavljima 23 i 24 za Crnu Goru prepoznat je napredak u radu Agencije. U izvještaju se navodi da su „**napori na sprečavanju korupcije nastavljeni da se poboljšavaju, i to kroz pozitivan trend u radu Agencije za sprječavanje korupcije**“, što dodatno ohrabruje ASK da nastavi taj trend.

Radna grupa za pregovaračko poglavlje 23

Predstavnici Agencije, koji su ujedno članovi Radne grupe za poglavlje 23 – *Pravosuđe i temeljna prava*, učestvovali su 20. juna na plenarnoj sjednici Radne grupe, u organizaciji Kancelarije za evropske integracije.

Berlinski proces (WB6)

Agencija je aktivni učesnik na visokom i operativnom nivou u okviru *Berlinskog procesa*, međuvladine inicijative koja ima za cilj unapređenje multilateralnih veza **između 6 zemalja Zapadnog Balkana i 6 zemalja Evropske unije** (Hrvatska, Slovenija, Austrija, Njemačka, Francuska i Italija). U okviru inicijative, Agencija predstavlja zakonska i institucionalna

rešenja u oblasti prevencije korupcije, uz postignute dosadašnje rezultate, i sa ostalim učesnicima razmatra dalje pravce djelovanja u toj oblasti.

Predstavnica nadležnog Odsjeka sastala se 13. aprila sa predstavnikom UNODC **Aleksandrom Đorđevićem**, u cilju realizacije daljih koraka u implementaciji ***Mape puta za borbu protiv korupcije i ilegalnih finansijskih tokova za jurisdikcije Zapadnog Balkana.***

Radi podsjećanja, u okviru Regionalnog foruma koji je u junu prošle godine organizovan u Ohridu, u okviru Berlinskog procesa, usvojen je tekst navedene Mape koja će se implementirati do 2024. godine. Tekst je definisao aktivnosti, indikatore i vremenski okvir za tri ključna cilja zajedničkog djelovanja u zemljama Zapadnog Balkana, i to: *prevenciju i borbu protiv korupcije u javnim nabavkama (uključujući javne nabavke u vanrednim okolnostima), dalje jačanje sistema prijavljivanja sukoba interesa i imovine i unapređenje odgovora krivičnog pravosuđa na korupciju i ekonomska krivična djela kroz kreiranje regionalne mreže specijalizovanih tužilaca, policije i finansijsko-obavještajnih službi u zemljama Zapadnog Balkana.*

Takođe, predstavnici Agencije koordinisali su prikupljanje informacija, odnosno komentara relevantnih crnogorskih institucija na dio ***Izveštaja Globalne inicijative o sprovođenju antikorupcijskih obaveza***, koje je Crna Gora preuzela na Samitu u Londonu 2018. godine, u okviru Berlinskog procesa.

Regionalna antikorupcijska inicijativa za jugoistočnu Evropu (RAI)

Predstavnici Agencije učestvovali su na *“Treningu za predstavnike sektora visokog obrazovanja i sektora javnih preduzeća u oblastima procjene korupcijskih rizika i procjene rizika u zakonodavstvu”*, održanom od 23. do 24. juna u organizaciji Sekretarijata RAI.

Trening je bio posvećen upoznavanju učesnika sa pojmovima „procjena korupcijskih rizika“ (CRA) i „procjena rizika u zakonodavstvu“ (CPL) i različitim pristupima u primjeni tih mehanizama, kao i sa CRA i CPL Vodičem sa kontrolnim listama za ove sektore. CRA i CPL trening je dio projekta Jugoistočna Evropa – Zajedno protiv korupcije, koji RAI organizuje sa Kancelarijom UN za borbu protiv droge i kriminala (UNODC).

Rukovodstvo ASK sastalo se 4. aprila sa predstavnicima RAI – višom savjetnicom **Anetom Arnaudovskom** i direktoricom za programe i komunikaciju **Jasnom Panjetom**. Razmijenjene su informacije o aktuelnim aktivnostima i zajedničkim projektima.

Predstavnica nadležnog Odsjeka učestvovala je na 37. sastanku **Upravnog odbora RAI**, održanom od 7. do 8. aprila u Sofiji, koji je bio posvećen projektovanju budućih aktivnosti organizacije i razmatranju sljedećeg ciklusa planiranja RAI.

Pomoćnik direktorice učestvovao je u RAI-EU projektu : *“Poziv za mlade radi zaštite zviždača, RAI mreža za mlade”*, koji je

održan 1. aprila, kao i na regionalnoj radionici “*Promocija integriteta u bezbjednosnom sektoru: zviždači*”, koji je održan od 18. do 20. maja.

Agencija je nastavila da koordiniše proces selekcije kandidata za učešće na 17. izdanju RAI ljetnje škole za mlade praktičare u borbi protiv korupcije iz Jugoistočne Evrope, čije je održavanje planirano od 4. do 8. jula u Sofiji (Bugarska). Obuka predviđa sticanje teorijskih znanja i praktičnih vještina u odnosu na važne antikorupcijske oblasti, poput sukoba interesa i etike, odnosno rješavanja etičkih dilema.

Antikorupcijska mreža za Istočnu Evropu i Centralnu Aziju Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (ACN OECD)

Agencija je nacionalni koordinator za aktivnosti Antikorupcijske mreže za Istočnu Evropu i Centralnu Aziju (ACN), čija je Crna Gora članica, a koja djeluje u okviru Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD).

Predstavnici Agencije učestvovali su 7. i 8. aprila na tematskom sastanku ACN OECD u online formatu, koji je bio posvećen Petoj rundi evaluacije u okviru Istanbulskeg antikorupcijskog Akcionog plana.

Mreža preventivnih antikorupcijskih tijela (NCPA)

U izvještajnom periodu Agencija je aktivno učestvovala u radu Mreže preventivnih antikorupcijskih tijela.

U maju su održana dva online sastanka - plenarna sjednica kojom je predsjedavala grčka Nacionalna institucija za transparentnost, kao novi predsjednik, i sastanak u okviru Radne grupe za ograničenja po prestanku javne funkcije.

Predstavnica Agencije učestvovala je u junu na online radionici “*Projektovanje i implementacija efikasnih sistema zaštite zviždača*”, u organizaciji Mreže.

Radi podsjećanja, Mreža preventivnih antikorupcijskih tijela okuplja 30 zemalja širom svijeta, uključujući Crnu Goru, i prva je mreža posvećena isključivo prevenciji korupcije sa ciljem udruživanja snaga članica Mreže kroz razmjenu relevantnih informacija, iskustava i dobre prakse, pružanju podrške članovima u jačanju kapaciteta, promociji međunarodnih standarda u prevenciji korupcije i dostizanju minimuma standarda u ovoj oblasti.

Regionalna platforma za javno-privatno partnerstvo dobrog upravljanja (R2G4P)

Predstavnica Odsjeka za međunarodnu saradnju, standarde i odnose s javnošću učestvovala je 7. juna kao panelista na *Političkom forumu: Borba protiv korupcije i dobro upravljanje u jugoistočnoj Evropi: ka inovativnim rješenjima javno-privatnog partnerstva*, u organizaciji Centra za demokratske studije.

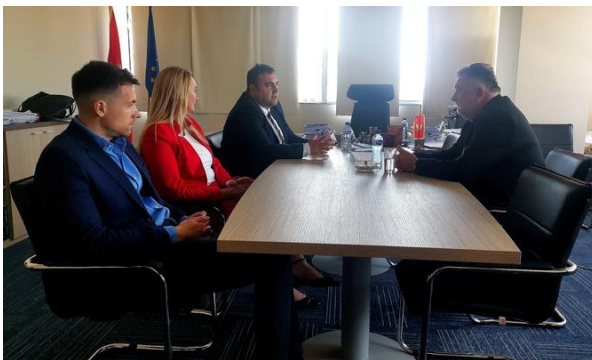
Regionalna platforma za javno-privatno partnerstvo inicirana je prošle godine i fokusira se na dubinsko istraživanje načina identifikovanja i suzbijanja rizika integriteta u oblasti javnih nabavki, kao i na analizu lošeg upravljanja energetskektorom, te nepotizam i rizike od korupcije u devet zemalja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Rumunija, Sjeverna Makedonija, Crna Gora i Srbija).

Bilateralna saradnja

Tokom drugog kvartala 2022. nastavljena je praksa bilateralne saradnje sa međunarodnim partnerima, u cilju promovisanja rezultata rada Agencije, veće transparentnosti i daljeg unapređenja kapaciteta rada.

Rukovodstvo Agencije održalo je 1. aprila sastanak sa predstavnicima **Svjetske banke** u online formatu, a 16. maja sastali su se sa predstavnicima **EU Delegacije**.

Takođe, rukovodstvo ASK učestvovalo je na međunarodnoj konferenciji „**Kultura integriteta: Jačanje prevencije korupcije**“, koja je održana u Šibeniku od 22. do 24. maja. Konferenciju je organizovalo Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, u saradnji sa Globalnom inicijativom protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (GI-TOC), a okupila je ministre pravde iz šest zemalja Jugoistočne Evrope, visoke zvaničnike pravosuđa i javne uprave, rukovodstva antokorupcijskih tijela, te predstavnike međunarodnih i regionalnih organizacija civilnog sektora i akademske zajednice.

Rukovodstvo ASK sastalo se 7. juna sa ambasadorom Slovačke Republike u Crnoj Gori **Borisom Gandelom**. Predstavnici Agencije predstavili su ambasadoru reformske aktivnosti preduzete od imenovanja novog saziva Savjeta Agencije, u avgustu 2019, kao i ostvarene rezultate. Predstavnici ASK iskazali su interesovanje za uspostavljanje operativne saradnje sa slovačkim tijelima koja se bave borbom protiv korupcije, radi razmjene znanja, iskustava i najboljih praksi.

Predstavnici Agencije sastali su se 8. juna sa višim pravnim savjetnikom angažovanim u Ambasadi SAD na Programu vladavine prava Biroa Stejt dipartmenta za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona (INL) **Džejsom Arguinom**, i pravnom savjetnicom u Ambasadi SAD **Anom Grgurević**. Tokom sastanka, predstavnici Agencije upoznali su sagovornike sa zakonodavnim okvirom za prevenciju korupcije, planovima za uvođenje novog, unaprijeđenog informacionog sistema ASK, kao i unapređenjem PR strategije.

U duhu nastavka snažne i kontinuirane saradnje sa međunarodnim partnerima, radni tim Agencije sproveo je pripreme aktivnosti za organizovanje **„Radnog doručka sa ambasadorima i medijima“**, na kojem će biti predstavljen presjek najznačajnijih aktivnosti ASK u oblasti prevencije korupcije od početka 2022. i njen doprinos efikasnoj i efektivnoj borbi protiv korupcije i afirmaciji ambijenta vladavine prava u Crnoj Gori.

Ambasada SAD

U izvještajnom periodu nastavljani su intervjui zaposlenih u Agenciji sa predstavnicima firme „Nacor Consulting“, u cilju sprovođenja procesa implementacije ISO 9001 standarda u Agenciji. Takođe, predstavnici Agencije dostavili su komentare na urađenu „Analizu postojećeg stanja u odnosu na zahtjeve standarda ISO 9001“, koju su na osnovu održanih intervjua pripremili predstavnici NACOR.

Implementacija ISO standarda doprinijeće unapređenju kvaliteta rada zaposlenih, profesionalizaciji, jačoj odgovornosti, motivaciji i koordinaciji radnih procesa, boljem raspolaganju resursima i vremenom, u cilju usklađivanja radnih procesa sa međunarodnim standardima. Cjelokupna implementacija ISO standarda biće sprovedena u vremenskom periodu od pola godine i realizovana kroz 5 faza, počev od analize uslova rada, obuka, procjene rizika, izrade procedura rada, do konačnog dobijanja sertifikata i dalje revizije implementacije ISO standarda u okviru radnih procesa Agencije. Sprovođenje ISO 9001 standarda omogućila je Ambasada SAD u Crnoj Gori.

11.3. Ostale aktivnosti

- Direktorica Agencije učestvovala je na Regionalnom forumu *“Borba protiv korupcije na Zapadnom Balkanu”*, održanom od 6. do 8. aprila u Skoplju, u organizaciji Instituta za demokratiju „Societas civilis“, Makedonskog centra za međunarodnu saradnju i Liderstva za razvoj i integritet u Jugoistočnoj Evropi (SELDI);

• Predstavnicu Agencije učestvovali su na regionalnoj radionici “Nadzor izbornih kampanja i regulative”, održanoj od 17. do 18. maja u organizaciji Kancelarije za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR);

- Rukovodstvo Agencije održalo je 27. maja sastanak sa šefom za saradnju Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori **Yngve Engstroem**;
- Predstavnicu Agencije održali su 17. juna sastanak sa predstavnikom American Bar Association Rule of Law Initiative (ABA ROLI) **Romanom Prahom**, koji je izložio program planirane obuke posvećene sprečavanju pranja novca i ostalih relevantnih antikorupcijskih represivnih i preventivnih mjera za institucije Zapadnog Balkana i Azije.

2. Razvoj informacionog sistema Agencije

Unapređenje web-sajta kroz razvoj novih funkcionalnosti u skladu sa daljim razvojem aplikativnog softvera

U izvještajnom periodu Agencija je nastavila da na web-portal postavlja i ažurira sve podatke vezane za izbornu kampanju za predstojeće lokalne izbore.

Realizovan je dio analitike koji se tiče javnih resursa u dijelu zapošljavanja u toku izborne kampanje - omogućen je uvid u registar zapošljavanja koja su u toku kampanje realizovana. Podatke je moguće filtrirati i analizirati po **tipu zaposlenja** (na određeno, neodređeno i ostalo), **izornoj kampanji, godini i datumskom okviru.**

Izvještaji javnih resursa

Tip izvještaja

- Zapošljavanja u toku izbornih kampanja
- Putni nalozi
- Analiitičke kartice

Pretraga pretraži sve

Pretraži po nazivu organa ...

Dodatne kategorije pretrage +

Sumarni pregled +

Rezultati +

Preuzmi CSV Zapisi od-do 1-10 od 6028 pronadenih < ->

Organ	Lice	Sistematizacija Tip zaposlenja	Osnov zasnivanja	Datum dostavljanja Akcije
JU Srednja stručna škola Pijevlja Pijevlja	Jelena Drobňjak	pomoćnik direktora Mandat	Ugovor o radu	19.05.2022. 00:00
Centar savremene umjetnosti Crne Gore Podgorica	Nemanja Cetković	Ugovor o djelu		1.07.2022. 00:00
Ispitni centar Podgorica	Fran Vučajaj	Ugovor o djelu		1.07.2022. 00:00
JU Centar za kulturu - Pijevlja Pijevlja	Ilmen Talović	Ugovor o djelu		1.07.2022. 00:00

Unapređenje i nadogradnja informacionog sistema u skladu za zahtjevima

Kada je u pitanju nadogradnja, Agencija je u skladu sa planom javnih nabavki realizovala nabavku koja će rezultirati implementacijom novog DMS-a (*Document managment system*). U toku je i realizacija produženja licenci za bezbjednosne alate i uređaje.

Redovan monitoring, upotreba bezbjednosnih alata i opreme u cilju jačanja informacione bezbjednosti

Odsjek za informacione tehnologije prati sva upozorenja o mogućim propustima i redovno ažurira problematične sisteme.

U kontinuitetu se rade analize informacionog sistema, kako bi se na najbolji način utvrdile eventualne potrebe za izmjenama ili nadogradnjom. Kada je u pitanju infrastruktura, kontinuirano se radi na njenom unapređenju i ispravljanju eventualnih nedostataka.

3. Ljudski resursi

Pravni osnov za donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije sadržan je u odredbama člana 88 stav 1 tačka 2 ZSK kojima je propisano da Savjet kao organ Agencije donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije, na predlog direktora/ice.

Posljednji Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji ASK (usvojen na 43. sjednici Savjeta, održanoj 19.02.2021) donesen je shodno važećim propisima i utvrđenim nadležnostima, kao i potrebama organizacije u cilju efikasnog i efektivnog funkcionisanja Agencije. **Pravilnikom je predviđeno 75 izvršilaca.** Trenutan broj **zaposlenih na neodređeno vrijeme je 55**, od čega je za dvoje zaposlenih utvrđeno mirovanje prava iz rada u trajanju od dvije, odnosno četiri godine, dok su tri službenice na porodiljskom odsustvu.

U maju 2022. godine **na neodređeno vrijeme je popunjeno** radno mjesto:

- **Sekretar/ka Agencije.**

U **Sektoru za sprječavanje sukoba interesa i provjeru prihoda i imovine** nalaze se 3 odsjeka: Odsjek za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera, Odsjek za provjeru podataka iz izvještaja o приходima i imovini javnih funkcionera i Odsjek za pokretanje upravnih, prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama, sa 21 radnim mjestom, od kojih je 18 popunjeno, a 3 upražnjena.

U **Sektoru za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, prevenciju korupcije, integritet, lobiranje i postupanje po prijavama zviždača** nalaze se 4 odsjeka: Odsjek za sprovođenje mjera kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, Odsjek za postupanje po prijavama zviždača i zaštitu zviždača, Odsjek za integritet i lobiranje i Odsjek za praćenje propisa i davanje mišljenja na propise iz oblasti antikorupcije, sa 20 radnih mjesta, od kojih je 15 popunjeno, a 5 upražnjeno.

U **Sektoru za međunarodnu saradnju i standarde, edukacije, istraživanja, kampanje i analitiku** nalaze se 3 odsjeka: Odsjek za međunarodnu saradnju, standarde i odnose sa javnošću, Odsjek za edukaciju, istraživanja, kampanje i analitiku i Odsjek za informacione tehnologije, sa 15 radnih mjesta, od kojih je 8 popunjeno, a 7 upražnjeno.

U **Službi za pravne, opšte poslove i upravljanje ljudskim resursima** sistematizovana su radna mjesta sa 13 izvršilaca, dok je popunjeno 8 radnih mjesta, a 5 upražnjeno.

U **Službi za finansijske poslove** sva 4 radna mjesta su popunjena.

Sistematizovano je radno mjesto Direktor/ica i radno mjesto Sekretar/ka Savjeta (radna mjesta su popunjena).

V FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

1. Izvršenje budžeta ASK

Agencija je u obavezi da sačinjava kvartalne finansijske izvještaje i dostavlja ih Ministarstvu finansija, najkasnije do 15. u prvom mjesecu narednog kvartala tekuće godine za prethodni kvartal, na obrascima 3 i 5, shodno članu 3 Pravilnika o načinu sačinjavanja i podnošenja finansijskih izvještaja budžeta, državnih fondova i jedinica lokalne samouprave.

Budžet Agencije za 2022. godinu iznosi **1.805.373,44€**.

Plan budžeta Agencije za prvu polovinu 2022. godine iznosi **882.179,34€**, od čega je utrošeno **621.933,68€** (procenat izvršenja je **70,5%**).

Ukupni izdaci Agencije za period 01.01-30.06.2022. godine iznose 621.933,68 €, od čega:

<i>tekući izdaci</i>	<ul style="list-style-type: none">• 576.702,25• <i>(92,73% ukupnih izdataka)</i>
<i>kapitalni izdaci</i>	<ul style="list-style-type: none">• 38.797,25• <i>(6,24% ukupnih izdataka)</i>
<i>transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru</i>	<ul style="list-style-type: none">• 4.000,00• <i>(0,64% ukupnih izdataka)</i>
<i>otplata obaveza</i>	<ul style="list-style-type: none">• 2.434,18• <i>(0,39% ukupnih izdataka)</i>

1. Javne nabavke

Nakon dobijene saglasnosti od strane Ministarstva finansija za **Izmjene i dopune Plana javnih nabavki**, Plan je u aprilu izmijenjen u ESJN (CeJN), dodata je predviđena nabavka roba – server, koja je planirana isključivo radi proširenja infrastrukturnih kapaciteta Agencije.

Takođe, u II kvartalu 2022. godine sproveden je postupak jednostavne nabavke i zaključen ugovor o jednostavnoj nabavci za nabavku servera. Dva puta je pokretan postupak jednostavne nabavke televizijskih usluga iz razloga što je prvog puta ponuđač u postupku odustao od dostavljene ponude.

Pored navedenog, pokrenut je postupak jednostavne nabavke usluge izgradnje i implementacije dokument menadžment sistema, kao i otvoreni postupak nabavke u pet partija radi obnove godišnjih licenci za bezbjednosnu opremu i alate (redovno godišnje produženje licenci) i softvere za bezbjednost podataka Agencije.¹⁸

Realizovane su jednostavne nabavke, po fakturi, koje su se odnosile na organizaciju Radnog doručka sa međunarodnim partnerima i medijima, održanog 06.07.2022. godine - zakup sale sa pratećom opremom i usluga dizajna i štampe brošura, notesa i transport i montaža backdrop, kao i nabavka usluge paketa propisa – u elektronskom izdanju dostupne propise, sudske prakse itd.

Za sve pokrenute postupke u tabeli su prikazani zaključeni ugovori:

UGOVORI	Datum zaključenja
<i>Za nabavku roba – server, sa ponuđačem „Digit Montenegro“ doo, Podgorica</i>	27.04.2022.
<i>Za nabavku usluga – televizijskih usluga, sa ponuđačem „Promotion & Consulting“ doo</i>	28.06.2022.

U Agenciji su uredno vođeni izvještaji o sprovednim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i izvještaji o sprovednim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke.

U II kvartalu donešeno je *Interno pravilo za sprovođenje javnih nabavki u Agenciji za sprječavanje korupcije*, broj: 06-1794-2022, od 15.06.2022. godine.

¹⁸ Partija I – obnova Database security, McAfee endpoint antivirus licenci i McAfee host data loss prevention; Partija II – obnova licenci za Fortigate, Fortiweb i Fortianalyzer; Partija III – SafeNet Authentication Manager; Partija IV – Nagios XI Enterprise Edition; Partija V – Zoom software.

Rezime

U domenu **sprječavanja sukoba interesa i poštovanja ograničenja u vršenju javnih funkcija**, ASK je u II kvartalu 2022, postupajući po svim primljenim zahtjevima, **dala 57 Mišljenja**. Na **polugodišnjem nivou**, Agencija je dala **119 Mišljenja**, za **20,2% više nego u istom izvještajnom periodu prethodne godine i najviše na polugodišnjem nivou od 2017**. To je **rezultat intenzivne kampanje** usmjerene na jačanje svijesti javnih funkcionera u pogledu poštovanja obaveza propisanih Zakonom, ali i **rasta povjerenja u ASK, njen značaj i kvalitet rada**. Na osnovu datih Mišljenja Agencije, **u drugom kvartalu podnijeto je 5 ostavki javnih funkcionera**.

U 2022. godini nastavljen je **trend rasta prijavljenih donacija (za 42% više u odnosu na prethodnu godinu)**, a zabilježen je i **rast prijavljenih poklona (četiri i po puta više u odnosu na prethodnu godinu i najviše od početka rada ASK)**, a veći je i broj **prijavljenih sponzorstava (petostruko više u odnosu na prethodnu godinu)**.

Svi dostavljeni izvodi iz evidencije poklona i izvještaji o primljenim sponzorstvima i donacijama su **administrativno provjereni i objavljeni na internet stranici ASK**, dok je na osnovu provjere primljenih izvještaja, u II kvartalu 2022. godine, **utvrđeno ukupno 27 nepravilnosti, na osnovu kojih su pokrenuti prekršajni postupci**.

Agenciji je u prvoj polovini 2022. dostavljeno ukupno 8.727 izvještaja o prihodima i imovini po različitim osnovima podnošenja, za **6% više u odnosu na isti izvještajni period prethodne godine i više u odnosu na godišnji nivo prvih pet godina rada ASK**.

Do kraja juna dostavljena su ukupno **6.033 redovna godišnja izvještaja o prihodima i imovini - u zakonom propisanom roku, do 31. marta**, javni funkcioneri i državni službenici dostavili su **5.659 izvještaja**, čime je njih **95% ispunilo svoju zakonsku obavezu**. Procenat ispunjenosti ove zakonske obaveze u 2022. godini je za oko **5% veći u odnosu na 2021**.

U II kvartalu izvršena je **provjera 749 izvještaja o prihodima imovini**, čime je **već provjereno 56,3%** izvještaja od predviđenih 1.330. **Započet je najsloženiji vid kontrole prihoda i imovine javnih funkcionera – dodatna provjera**, dok je u domenu praćenja stila života javnih funkcionera Agencija u II kvartalu **jedan predmet dostavila Specijalnom državnom tužilaštvu**.

S obzirom na to da su **prethodno raspisani lokalni izbori odgođeni i biće održani 23. oktobra**, a da su obaveze, zabrane i ograničenja propisana ZFPSiIK produžene do dana održavanja izbora (kao i mjesec nakon održavanja) i da se primjenjuju na teritoriji cijele Crne Gore, **značajan dio kadrovskih kapaciteta Agencije usmjeren je na nadzor i kontrolu kampanje**. Očekuje se da će buduće izmjene ZFPSiIK predvidjeti odgovarajuće rješenje za uklanjanje ove pravne praznine, kao i činjenice da će kampanja umjesto propisanih 60 do 100 dana trajati šest mjeseci.

U II kvartalu, po svim osnovima rada Odsjeka za kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, izvršena je kontrola **17.680 dostavljenih izvještaja** od strane obveznika ZFPSiIK o redovnom radu i u toku izborne kampanje za izbore koji su zakazani za 23. oktobar. Agencija je, radi dostavljanja izvještaja u roku, kao i kod uočenih tehničkih nepravilnosti, uputila ukupno **2.026 upozorenja** organima vlasti i političkim subjektima, na koja su svi pozitivno reagovali. Izvršeno je i **409 kontrola poštovanja zabrana i ograničenja** u toku izbornih kampanja. Dodatno je izvršena kontrola 14 propisanih zabrana, odnosno **provjera i kontrola 2.199 lica davalaca priloga političkim subjektima**.

U II kvartalu 2022. godine bile su **44 prijave zviždača**, od čega je **21 podnijeta anonimno**. Agencija je zaprimila **najviše prijava zviždača od početka rada na nivou prvih šest mjeseci godine (89)**, čime se **nastavlja trend rasta broja prijava**.

U II kvartalu u radu pred Agencijom bile su **203 prijave zviždača** (uključujući prijave iz prethodnog perioda). **Okončano je 15 postupaka po prijavama**, u **tri je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa** (date su ukupno četiri preporuke zakonskom obvezniku za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika, za koje rok realizacije dopijeva u narednom periodu, a realizovana je i jedna preporuka data u I kvartalu 2022). U izvještajnom periodu pokrenuta su **tri postupka po službenoj dužnosti** zbog sumnje u postojanje ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. **Okončana su dva i u oba je utvrđeno postojanje ugrožavanja javnog interesa (date su ukupno četiri preporuke** zakonskim obveznicima za unapređenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika).

U izvještajnom periodu, Agencija je **nadležnim tužilaštvima** ustupila **dva postupka** (oba u toku), dok je **jednu prijavu ustupila drugoj nadležnoj instituciji**.

Tokom II kvartala **podnijeta su dva zahtjeva za zaštitu zviždača**, od kojih je jedan obustavljen iz razloga povlačenja zahtjeva, dok je drugi u toku. Okončan je i postupak po zahtjevu za zaštitu zviždača iz 2021, u kojem Agencija nije utvrdila osnovanost.

U II kvartalu 2022. godine **12 organa vlasti je po prvi put donijelo rješenje o određivanju menadžera integriteta**, a **54 organa** vlasti su informisala Agenciju o imenovanju novog lica za menadžera integriteta. **Deset organa vlasti je prvi put usvojilo i Agenciji dostavilo plan integriteta**. **Dostavljeno je 518 izvještaja o sprovođenju plana integriteta u 2021. godini**.

U aprilu je održan događaj „Integritet na djelu“, na kojem su predstavljeni ključni nalazi projekta u okviru kojeg je Agencija u saradnji sa Programom Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori razvila **Metodologiju za procjenu primjene antikorupcijskih mjera**, kako bi se unaprijedili sadržaj i efekti planova integriteta. Metodologija podrazumijeva izradu kriterijuma i indikatora na osnovu kojih je izvršeno bodovanje i rangiranje organa vlasti u relevantnim sektorima. Za pilot fazu projekta odabrana su **dva sektora: državna uprava i socijalna i dječja zaštita**. Procjena je ukazala da je potrebno jačati unutrašnje kontrole, mehanizme za otkrivanje i prijavu korupcije, etično i

profesionalno postupanje, odnosno podizanje svijesti zaposlenih o etici i integritetu, kao i upravljanje ljudskim resursima. U periodu koji slijedi planirano je da Metodologija bude primijenjena i na organe vlasti iz ostalih osam sektora.

U II kvartalu **objavljen je jedan poziv za prijavljivanje kandidata za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja** (nakon što je Agencija u I kvartalu obrazovala Komisiju za polaganje ispita za obavljanje poslova lobiranja) **i organizovan jedan ispit**. U aprilu je organizovan ispit po pozivu koji je objavljen u I kvartalu 2022. **Izdata su četiri sertifikata o položenom ispitu za obavljanje poslova lobiranja, dok je jedno fizičko lice, nakon što je podnijelo zahtjev, upisano u registar lobista. U registar je trenutno upisano šest fizičkih lica i jedno pravno lice.**

U izvještajnom periodu održan je sastanak **Radne grupe za izradu podzakonskih akata o lobiranju**, koja je izradila nacрте na osnovu kojih će se dalje razvijati predlozi potrebnih podzakonskih akata.

U II kvartalu 2022. Agencija je sačinila **Mišljenje na Zakon o crnogorskom državljanstvu i Mišljenje na Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika.**

U prvoj polovini 2022. godine Agencija je dala mišljenje na ukupno 17 propisa, što je uvećanje za 70% u odnosu na kompletnu 2021, i više nego u prethodne četiri godine zbirno.

U saradnji sa UNDP u Crnoj Gori, Agencija intenzivno radi na **unapređenju Metodologije za procjenu rizika od korupcije u propisima**, u cilju određivanja rizičnih oblasti od nastanka korupcije, posebno dijela koji se odnosi na listu rizika, radi lakše i objektivnije identifikacije budućih propisa koji bi bili predmet analize Agencije. Na inicijativu ASK realizovana je aktivnost koja se odnosi na **analizu o potrebi i značaju uvođenja procjene rizika od korupcije kao obaveznog dijela zakonodavnog procesa.**

Agencija je nastavila intenzivan rad u oblasti vođenja **upravnih postupaka - broj pokrenutih postupaka protiv javnih funkcionera u prvoj polovini 2022. veći je za 16,2% u odnosu na cjelokupnu 2021. godinu, i značajno veći u odnosu na godišnji nivo 2018, 2019. i 2020,** što je prvenstveno generisano većim brojem pokrenutih upravnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine, koji se odnose na netačne i nepotpune podatke u izvještajima. Dodatno, **procenat utvrđenih kršenja zakona značajno je veći u prvoj polovini 2022. u odnosu na iste izvještajne periode prethodne tri godine rada ASK.**

Zbog kršenja antikorupcijskih zakona iz svoje nadležnosti, Agencija je **u prvoj polovini 2022. pokrenula 24,5% više prekršajnih postupaka u odnosu na isti izvještajni period 2021, a značajno više i u odnosu na godišnje nivoe prethodnih godina rada ASK.** Ovo je prvenstveno generisano većim brojem pokrenutih prekršajnih postupaka u oblasti provjere prihoda i imovine, usljed intenzivnijeg rada i proaktivnog pristupa ASK.

Agencija je u II kvartalu nastavila intenzivnu realizaciju edukativnih aktivnosti u cilju jačanja svijesti obveznika zakona, pa je tako organizovala čak **10 obuka za obveznike antikorupcijskih zakona, koje je pohađalo ukupno 36 polaznika**. Najveći broj obuka organizovan je u okviru trećeg ciklusa *Programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera integriteta*, kao i za novoimenovane javne funkcionere koji su stupili na funkciju nakon održanih lokalnih izbora.

Tokom drugog kvartala predstavnici Agencije učestvovali su na **91. plenarnoj sjednici GRECO-a u Strazburu**, na kojoj je razmatran i Evaluacioni izvještaj za Crnu Goru „*Prevenција korupcije u odnosu na najviše nivoe izvršne vlasti i policiju*“. Tom prilikom navedene su preporuke koje naša država treba da ispuni u sljedećih 18 mjeseci kako bi unaprijedila institucionalni i zakonodavni okvir i praksu u ovim oblastima.

Nastavljene su aktivnosti u pogledu usklađivanja internih procedura Agencije sa **ISO 9001 standardima**. Implementacija ISO standarda doprinijeće unapređenju kvaliteta rada zaposlenih, profesionalizaciji, jačoj odgovornosti, motivaciji i koordinaciji radnih procesa, boljem raspolaganju resursima i vremenom, u cilju usklađivanja radnih procesa sa međunarodnim standardima. Sprovođenje ISO 9001 standarda omogućila je Ambasada SAD u Crnoj Gori.

U cilju unapređenja komunikacije i saradnje sa domaćom i međunarodnom javnošću, u izvještajnom periodu aktivno je rađeno na izradi **Komunikacione strategije ASK**, u saradnji sa ekspertima Savjeta Evrope.

Agencija je u II kvartalu **nastavila intenzivnu saradnju sa državnim institucijama, civilnim sektorom i medijima**. Tako se ASK u II kvartalu našla u sadržaju 782 medijske objave, izrazito više nego za prva tri mjeseca ove godine. **Medijska slika o Agenciji bila je povoljna**, o čemu govori odnos pozitivno i negativno intoniranih medijskih objava (331:195), koji je presudan za stvaranje imidža. **Broj pozitivno intoniranih objava u drugom kvartalu 2022. veći je nego u kompletnoj 2018. i 2019. godini**, što je još jedno svjedočanstvo o načinu na koji je odgovoreno na izazov nasljeđa negativne percepcije u medijima.

Broj:
Podgorica,

DIREKTORICA ASK
Jelena Perović

Aneksi

ANEKS 1

SPREČAVANJE SUKOBA JAVNOG I PRIVATNOG INTERESA U VRŠENJU JAVNIH FUNKCIJA /SUKOB INTERESA/NESPOJIVOST FUNKCIJA

	Mišljenja Agencije				Odluke/akta zbog sprječavanja sukoba interesa		Odluke/akta zbog poštovanja ograničenja		Ostavke javnih funkcionera		Prekršajni postupci	Izrečene sankcije	Predmeti prosljeđeni tužilaštvu
	Sukob interesa	Ograničenja u vršenju javnih funkcija	Status javnog funkcionera	U oblasti sponzorstava i donacija	Ukupan broj Odluka/akata	Broj odluka sa utvrđenim kršenjem	Ukupan broj Odluka/akata	Broj odluka sa utvrđenim kršenjem	Na osnovu Mišljenja	Na osnovu Odluka			
Januar-mart	17	22	20	3	9	9	3	3	2	1	1 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka	-	-
April-jun	11	22	21	3	2	1	2	1	5	-	-	okončan 1 postupak iz 2021 – 1 opomena i oduzeta imovinska korist u iznosu od 474,30 €	-
Jul-septembar													

Oktober-decembar													
UKUPNO	119			11	10	5	4	8		1	1 opomena; oduzeta imovinska korist u iznosu od 474,30 €	-	

ANEKS 2

KONTROLA PRIMLJENIH POKLONA, DONACIJA I ZAKLJUČENIH SPONZORSTAVA								
	Prijavljeni pokloni	Prijavljena sponzorstva	Prijavljene donacije	Provjereni izvještaji	Utvrđene nepravilnosti	Mišljena Agencije	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	203	137	2.168	-	-	3	-	-
April-jun	/	1	5	Svi dostavljeni	27	3	27 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	-
Jul-septembar								
Oktober-decembar								
UKUPNO	203	138	2.173	Svi dostavljeni	27	6	27 zahtjeva	-

ANEKS 3

EFIKASNA PROVJERA IZVJEŠTAJA O IMOVINI I PRIHODIMA JAVNIH FUNKCIONERA

	Dostavljeni izvještaji o prihodima i imovini po različitim osnovima				Administrativno-tehnička provjera izvještaja o prihodima i imovini	Provjereni izvještaji shodno Godišnjem planu provjere u smislu tačnosti i potpunosti	Dodatna provjera izvještaja shodno Godišnjem planu provjere	Odluke/akta u oblasti provjere izvještaja o prihodima i imovini		Prekršajni postupci zbog nepredavanja izvještaja	Prekršajni postupci - netačni podaci	Izrečene sankcije	Predmeti ustupljeni tužilaštvu
	Javni funkcioneri	Državni službenici	Notari	Javni izvršitelji				Ukupan broj Odluka/akata	Broj odluka sa utvrđenim kršenjem				
Januar-mart	5.744	1.413	33	24	7.030	-	-	63	62	270 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Okončan ukupno 191 postupka (uključujući i postupke pokrenute po zahtjevima iz prethodnih godina) - 79 novčanih kazni u iznosu od 16.240€ i 94 opomene ; Realizovana 4 prekršajnih naloga iz prethodnog perioda (u svima traženo sudsko odlučivanje) - 3 opomene i 1	-

													novčana kazna u iznosu od 210€	
April - jun	1.224	242	34	13	1.697	749	Dodatna provjera izvještaja, u skladu sa Godišnjim planom provjere za 2022, započeta je u II kvartalu i traje do kraja godine	153	143	363 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	3 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	Okončana 203 postupka (uključujući i postupke po zahtjevima iz prethodnih godina) - 81 novčana kazna u iznosu od 18.680€ i 111 opomena ; Realizovana 4 prekršajnih naloga iz prethodnog perioda (u svima traženo sudsko odlučivanje) - 2 opomene i 1 novčana kazna u iznosu od 150€	1	
Jul - septembar														
Oktobar - decembar														

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

UKUPNO	6.968	1.655	67	37	8.727	749	-	216	205	633 zahtjeva	6 zahtjeva	160 novčanih kazni u iznosu od 34.920€ i 205 opomena; realizovano 8 prekršajna naloga - 5 opomena i 2 novčane kazne u iznosu od 360€	1
--------	-------	-------	----	----	-------	-----	---	-----	-----	--------------	------------	--	---

ANEKS 4

KONTROLA FINANSIRANJA POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

	Broj izvještaja političkih subjekata o redovnom radu	Odluke organa vlasti o visini budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata	Broj izvještaja političkih subjekata u toku izborne kampanje	Broj izvještaja organa vlasti i pravnih lica u toku izborne kampanje	Broj kontrola dostavljenih izvještaja	Broj kontrola poštovanja zabrana i ograničenja propisanih zakonom	Broj prigovora/p okrenutih postupaka zbog sumnji u kršenje ZFPSiK	Predmeti ustupljeni tužilaštvu	Prekršajni postupci	Izrečene sankcije
Januar-mart	46- god. Izvješ. 42 - članarina	23 odluke o finansiranju redovnog rada; 23 odluke o finansiranju rada ženskih organizacija; 2 obavještenja – opštine Petnjica i Cetinje	25 (15-dnevnih) 12 (privremenih) 12 (medijsko) 9 (o troškovima)	326 – zapošljavanja; 706 putnih (162 BA,441 UL, 103 TV); 722 analitičke (378 BA, 243 UL, 50 TV, 51 MK,CTiPT); 102 (7-dnevna-budžetska rezerva - 56, socijalna davanja -36); 822 odluke o raspod. sredstava iz budžetske rezerve (820 BA/UL + 2 TV); 32 (cjenovnika) (20 BA/UL + 12 TV) 5 (Ugovora o medij oglašavanju)	1+2+3+4	8-kontrola na terenu; 85 – kontrola mjes. potrošnje; 1 – kontrola socijalnih davanja; 2- kontrola budžetske rezerve; 5 – kontrola zapošljavanja; 8 - kontrola zabrane otpisa duga/upotreba mehanizacije i opreme 2 – kontrola davanja prostorija; 19 lica davaoca priloga političkim	-	-	24 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka	Okončana 33 postupaka po zahtjevima - 15 novčanih kazni u iznosu od 12.150€ i 17 opomena

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

						subjektima; (provjera MUP i MPLJMP)				
April-jun	5- god. Izveš. 2 - članarina	4 odluke o finansiranju redovnog rada; 4 odluke o finansiranju rada ženskih organizacija;	51 (15- dnevnih) 12 (o troškovima)	3.893 putnih; 6.783 analitičkih 5.359 (zapošljavanja) 835 (7-dnevna- budžetska rezerva - 548, socijalna davanja -287) 669 odluka o raspod. sredstava iz budžetske rezerve 74 (cjenovnika) 1 (Ugovor o usputanju mehanizacije i opreme)	1+2+3+4	397 kontrola mjesečne potrošnje 4-kontrole na terenu 8 - kontrole socijalnih davanja; 2199 lica davaoca priloga političkim subjektima (provjera MUP i MP)	3	-	96 zahtjeva za pokretanje prekšajnih postupaka;	Okončana 55 postupaka po zahtjevima - 20 novčanih kazni u iznosu od 4.710€ i 32 opomene
Jul- septembar										
Oktobar- decembar										
UKUPNO	95	56	121	20.219	20.491	2.738	3	-	120 zahtjeva	35 novčanih kazni u iznosu od 16.860€ i 49 opomena

ANEKS 5

JAČANJE INTEGRITETA U JAVNOM SEKTORU DONOŠENJEM PLANOVA INTEGRITETA OD STRANE ORGANA VLASTI I IZVJEŠTAVANJE O NJIHOVOM SPROVOĐENJU

	Broj organa koji su imenovali menadžera integriteta	Usvojeni planovi integriteta	Revidirani planovi integriteta (za 2021-2023)	Izvještaji o sprovođenju planova integriteta	Broj preporuka za unapređenje PI i izvještaja o sprovođenju PI	Broj popunjenih upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti PI	Prekršajni postupci/ Izrečene sankcije	Održane obuke, sastanci i konsultacije
Januar	2	1	0	0	/	/	okončana 3 predmeta po zahtjevima iz prethodne godine – 3 novčane kazne , u ukupnom iznosu od 4.200€	29 konsultacija
Februar	2	2	0	6	/	/		93 konsultacije, 1 obuka
Mart	1	3	3	174	/	/		383 konsultacije, 1 obuka
April	3	2	10	511	/	1		416 konsultacija, 1 radni sastanak
Maj	5	2	0	2	/	1		62 konsultacije, 1 obuka
Jun	4	6	1	5	/	0		63 konsultacije, 2 obuke
Jul							25 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka; okončana 3 predmeta po zahtjevima (2 iz 2021, 1 iz 2022) – 1 novčana kazna u iznosu od 300€ ; 1 opomena	
Avgust								
Septembar								
Oktober								
Novembar								
Decembar								
UKUPNO	17 (727 od 1.1.2016)	16 (723 od 1.1.2016)	14	689	Date su sistemske preporuke, kao i pojedinačne preporuke u okviru izvršenih konsultacija	2	25 zahtjeva; 4 novčane kazne u ukupnom iznosu od 4.500€ ; 1 opomena	1.046 konsultacija, 5 obuka, 1 radni sastanak

ANEKS 6

EFIKASNO SPROVOĐENJE I NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA O LOBIRANJU

	Broj objavljenih poziva za polaganje Ispita za obavljanje poslova lobiranja	Broj organizovanih Ispita za obavljanje poslova lobiranja	Broj izdatih sertifikata o položenom ispitu	Broj registrovanih lobista i pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja	Broj dostavljenih službenih zabilješki o lobističkom kontaktu	Broj dostavljenih pisanih izvještaja o radu lobista i pravnih lica koja obavljaju djelatnost lobiranja	Broj dostavljenih prijava zbog nedozvoljenog lobiranja	Prekršajni postupci i izečene sankcije	Ostalo
Januar	0	0	0	0	0	6 (5 fizičkih lica i 1 pravno lice)	0	/	/
Februar	0	0	0	0	0	0	0	/	/
Mart	1	0	0	0	0	0	0	/	/
April	0	1	3	0	0	0	0	/	/
Maj	1	0	0	1	0	0	0	/	1 obuka
Jun	0	1	1	0	0	0	0	/	/
Jul									
Avgust									
Septembar									
Oktoabar									
Novembar									
Decembar									
UKUPNO	2	2	4	1 (ukupno 6 fizičkih lica i 1 pravno lice u registru lobista)	0	6 (5 fizičkih lica i 1 pravno lice)	0	0	1 obuka

ANEKS 7

POSTUPANJE PO PRIJAVI O UGROŽAVANJU JAVNOG INTERESA KOJE UPUĆUJE NA KORUPCIJU I ZAHTEVU ZA ZAŠTITU

Napomena: 131 postupak po prijavama je prenijeto u 2022. 3 ex officio 1 ZZZ	Broj prijava zviždača	Anonimno	Okončani postupci po prijavama	Preporuke	Realizovano	Pokre- nuto ex officio	Okončano	Preporuke	Realizovano	Predmeti ustipljeni tužilaštvima	Predmeti ustipljeni drugim nadležnim organima	Broj zahtjeva za zaštitu zviždača	Mišljenja Agencije zzz (poz + neg -)	Preporuke	Realizovano	Broj obuka za zak. obveznike	Broj obuka za zaposlene	Prekršajni postupci/ Izrečene sankcije
Januar - Mart	45	22	4 (2 iz '22 2 iz '21)	2	-	4	2 (1 iz '22 1 iz '21)	2	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
April - Jun	44	21	15 (4 iz '22 11 iz pret.per.)	4	1	3	2 (2 iz 22)	4	2	2	1	2	2 (1- iz pret.per; 1 obustava)	-	-	-	1	-
Jul - Septembar																		
Oktobar - Decembar																		
UKUPNO	89	43	19	6	1	7	4	6	3	3	1	3	2	-	-	-	1	-

ANEKS 8

PRESJEK PREPORUKA IZ ANALIZE PROPISA NA NIVOU DRŽAVNE UPRAVE U CILJU UNAPREĐENJA RJEŠENJA SPRJEČAVANJA SUKOBIA INTERESA¹⁹

Zakon o državnim službenicima i namještenicima - uređuje pitanja integriteta i sukoba interesa službenika i namještenika koja su predviđena članom 6, 8, te članom 75 do 80, kao i odredbama koje se odnose na disciplinsku odgovornost državnog službenika i namještenika, a koje su predviđene članom 94 do 101 Zakona. U njima se utvrđuje pojam službeničke etike, izbjegavanje sukoba interesa, obaveze prijavljivanja mogućeg sukoba interesa, zabrane primanja poklona, dodatnog rada, ograničenja članstva u organima privrednih društava, kao i disciplinska odgovornost u smislu lakših i težih povreda službenih dužnosti, u koje se svrstava i sukob interesa, gdje se u članu 95 stav 1 tačka 14 i 15 konkretno navodi da je teža povreda službene dužnosti kršenje zabrane iz člana 78 (zabrana primanja poklona) i člana 80 stav 1 (državni službenik ne može biti predsjednik ili član organa upravljanja ili nadzornog organa privrednog društva) i obavljanje poslova ili pružanje usluga van radnog vremena bez prethodno dobijenog pisanog odobrenja starješine državnog organa u smislu člana 79 ovog Zakona.

Posebnu pažnju treba obratiti na prepoznatu potrebu uvođenja instance koja prati i utvrđuje da li postoji kršenje obaveza za državne službenike i namještenike iz članova 77-80 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, ukoliko oni to samoinicijativno ne urade. U suprotnom, postojeće norme mogu u određenim situacijama omogućiti njihovu selektivnu primjenu, aktiviranje diskrecionih ovlašćenja starješine državnog organa koji odlučuje o navedenim obavezama, što može prouzrokovati narušavanje integriteta u smislu nedovoljne transparentnosti u datim procedurama.

Kad je u pitanju zabrana primanja poklona potrebno je predvidjeti mehanizam kontrole i monitoringa, te jasno predvidjeti ko i na koji način vrši nadzor i utvrđuje postojanje kršenja obaveza iz ovog člana Zakona. Takođe, neophodno je definisati sisteme nadzora kod primjene člana 79, i precizirati ko vrši nadzor kod kategorije dodatnog rada u slučaju nedobijanja saglasnosti starješine državnog organa.

Potrebno je razmotriti potrebu utvrđivanja kontrolne liste pitanja koja se tiču stvarnog i prividnog sukoba interesa i obrasca za samoprocjenu, kao jednog od modela za rješavanje pitanja sukoba interesa, kao i smjernica koje bi državni službenici, kao i rukovodioci, mogli koristiti kako bi lakše prepoznali situacije u kojima se može pojaviti sukob interesa i zaštitili se od nastalih i budućih situacija sukoba interesa.

¹⁹ Osim navedenih zakona, Analizom su obuhvaćeni i sljedeći propisi: Etičkog kodeksa državnih službenika i namještenika ("Sl. listu CG", br. 50/18); Pravilnika o evidenciji i Metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki ("Sl. list CG", br. 55/20); Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki ("Sl. list CG", br. 61/20, 65/20-ispravka, 71/20, 74/20 - ispravka, 102/20 i 51/21); Kodeksa policijske etike („Sl. list CG“, 87/21); Zakona o odbrani ("Sl. list RCG", br. 47/07 i "Sl. list CG", br. 86/09 - drugi zakon, 88/09, 25/10 - drugi zakon, 40/11 - drugi zakon, 14/12, 2/17, 46/19 i 74/20 - drugi zakon); Uredbe o Listi vojne opreme i proizvoda, postupku i načinu sprovođenja javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti ("Sl. list CG", br. 76/20).

Zakon o radu - utvrđeno je da ne sadrži posebne norme kojima se uređuju pitanja sukoba interesa i ograničenja.

Imajući u vidu značaj pitanja sukoba interesa zaposlenih, ne samo u državnim organima, nego i drugih zaposlenih koji rade u privrednim društvima u državnom vlasništvu, ovo pitanje neophodno je urediti i na nivou opšteg propisa o radu i u njemu predvidjeti odredbe koje se odnose na sukob interesa i ograničenja za zaposlene u privrednim društvima u državnom vlasništvu, kao što je to urađeno u Zakonu o državnim službenicima i namješenicima. To bi doprinijelo standardizovanju politika u ovoj oblasti i stvaraju uslova u kojima je prostor za favorizovanje pojedinačnih interesa na štetu javnog interesa sveden na minimum.

U navedenom propisu potrebno je definisati i šta se smatra privrednim društvima u državnom vlasništvu, na način kako je to uređeno Zakonom o sprječavanju korupcije u članu 2 stav 3, gdje se kaže da je državno vlasništvo u smislu ovog zakona svako učešće u privrednom društvu u kojem država ili opština, Prijestonica, odnosno Glavni grad (u daljem tekstu: opština) ima najmanje 33% kapitala.

Potrebno je razmotriti potrebu donošenja etičkog kodeksa za zaposlene u privrednim društvima u državnom vlasništvu ili Zakonom o radu predvidjeti da će se na zaposlene u preduzećima sa minimum 33 % osnivačkog kapitala države shodno primjenjivati Etički kodeks državnih službenika i namještenika. Na taj način bi zaposleni u ovim privrednim društvima, koji vrlo često imaju značajna ovlašćenja u upravljanju budžetskim sredstvima, imali jednaku odgovornost u smislu prepoznavanja situacija potencijalnog sukoba interesa i njegovog blagovremenog otklanjanja.

Zakon o javnim nabavkama - Osnovni principi koji smanjuju opasnost od pojave sukoba interesa su transparentnost, konkurentnost i mehanizmi kontrole samog postupaka javnih nabavki, a u ovom Zakonu posebno poglavlje bavi se pitanjem sprječavanja korupcije i sukoba interesa. Tako se u Zakonu u članovima 38 do 43 posebno predviđaju obaveze naručioca, prijavljivanja korupcije, sprječavanja korupcije, sukob interesa između naručioca i privrednog subjekta, sukob interesa zbog prethodnih aktivnosti privrednog subjekta kod naručioca i sprječavanje i evidentiranje sukoba interesa.

U budućem periodu potrebno je unaprijediti dio Zakona koji se odnosi na kaznene odredbe, gdje je u članu 211 stav 1 tačka 3-6 kod utvrđivanja težih prekršaja predviđeno da će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 eura do 20.000,00 eura kazniti za prekršaj pravno lice. S tim u vezi, da bi kaznena politika bila djelotvorna, ona mora imati odvraćajući efekat, a posebno se mora voditi računa o tome da visina kazne bude adekvatna značaju prekršaja.

Dodatno, bitno je da, uz prekršaj, postoje i mehanizmi utvrđivanja individualne odgovornosti, odnosno adekvatna kaznena politika za ovlašćeno lice koje u ime naručica sprovodi neku od radnji koja je vezana za postupak javnih nabavki. Ova odgovornost mora da bude iskazana kroz disciplinski postupak, kako bi predstavnik naručioca bio svjestan svoje individualne odgovornosti, te znao da će u slučaju kršenja odredaba Zakona koje se odnose na sprječavanje korupcije i sukoba interesa biti ne samo prekršajno odgovoran, već da će snositi i druge posljedice koje proizilaze iz disciplinskog postupka.

Zakon o unutrašnjim poslovima – Mehanizmi sadržani u Zakonu, koji se tiču obaveze poštovanja Kodeksa policijske etike, te utvrđivanja da je jedna od težih povreda službene dužnosti i povreda pravila i standarda utvrđenih Kodeksom policijske etike, zatim propisivanje modela dopunskog rada i predviđanje obaveze podnošenja izvještaja o imovini i prihodima za sve policijske službenike, te predviđanja osnivanja posebne organizacione jedinice Ministarstva koja bi vršila poslove kontrole rada u Ministarstvu, značajni su posebni mehanizmi kontrole i suzbijanja sukoba interesa i korupcije na službeničkom nivou u ovoj oblasti, pored onih koji postoje na opštem nivou.

U cilju unapređenja ovog propisa potrebno je, u odnosu na član 169 Zakona, koji se odnosi na obavezu policijskog službenika da podnese izvještaj o imovini i prihodima, i član 212 Zakona koji predviđa da su ovaj izvještaj dužni da dostave i policijski službenici kojima je prestao radni odnos u policijskom zvanju počev od 2012. godine do dana stupanja na snagu važećeg Zakona, predvidjeti zakonom cijeli niz odredaba, vodeći se iskustvom u primjeni Zakona o sprječavanju korupcije, koje se odnose na period za koji se izvještaj podnosi, sadržaj izvještaja, odnosno podatke koji moraju biti sastavni dio izvještaja, način dostavljanja izvještaja, način vođenja registra prihoda i imovine, način objavljivanja podataka, postupak provjere podataka iz izvještaja, obaveze drugih organa vlasti i pravnih lica da dostave podatke i obavještenja koji su predmet provjere, te postupak za utvrđivanje povrede odredaba zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini.

Posebno je potrebno proširiti odredbe Zakona o unutrašnjim poslovima u odnosu na član 212 Zakona i razviti mehanizam u skladu sa kojim će postupati jedinica Ministarstva nadležna za poslove kontrole rada u Ministarstvu, ako policijski službenik kome je prestao radni odnos ne dostavi izvještaj, kao i način na koji će se vršiti provjera tačnosti podataka iz izvještaja. Bez mogućnosti provjere tačnosti podataka, izostaće i sankcija za eventualno kršenje obaveze iz ovog člana zakona, a bez sankcije nema ni djelotvornosti neke politike.

Potrebno je razmotriti mogućnost predviđanja mehanizma za praćenje dodatnog rada koji policijski službenik može da obavlja shodno članu 156 Zakona, kao i uvođenja smjernica za nespojive poslove sa policijskom profesijom ili formiranja liste nespojivih profesija, po kojima ministar ili lice koje on ovlasti daje saglasnost za ovaj vid angažmanam, kako ne bi bio narušen integritet policajca, a samim tim i integritet institucije, i sputan njen rad i funkcionisanje. Nepotpun i neuređen pravni okvir koji reguliše

	<p>nespojive poslove može da dobrinese brojnim zloupotrebama u ovoj oblasti, diskrecionom odlučivanju ministra, te neujednačenoj praksi kad je u pitanju davanje saglasnosti za obavljanje dodatnog posla. Potrebno je utvrditi organizacionu jedinicu u MUP-u koja će da nadzire i kontroliše policajce koji se bave dodatnim poslom posle radnog vremena, ili u okviru postojeće organizacije MUP-a ovu nadležnost dodijeliti nekoj od postojećih organizacionih jedinica.</p>
<p>Zakon o Vojsci Crne Gore – sadrži načela u članu 15, 17 i 18 Zakona, kojima se propisuje da je lice u službi u vojsci dužno da se pridržava Kodeksa vojne etike, da lice u službi u Vojsci ne smije, u vršenju službe, javni interes podrediti privatnom interesu, niti vršenje dužnosti koristiti za sticanje materijalne ili nematerijalne koristi (izbjegavanje sukoba interesa), te da u vršenju službe postupa politički neutralno i nepristrasno, u skladu sa javnim interesom. Dodatno, postoji poseban set odredbi Zakona koje se tiču pitanja od značaja za integritet i sukob interesa, a koji je definisan članovima Zakona 69, 70, 72 – 82, koji se odnose na obavezu postupanja u skladu sa Kodeksom, integritet lica u službi u Vojsci, donošenje plana integriteta, izbjegavanje sukoba interesa, obavezu prijavljivanja mogućeg sukoba interesa, zabranu zloupotrebe službe u Vojsci i korišćenja imovine, zabranu primanja i odbijanje poklona, dodatni rad, zabranu osnivanja privrednih društava, ograničenje članstva u organima privrednih društava i ograničenje po prestanku službe u Vojsci, odnosno radnog odnosa.</p>	<p>U cilju poboljšanja efekata ovog propisa u oblasti sprječavanja sukoba interesa potrebno je unaprijediti procedure javnih nabavki u ovoj oblasti, posebno vodeći računa da bude zadovoljeno načelo transparentnosti i konkurentnosti, kao i mehanizmi kontrole zakonitosti sprovođenja procedura, u cilju eliminacije prostora za eventualne zloupotrebe, sukob interesa i korupciju. Neophodno je u Uredbi o listi vojne opreme i proizvoda, postupku i načinu sprovođenja javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti, ili u samom Zakonu o javnim nabavkama, predvidjeti snažniji mehanizam kontrole pomenutih nabavki, kako od strane Vlade, tako i od strane nadležnog skupštinskog odbora, te konkretne mehanizme eksterne kontrole, kako bi se izbjegla zloupotreba povjerljivih procedura za nabavke, te ograničilo diskreciono odlučivanje o prirodi javnih nabavki u ovom sektoru. Potrebno je razmotriti proširivanje odredbe Zakona iz člana 82 koja se odnosi na ograničenja po prestanku službe u Vojsci, odnosno radnog odnosa, kako bi ona prepoznala i lica u službi u Vojsci koja su bila uključena u poslove javnih nabavki u smislu ograničavanja njihovog radnog angažmana u privrednom subjektu koje je bilo pružalac usluga za javne nabavke koje je pokrenulo, odnosno realizovalo Ministarstvo. Potrebno je razmotriti odredbu Zakona iz člana 79, koja se odnosi na dodatni rad koji može ostvariti lice u službi u Vojsci van radnog vremena, u smislu predviđanja mehanizma za praćenje dodatnog rada koji lice u službi u Vojsci obavlja van radnog vremena, po pisanom odobrenju ministra, a na predlog načelnika Generalštaba, kao i uvođenja smjernica za nespojive poslove sa vršenjem dužnosti, odnosno poslova koji mogu štetiti ugledu Ministarstva i Vojske ili formiranja liste nespojivih profesija, po kojima Generalštab predlaže, odnosno ministar daje saglasnost za ovaj vid angažmana, kao i uvođenje mehanizma praćenja obavljanja dodatnih poslova koji eventualno ostanu neprijavljeni, a mogu ugroziti integritet kako zaposlenog, tako i institucije, te otvoriti prostor za sukob interesa i druge rizike i zloupotrebe.</p>
<p>Zakon o carinskoj službi - Pitanja sprječavanja sukoba interesa i korupcije uređena su kroz član 55, 73 do 91 i 95 Zakona. Oni se u prvom redu odnose na evidenciju i izvještaje o prihodima i imovini za pomoćnika šefa ispostave, carinskog inspektora i carinika; nepristrasnost i sukob interesa u vršenju poslova carinske službe; obavezu izbjegavanja sukoba interesa; preduzimanje mjera rukovodioca u izbjegavanju sukoba interesa; ograničenja prava svojine i članstva u organima privrednog društva; dužnosti obavještavanja u vezi sa sukobom interesa; ograničenja carinskog službenika u vršenju poslova u odnosu na “povezana lica”; lakše povrede službene dužnosti za povrede etičkih standarda i pravila ponašanja utvrđenih Kodeksom ponašanja carinskih službenika i teže povrede službene dužnosti za davanje netačnih podataka o imovnom stanju carinskog službenika, kao i obaveze poštovanja Kodeksa ponašanja prilikom obavljanja službenih dužnosti.</p>	<p>Kako postojanje sukoba interesa ili korupcije u carinskoj službi može ozbiljno uticati na njenu sposobnost da uspješno izvršava povjerene zadatke, neophodno je dodatno precizirati način kontrole ograničenja prava svojine, članstva u organima privrednog društva, ograničenjima u vršenju poslova ovlašćenog carinskog službenika, kao i predvidjeti odredbe koje se odnose na dopunski rad i listu nespojivih poslova sa vršenjem dužnosti, odnosno poslova koji mogu štetiti ugledu organa.</p>
<p>Zakon o poreskoj administraciji – sadrži odredbu koja se odnosi na ovlašćenja poreskog organa da u ostvarivanju nadležnosti utvrđenih zakonom ima ovlašćenje da: preduzme mjere za</p>	<p>Generalna ocjena Analize je da navedene norme nisu dovoljne da regulišu ovako osjetljivo pitanje na sistemski način, pa je potrebno u narednom periodu utvrditi posebna pravila i načela profesionalnog i etičkog ponašanja i standarda za ovu grupu zaposlenih.</p>

<p>sprječavanje korupcije službenika u vršenju službenih poslova (član 6 stav 1 tačka 26 Zakona), a predviđa se i obaveza za poreskog inspektora i ovlašteno službeno lice koje preduzima istražne radnje da podnese izvještaj o imovini i prihodima, kao i imovini i prihodima bračnih i vanbračnih supružnika, životnih partnera lica istog pola i djece koja žive u zajedničkom domaćinstvu, u skladu sa posebnim zakonom (član 6a Zakona).</p> <p>Zakon o inspekcijskom nadzoru – sadrži odredbe koje se odnose na obavezu inspektora da u vršenju inspekcijskog nadzora postupi zakonito, blagovremeno i u skladu sa etičkim kodeksom državnih službenika (član 13 stav 1 tačka 5), a Zakonom je predviđena obaveza za starješinu inspekcijskog organa i inspektora da podnose izvještaj o imovini i prihodima, kao i o imovini i prihodima bračnih i vanbračnih supružnika i djece koja žive u zajedničkom domaćinstvu (član 71a Zakona).</p>	<p>Dodatno, potrebno je u samom zakonu predvidjeti norme koje se posebno odnose na sprječavanje sukoba interesa službenika u vršenju službenih poslova, po ugledu na Zakon o državnim službenicima i namještenicima, ali u kontekstu specifičnosti obaveza i ovlaštenja poreskog inspektora i ovlaštenog službenog lica.</p> <p>Takođe, potrebno je predvidjeti etičke standarde koji se vezuju za ovu profesiju, smjernice za njihovo poštovanje, te proaktivno sprovesti promocije i obuke u cilju bolje primjene etičkih principa, kao i boljeg razumijevanja značaja zaštite javnog interesa u vršenju službenih poslova.</p> <p>Imajući u vidu prirodu nadležnosti inspekcijskih poslova, koji spadaju u red ključnih poslova kod kojih efektivna borba protiv korupcije zavisi od nepristrasnosti i profesionalnosti u postupanju, te prepoznajući veliku izloženost korupcijskim rizicima kada je u pitanju rad inpektora, generalna ocjena ove Analize je da navedene norme nisu dovoljne da regulišu ovako osjetljivo pitanje na sistemski način.</p> <p>S tim u vezi, potrebno je utvrditi posebna pravila i načela profesionalnog i etičkog ponašanja i standarda za ovu grupu zaposlenih.</p> <p>Potrebno je u samom Zakonu predvidjeti norme koje se posebno odnose na sprječavanje sukoba interesa službenika u vršenju službenih poslova, po ugledu na Zakon o državnim službenicima i namještenicima, ali u kontekstu specifičnosti obaveza i ovlaštenja inspektora, imajući u vidu da je pošten i stručan rad ove profesije ključan u cilju otklanjanja prepreka za nepristrasno i objektivno obavljanje povjerenih ovlaštenja, vodeći se najstrožim principima integriteta.</p> <p>Dodatno, potrebno je predvidjeti priručnike za ad hoc sukobe interesa sa smjernicama za njihovo brže prevazilaženje, i eventualno etički kodeks za tu kategoriju zaposlenih.</p> <p>Kako se izvještaji o imovini i prihodima iz člana 71a dostavljaju resornom ministarstvu, a ne, shodno posebnim propisima, Agenciji za sprječavanje korupcije, neophodno je ovim ili drugim zakonom predvidjeti cijeli niz odredaba koje se odnose na vrijeme kad se izvještaj podnosi, sadržaj izvještaja, odnosno podatke koji moraju biti sastavni dio izvještaja, način dostavljanja izvještaja, način vođenja registra prihoda i imovine, način objavljivanja podataka, postupak provjere podataka iz izvještaja, obaveze drugih organa vlasti i pravnih lica da dostave podatke i obavještenja koji su predmet provjere, postupak za utvrđivanje povrede odredaba zakona koje se odnose na izvještaje o prihodima i imovini - vodeći se iskustvom u primjeni Zakona o sprječavanju korupcije.</p>
--	---

SAČINJAVANJE MIŠLJENJA ZA IZMJENU I DOPUNU ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA

<p>Mišljenje na Zakon o zdravstvenoj zaštiti</p>	<p>Kad je u pitanju Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Agencija je u svom mišljenju konstatovala da isti sadrži nepreciznosti i neodređenosti normi koje otvaraju mogućnost za narušavanje transparentnosti i integriteta u oblasti zdravstva, kao jednoj od oblasti od posebnog rizika od pojave korupcije.</p> <p>U mišljenju je navedeno da je oblast zdravstva u kontinuitetu pod posebnom pažnjom Agencije za sprječavanje korupcije, a imajući u vidu značaj ove oblasti, zaključeno je da je neophodno unaprijediti procedure izbora članova odbora direktora zdravstvene ustanove, direktora zdravstvene ustanove, članova medicinskog odbora i direktora centra za nauku, članova etičkog komiteta, članova komisije za kontrolu kvaliteta zdravstvene zaštite, koju imenuje direktor ustanove, odnosno članova komisije koja vrši eksternu provjeru kvaliteta stručnog rada, a koju obrazuje ministarstvo. Konstatovano je da postojeće procedure zbog svoje netransparentnosti mogu urušiti integritet u oblasti zdravstva.</p> <p>Dodatno, u mišljenju se navodi da posebno treba voditi računa da se na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u zdravstvenim ustanovama primjenjuju opšti propisi o radu, te da je, kako važeći Zakon o radu ne sadrži posebne norme kojima se uređuju pitanja sukoba interesa i ograničenja, zbog značaja oblasti zdravstva za eventualnu pojavu sukoba interesa, neophodno u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti predvidjeti posebne zakonske odredbe koje se odnose na obavezu izbjegavanja</p>
---	---

	<p>sukoba interesa, prijavljivanja mogućeg sukoba interesa, zabranu primanja poklona, visinu prigodnih poklona i njihovu evidenciju, vođenje evidencija o primljenim spozorstvima i donacijama, ograničenja članstva u organima privrednih društava, kao i disciplinsku odgovornost u smislu lakših i težih povreda dužnosti za kršenja predviđenih obaveza i zabrana.</p> <p>Takođe, kad je u pitanju jedna od odredbi koja se odnosi na dopunski rad koja je važna sa apekta sukoba interesa, u Mišljenju se navodi da ju je potrebno dodatno razraditi u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, na način da se predvidi lista nespojivih poslova, u cilju smanjenja prostora za diskreciono odlučivanje direktora zdravstvene ustanove, te otklanjanja neujednačene prakse kad je u pitanju davanje saglasnosti za obavljanje dodatnog posla. Takođe, neophodno je predvidjeti mehanizam praćenja obavljanja dodatnih poslova koji eventualno ostanu neprijavljeni, jer njegov izostanak može ugroziti integritet kako zaposlenog, tako i institucije, te otvoriti prostor za sukob interesa i druge rizike i zloupotrebe.</p>
<p>Mišljenje na Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika</p>	<p>U odnosu na ovaj pravilnik Agencija je prepoznala interes da sprovede postupak po službenoj dužnosti na osnovu člana 78 i 79 Zakona o sprječavanju korupcije i sagleda razrađenost pravnih procedura predviđenih samim Pravilnikom, sa namjerom da detektuje norme koje uzrokuju netransparentne i nejasne procedure koje ostavljaju prostor za različite vrste zloupotreba i diskriminacija, a time i stvaraju pogodno tle za razvoj raznih vrsta koruptivnih rizika.</p> <p>Analizom člana 25 d i 25 dž Zakona o stečaju, kao i Pravilnika o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika koji se odnosi na uslove na osnovu kojih se rješenjem obrazuje Komisija za polaganje ispita provjere znanja stečajnog upravnika, konstatovano je da se uočava da oni ne sadrže jasne kriterijume za izbor članova Komisije, jer nije precizirano na osnovu kojih kriterijuma će se cijeliti koja lica su „istaknuti stručnjaci iz oblasti privrednog i stečajnog prava i menadžmenta“. Time se ostavlja prostor za arbitrarno i proizvoljno odlučivanje, kao pogodno tle za razne vrste zloupotreba, koje uslovljavaju pojavu trgovine uticajem i njihov nedostatak „baca sijenku“ na izbor stečajnih upravnika, kao organa stečajnog postupka koji vodi poslove i zastupa stečajnog dužnika.</p> <p>Imajući u vidu navedeno, Agencija je predložila da se u Pravilniku o programu i načinu polaganja ispita provjere znanja stečajnog upravnika preciziraju kriterijumi za izbor Komisije iz člana 4 Pravilnika, na način kojim se otklanja svaka arbitrarnost i proizvoljnost u tumačenju i primjeni propisa, odnosno uklanjanje neizvjesnosti učesnika postupka u pogledu krajnjeg efekta odredaba koje se na njih neposredno primjenjuju.</p> <p>Dodatno, u mišljenju je posebno naglašen značaj transparentnosti rada javne uprave, uključujući njenu organizaciju, funkcionisanje i procese odlučivanja, te je u konkretnom slučaju preporučeno objavljivanje rješenja o obrazovanju Komisije za polaganje ispita provjere znanja, koje sadrži kriterijume na osnovu kojih je vršen izbor predsjednika i članova Komisije, odnosno njihovih zamjenika, kako bi se značajno smanjio prostor za eventualne zloupotrebe, a zainteresovanoj, odnosno stručnoj javnosti dala mogućnost uvida u poštovanje procedura i kriterijuma na osnovu kojih je izbor ove komisije izvršen.</p>
<p>Mišljenje na Zakon o crnogorskom državljanstvu</p>	<p>Izradi Mišljenja na Zakon o crnogorskom državljanstvu Agencija je pristupila po službenoj dužnosti, imajući u vidu da je cijeli zakonski okvir kojim se uređuje pitanje crnogorskog državljanstva izazvao nesporno veliku pažnju međunarodne i domaće javnosti.</p> <p>Analizirajući Zakon o crnogorskom državljanstvu Agencija je utvrdila da je „zakonit“ i „neprekidan“ boravak, kao konkretan zakonski uslov za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, te čija se ispunjenost cijeni i za sticanje crnogorskog državljanstva za crnogorskog iseljenika i člana njegove porodice i lica koje je u braku sa crnogorskim državljaninom, neophodno definisati kroz zakonsku normu, a ne podzakonskim aktom kao što je navedeno u članu 17 Zakona, u cilju veće pravne sigurnosti i smanjenja prostora za različite zloupotrebe prilikom pripreme i donošenja tog propisa.</p> <p>Osim ovog Zakona, predmet pažnje Agencije u konkretnom Mišljenju bile su i Odluka o kriterijumima za utvrđivanje uslova za sticanje crnogorskog državljanstva prijemom, Odluka o kriterijumima za utvrđivanje naučnog, privrednog, ekonomskog, kulturnog i sportskog interesa Crne Gore za sticanje crnogorskog državljanstva i Odluka o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom, radi realizacije posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore.</p>

U načelu, zaključeno je da zbog značaja pitanja koje uređuju, te zainteresovanosti kako stručne, tako i međunarodne javnosti za njihovu primjenu, ove odluke treba da budu predmet posebnih preispitivanja i analize izvršne vlasti. Konkretno, prepoznato je da, kad je u pitanju navedeni pravni okvir, ono što nedostaje cijelom postupku, a koji je privilegovanog karaktera, jeste transparentnost, što je posebno značajno s obzirom na to da se radi o „privilegovanim“ procedurama, u kojima je opravdan zahtjev javnosti da zna ko po posebnim procedurama i zbog čega dobija crnogorsko državljanstvo i time uspostavlja pravnu vezu sa Crnom Gorom. Ono što je posebno istaknuto u Mišljenju je potreba za transparentnošću kod dodjele „ekonomskog državljanstva“ koje ima za cilj povećanje privrednih aktivnosti, te je postupanje Agencije za investicije, kao ključne karike u sprovođenju posebnog programa ulaganja od naročitog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore, zbog čega je neophodna transparentnost njihovih odluka u ovoj oblasti. Dodatno, kad je u pitanju ekonomsko državljanstvo, koje Crna Gora koristi kao instrument privlačenja investicija, a imajući u vidu da je sam institut izolovan primjer primjene samo kod dvije članice Evrope unije, Malte i Bugarske, i kao takav predmet diskusije unutar same Unije, Agencija je u Mišljenju predložila da se u periodu koji slijedi sprovede analiza o opravdanosti privlačenja investicija na ovaj način imajući u vidu da „ekonomsko državljanstvo“ predstavlja očigledan „kamen spoticanja“ za integracione procese.

ANEX 9 – OBUKE ZA OBVEZNIKE ANTIKORUPCIJSKIH ZAKONA

Oblast	Teme obuke	Organizator	Struktura polaznika	Br. polaznika		
Prijava prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa	5 obuka na temu „Prijavljivanje prihoda i imovine i sprječavanje sukoba interesa“	ASK u saradnji sa opštinama	Pet odbornika Skupštine Prijestonice, kao i predstavnici Službe Skupštine Prijestonice i Centra za informacioni sistem (Cetinje)	8	I kvartal	
			Sekretar Skupštine opštine Petnjica, kao i sedam odbornika. (Petnjica)	8		
			Predsjednik i sekretar Skupštine opštine Mojkovac i pet odbornika, predstavnici Opštinske izborne komisije, Sekretarijata za opštu upravu, Službe zaštite i spasavanja, Skijališta Crne Gore, osnovnih škola „Radomir Rakočević“ i „Aleksa Đilas Bečo“, i JPU „Jevrosima Jevra Rabrenović“ (Mojkovac)	16		
			Obuci su prisustvovali: sekretar Skupštine opštine Berane, šefica kabineta predsjednika Opštine, menadžer Opštine, glavni administrator, kao i sedam odbornika (Berane)	11		II kvartal
			Obuci su prisustvovali: predsjednik i sekretar Skupštine opštine, menadžerka Opštine, kao i tri odbornika (Ulcinj)	6		
Antikorupcijski standardi	1 obuka na temu „Prijavljivanje prihoda i imovine javnih funkcionera“	ASK	Predstavnici Uprave za zaštitu imovinsko pravnih interesa Glavnog grada (javni funkcioneri)	2	II kvartal	
	1 obuka na temu „Prepoznavanje i sprečavanje sukoba interesa“					
	1 obuka na temu „Antikorupcijski propisi i posljedice njihovog kršenja“	Uprava za kadrove - Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova menadžera	Menadžeri integriteta iz tri opštine, tri ministarstva, JU „Dnevni centar za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju“ Tivat, Vrhovni Sud Crne Gore, Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Agencija za mirno rešavanje sporova, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Viši sud u Podgorici, Više državno tužilaštvo u Podgorici, Sekretarijat Tužilačkog savjeta, Uprava javnih radova, Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, Osnovni sud u Baru	17	II kvartal	
Lobiranje	1 obuka na temu „Uloga i značaj nadzora lobiranja“					

Integritet	<p>4 obuke na teme: „Vještine menadžera integriteta“; „Izrada i sprovođenje planova integriteta“; „Metodologija za procjenu primjene antikorupcijskih mjera“; „Uloga menadžera integriteta“</p>	integriteta – treći ciklus			
	<p>2 obuke na teme: „Integritet u javnoj upravi i sprovođenje plana integriteta“</p>	Uprava za kadrove (za lokalne službenike)	<p>Predstavnici iz sljedećih institucija: Uprave policije, Uprave za šume, Uprave prihoda i carina, Uprave za statistiku, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave za saradnju sa dijasporom- iseljenicima, Sekretarijata Sudskog savjeta, Sekretarijata za zakonodavstvo, Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, Zavoda za školstvo, Zavoda za metrologiju, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva javne uprave, digitalnog društva i medija, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Državne revizorske institucije, Agencije za zaštitu konkurencije, Agencije za investicije, Fonda PIO, Osnovnog suda Podgorica, Centra za socijalni rad i Fonda za obeštećenje</p> <p>Predstavnici Opštine Petnjica, Doma starih „Grbovac“, JPU „Bambi“ Tivat, JZU Doma zdravlja Kotor, Instituta za standardizaciju, Opšte bolnice Kotor, Centra za kulturu Pljevlja, Investiciono-razvojnog fonda, JPO „ Duso Basekić“ Bijelo Polje, Centra za socijalni rad Berane, JU Dječji vrtić „ Radmila Nedić“ Berane i Opštine Rožaje.</p>	37	I kvartal
			15		
Finansiranje političkih subjekata i izbornih kmpanja	<p>6 obuka na teme: „Kontrola finansiranja političkih subjekata i integritet organa vlasti u izornoj kampanji“</p>	ASK u saradnji sa opštinama	<p>Sekretar Sekretarijata za finansije, VD direktora Uprave javnih prihoda, direktor Direkcije za imovinu, sekretar Sekretarijata za inspekcijske poslove, direktor Centra za kulturu, direktor Centra za sport, direktor DOO “Parking servis” Bijelo Polje, sekretar Skupštine opštine, šef kabineta Službe predsjednika opštine, sekretar Sekretarijata za investicije, sekretar Sekretarijata za lokalnu samoupravu, glavna gradska arhitektica Službe glavnog grada, kao i službenici opštine.</p> <p>(Bijelo Polje)</p>	19	I kvartal
			<p>Potpredsjednik Opštine Kolašin, Glavna administratorica, sekretarka Sekretarijata za društvene djelatnosti, poslove opšte uprave i kadrovska pitanja, službenik Sekretarijata za finansije, imovinu i ekonomski razvoj, direktor DOO “Komunalno” i predstavnik DOO “Vodovod i kanalizacija”.</p> <p>(Kolašin)</p>	6	
			<p>Predsjednik i sekretar Skupštine opštine Bar, predstavnici Sekretarijata za finansije, Sekretarijata za imovinu, zastupanje i investicije, Sekretarijata za lokalnu samoupravu, Sekretarijata za kulturu, sport i mlade, Sekretarijata za privredu,</p>	19	

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.

			<p>Sekretarijata za komunalno-stambene poslove i zaštitu životne sredine, Službe predsjednika Opštine, Službe zaštite i spasavanja, Službe za unutrašnju reviziju, Komunalne policije, JP Kulturni centar, JP Sportsko rekreativni centar, DOO Lovstvo i DOO Možura.</p> <p>(Bar)</p> <p>Menadžerka Opštine Tivat, pomoćnica sekretara Skupštine opštine Tivat, predstavnici Sekretarijata za privredu, Sekretarijata za uređenje prostora, Sekretarijata za finansije, Sekretarijata za društvene djelatnosti, Službe zaštite, Službe za unutrašnju reviziju, v.d. direktora Direkcije za imovinsko-pravne poslove, direktor JU Dnevni centar za djecu i mlade sa smetnjama i teškoćama u razvoju, direktorica JU Muzej i galerija, v.d. direktora JU Gradska biblioteka, DOO Vodovod i kanalizacija, DOO Komunalno, direktor DOO Lokalni javni emiter Radio Tivat i direktor Turističke organizacije Tivat.</p> <p>(Tivat)</p> <p>Sekretarka Sekretarijata za finansije i ekonomski razvoj, sekretarka Sekretarijata za upravu i društvene djelatnosti, sekretarka Sekretarijata za uređenje prostora, zaštitu životne sredine i komunalno stambene poslove, načelnik Komunalne policije, direktorica Turističke organizacije, direktor DOO Sportskog centra, izvršni direktor DOO Komunalno i vodovod i direktorica JU OŠ „Dušan Obradović“.</p> <p>(Žabljak)</p> <p>Sekretarka Sekretarijata za uređenje prostora, samostalna savjetnica Sekretarijata za privredu, samostalni savjetnik Sekretarijata za finansije, načelnica Sekretarijata za društvene djelatnosti, sekretarka Sekretarijata za opštu upravu, glavni menadžer – Služba menadžera Opštine, komandir Službe zaštite i spasavanja, rukovodilac Službe za inspekcijski nadzor Uprave lokalnih javnih prihoda, predstavnik Direkcije za imovinu, načelnik Komunalne policije, direktor Turističke organizacije, DOO Čistoća, pomoćnik direktora DOO Vodovod, izvršni direktor DOO Grijanje, direktorica JU Narodna biblioteka „Stevan Samardžić“, sekretarka JU Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom, direktor JU Umjetnička galerija „Vitimir Srbljanović“, v.d. direktorica JU Zavičajni muzej i službenica JU Centar za kulturu.</p> <p>(Pljevlja)</p>	23	
				8	
				22	
Ukupno	21		Polaznici	217	

ANEX 10 – OBUKE KOJE SU POHAĐALI SLUŽBENICI AGENCIJE

Tema obuke	Organizator	Struktura polaznika	Broj polaznika	
Radionica: „Pojam zelenih javnih nabavki, prioritetni sektori u kojima se oni sprovode, kriterijumi i eko oznake“	Privredna komora Crne Gore u okviru projekta GRASPINNO PLUS	Službenica	1	I kvartal
Obuka na temu „ Implementacija elektronskog odobravanja zahtjeva za plaćanje u SAP sistemu“	Uprava za kadrove u saradnji sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja	Načelnica i službenica	2	
Obuka na temu „Profesionalno usavršavanje unutrašnjih revizora u javnom sektoru“	Uprava za kadrove	Direktorica Agencije	1	II kvartal
„Analiza potreba za obukom“		Službenica	1	
„Programiranje nacionalnih IPA programa“		Službenica	1	
„Proces programiranja EU podrške“		Načelnica i službenica	2	
„Upravljanje promjenama (Metodologija za procjenu primjene antikoruptivnih mjera)“		Službenica	1	
„Kontinuirano profesionalno usavršavanje unutrašnjih revizora u javnom sektoru“		Službenica	1	
Regionalna radionica „Nadzor izbornih kampanja“		OSCE/ODIHR	Diretorica, načelnica i dvije službenice	
Regionalna radionica „Promocija integriteta u bezbjednosnom sektoru - zviždači“	RAI	Pomoćnik direktorice	1	
Trening za sektor visokog obrazovanja i sektor javnih preduzeća u procjeni korupcijskih rizika i procjene rizika u zakonodavstvu		Načelnica i tri službenika	4	
Regionalna radionica na temu „Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementaciji UNCAC-a u zemljama duž ekonomskog pojasa puta svile“	UNODC BRI projekat	Načelnica	1	
Radionica na temu „Institucionalna saradnja u istragama krivičnih djela korupcije i pranja novca“	Savjet Evrope	Tri načelnika i službenica	4	
Druga regionalna radionica na temu „Podsticanje održivog razvoja kroz podršku implementacije UNCAC u zemljama duž ekonomskog pojasa puta svile“	UNODC /Ministarstvo pravde Republike Srbije	Načelnica i službenik	2	
Radionica - Pravo na SPI: Kako osigurati efikasno sprovođenje zakona u praksi	Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama	Službenik	1	
Praktična obuka za apliciranje za projekte koji se finansiraju posredstvom Programa bugarske razvojne pomoći Crnoj Gori za 2023. godinu (BG ODA 2023)	Ambasada Republike Bugarske u Crnoj Gori	Načelnik i sekretarka Savjeta Agencije	2	

II kvartalni izvještaj o radu ASK u 2022.